

เจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา
ระดับประถมศึกษา



นางสาวขวัญใจ อธิปัญญาวงศ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

ATTITUDE OF BEING PEERS OF AUTISTIC STUDENTS IN INTEGRATION CLASSROOM
IN CHITRALADA PRIMARY SCHOOL.

Miss Kwanjai Atipanyawong



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

เจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบาง
เวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา

โดย

นางสาวขวัญใจ อธิปัญญาวงศ์

สาขาวิชา

สุขภาพจิต

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ ชัยชนะ นิ่มนวล

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะแพทยศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ โศภณ นภาธร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิง รัศมีน กัลยาศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ ชัยชนะ นิ่มนวล)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ อัมพล สุอำพัน)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ขวัญใจ อธิปัญญาวงศ์ : เจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลา
ในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา. (ATTITUDE OF BEING PEERS OF
AUTISTIC STUDENTS IN INTEGRATION CLASSROOM IN CHITRALADA
PRIMARY SCHOOL.) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. นพ. ชัยชนะ นิมมานวล, 98
หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เพื่อพรรณนาเจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบาง
เวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ
(Qualitative research) ภายใต้กระบวนทัศน์ปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) พื้นที่
ศึกษาคือ โรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา โดยเก็บข้อมูลนักเรียนในชั้นเรียนปกติจำนวน 13
คน และครูประจำชั้น/ครูวิชาปกติจำนวน 2 คน และครูการศึกษาพิเศษจำนวน 3 คนโดยการ
สัมภาษณ์ ร่วมกับการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมนักเรียนในห้องเรียนโดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วย
การวิเคราะห์ประเด็นหลัก

ผลการศึกษาพบใน 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

ประเด็นหลักที่ 1 ได้แก่ ความคิดเห็นและความเชื่อเกี่ยวกับโรคออทิสติก ผู้ให้ข้อมูลทั้ง
ครูและนักเรียนจะมีความเข้าใจใกล้เคียงกันในเรื่องอาการของออทิสติกสเปกตรัม สาเหตุของโรค
ออทิสติก ซึ่งได้แก่ พันธุกรรม ความผิดปกติระหว่างคลอด มารดาได้รับสารเคมี หรือพบ
พัฒนาการผิดปกติ และผลกระทบของเด็กออทิสติกต่อผู้อื่น คือ เด็กออทิสติกจะรบกวนผู้อื่น ผู้อื่น
ต้องดูแลใกล้ชิด ขาดการมีส่วนร่วมในชั้นปกติ แต่พัฒนาการดีขึ้นเมื่ออยู่สังคมปกติ

ประเด็นหลักที่ 2 อารมณ์ตอบสนองต่อนักเรียนออทิสติกมีทั้งในเชิงบวก เช่น ดีใจ
ภาคภูมิใจ เข้าอกเข้าใจ สงสาร เียงลบ เช่น ไม่พอใจ กลัว กังวล น้อยใจ ท้อแท้ และการไม่มีผล
อารมณ์ตอบสนอง

ประเด็นหลักที่ 3 แนวโน้มพฤติกรรม ได้แก่ ท่าที่เข้าหาหรือตอบรับ ซึ่งแสดงออกโดย
การช่วยดูแล ปรับพฤติกรรม ทักทาย เล่นด้วย ท่าทีถอยห่างหรือปฏิเสธเพราะไม่ยุ่งกับเด็ก
ออทิสติก เนื่องจากพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และท่าที่ไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรมของเด็กออทิสติก
เมื่อพฤติกรรมนั้นไม่รบกวนชั้นเรียน

เจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลานั้นมีทั้งด้านบวกและลบ
การสร้างเข้าใจจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมนักเรียนปกติให้
สามารถปรับตัวและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กออทิสติกได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

ภาควิชา จิตเวชศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา สุขภาพจิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ปีการศึกษา 2556

5574352030 : MAJOR MENTAL HEALTH

KEYWORDS: ATTITUDE / AUTISTIC / PEERS

KWANJAI ATIPANYAWONG: ATTITUDE OF BEING PEERS OF AUTISTIC STUDENTS IN INTEGRATION CLASSROOM IN CHITRALADA PRIMARY SCHOOL.. ADVISOR: ASST. PROF. CHAICHANA NIMNUAN, M.D., Ph.D., 98 pp.

The purpose of this study was to describe attitude of being peers of autistic students in integration classroom in Chitralada primary school. Qualitative research handed on Phenomenological approach was used. The setting was in Chitralada primary school. Data were collected from key informants who related with the autistic students. Thirteen students, together with five teachers (2 teachers in integration classroom and 3 special education teachers) were identified and interviewed. The researcher also participatory observed identified students in the class. The data were analysed using thematic analysis.

The study found three major themes. First, regarding the opinions and beliefs about the disease of autism, both teachers and students had similar understanding in symptoms of autistic spectrum; causes of autism such as genetic, abnormalities during birth, maternal substance or development abnormality. The impact of children with autism on others came from their disturbing behavior, the necessity of close supervision from others, lack of participation in integration classroom, but there can be improved when they lived with others in society. Second, regarding emotional response, there were positive emotion such as happy, pride, empathy, sympathy; negative emotion such as disapprove, fear, worry, hurt, frustrated; and also neutral response. Third, regarding behavioral tendencies; there were acceptance or approach tendency showed by giving help, modifying behavior, greeting to, playing with; withdraw or rejection tendency due to maladaptive behaviors; and neutral position when their behaviors were not disturbing the class.

Peers of autistic students in integration class have both positive and negative attitudes. The findings can be used for developing promotion program in order to help peers to adjust and interact with autistic students in a more adaptive way.

Department: Psychiatry

Student's Signature

Field of Study: Mental Health

Advisor's Signature

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วย ความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ ชัยชนะ นิมนวล ผู้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา ข้อคิด กำลังใจ แนะนำวิธีการตลอดจนแนวทางซึ่งเกิดจากประสบการณ์ในวิชาชีพของผู้วิจัย ทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ประสบการณ์นอกเหนือจากความรู้ทางวิชาการ เพราะได้ตระหนักรู้ความคิด จิตใจและประสบการณ์จากผู้อื่นและตนเองผ่านการทำวิจัยเชิงคุณภาพจนกระทั่งเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงรัศมีน กัลยาศิริ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล สุอำพัน ที่เมตตาให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ และขอบพระคุณอาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ ผู้ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ และเมตตาให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล

กราบขอบพระคุณผู้จัดการและผู้อำนวยการโรงเรียนจิตรลดา และรองผู้อำนวยการโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา ที่อนุญาตให้เก็บข้อมูลวิจัยในสถานศึกษา พร้อมด้วยคณาจารย์ และนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นผู้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านผู้ให้ความรู้ และประสบการณ์ที่ดีในการศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิต ตลอดระยะเวลาสองปีอันมีประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ธุรการทุกคนที่คอยช่วยเหลือแนะนำในการดำเนินกิจกรรมต่างๆในการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์ได้ด้วยดี

ขอบคุณมิตรภาพที่ได้รับจากเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ สาขาสุขภาพจิต ทำให้ชีวิตการเรียนระดับมหาบัณฑิตมีคุณค่าและประทับใจ

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและครอบครัว ผู้ให้การสนับสนุนให้ข้าพเจ้าได้เรียนและประกอบอาชีพที่รักตลอดมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
คำสำคัญ.....	3
การให้คำนิยามเชิงปฏิบัติการ.....	3
ข้อพิจารณาทางจริยธรรม.....	4
ข้อจำกัดในการทำวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการวิจัยและมาตรการในการแก้ไข.....	6
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. เจตคติ (Attitude).....	8
1.1 ความหมายของเจตคติ.....	8
1.2 องค์ประกอบของเจตคติ.....	8
1.3 การวัดและประเมินเจตคติ.....	9
2. ออทิสติก (Autistic).....	10
2.1 ความหมายของเด็กออทิสติก.....	10
2.2 ความชุกของโรค.....	11
2.3 เกณฑ์การวินิจฉัยและอาการของออทิสติก.....	11
2.4 การพยากรณ์โรคออทิสติก.....	11
2.5 แนวทางการรักษาและการบำบัด.....	11
3. การเรียนรู้ร่วม (Integration).....	12

4. เพื่อน (Peers).....	14
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
5.1 งานวิจัยในประเทศไทย.....	15
5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ.....	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	18
รูปแบบการวิจัย.....	18
ระเบียบวิธีวิจัย	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	20
วิธีการเก็บข้อมูล.....	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
<u>ส่วนที่ 1:</u> ข้อมูลส่วนบุคคล	26
<u>ส่วนที่ 2:</u> ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์	27
1. ความคิดเห็นและความเชื่อ.....	28
1.1 ความคิดเห็น และความเชื่อเรื่องโรคอหิวาตกโรค.....	28
1) ความคิด และความเชื่อเรื่องโรคอหิวาตกโรคในมุมมองของนักเรียนในชั้นเรียนปกติ.....	28
2) ความคิด และความเชื่อเรื่องโรคอหิวาตกโรคในมุมมองของครู	31
1.2 สาเหตุของโรคอหิวาตกโรค.....	36
1) สาเหตุของโรคอหิวาตกโรคในมุมมองของนักเรียน	36
2) สาเหตุของโรคอหิวาตกโรคในมุมมองของครู.....	37
1.3 ผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมที่เกิดจากโรคอหิวาตกโรค.....	39
1) ผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมที่เกิดจากโรคอหิวาตกโรคในมุมมองของนักเรียน	39
2) ผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมที่เกิดจากโรคอหิวาตกโรคในมุมมองของครู.....	39
2. อารมณ์ตอบสนอง.....	44
2.1 การประเมินอารมณ์การตอบสนองต่อนักเรียนอหิวาตกโรคของนักเรียนที่เป็นเพื่อน	44
1) การประเมินอารมณ์การตอบสนองเชิงบวกของนักเรียนที่เป็นเพื่อน.....	45

2) การประเมินอารมณ์การตอบสนองเชิงลบของนักเรียนที่เป็นเพื่อน	46
3) ไม่มีผลอารมณ์ตอบสนองในนักเรียน	47
2.2 การประเมินอารมณ์ตอบสนองของครู.....	48
1) การประเมินอารมณ์การตอบสนองเชิงบวกของครู	48
2) การประเมินอารมณ์ตอบสนองเชิงลบของครู.....	50
3) ไม่มีผลอารมณ์ตอบสนอง.....	51
3. แนวโน้มพฤติกรรม.....	51
3.1 เข้าหา.....	51
1) ทำที่เข้าหาของนักเรียน.....	51
2) ทำที่เข้าหาของครู.....	56
3.2 ถอยห่างหรือปฏิเสธ.....	58
1) ทำที่ถอยห่างของนักเรียน	58
2) ทำที่ถอยห่างของครู.....	60
3.3 ไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรม.....	60
1) นักเรียนไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรม	60
2) ครูไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรม.....	61
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปผลการวิจัย	62
อภิปรายผลการวิจัย	63
ข้อจำกัดในการแปลผลการวิจัยหรือการนำไปใช้.....	67
ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป	67
สรุป.....	68
รายการอ้างอิง	69
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	98

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ชนิดของการวัดเจตคติตามระดับการประมวลผลของข้อมูลที่แตกต่างกัน.....	9
2.2	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเรียนร่วมแบบเต็มเวลา การเรียนร่วมแบบบางเวลา และการเรียนรวม.....	14
4.1	รายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล (นักเรียนในชั้นเรียนปกติ).....	27
4.2	รายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล (ครูประจำชั้นวิชาปกติ และครูการศึกษาพิเศษ)....	28

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา (background and Rationale)

ในสังคมปัจจุบัน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับเด็กออทิสติกมีจำนวนเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากการให้ข้อมูล ความรู้ และการนำเสนอเรื่องราวผ่านสื่อต่างๆ ทั้งจากทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านออทิสติกมีจำนวนเพิ่มจากในอดีตค่อนข้างมาก ซึ่งในอดีตคนทั่วไปมีเจตคติเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านี้ว่าเป็นเพียงเด็กผิดปกติที่ไม่สามารถพัฒนาหรือเข้ารับการศึกษาได้

จากความรู้ความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ทำให้เกิดระบบการช่วยเหลือดูแลด้านต่างๆ มากขึ้น ทั้งด้านสาธารณสุข ด้านสวัสดิการสังคม ด้านการศึกษา ส่งผลให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีสิทธิสามารถเข้ารับบริการ รวมทั้งเข้ารับการศึกษาในระบบได้ ดังจะพบในข้อตกลงตั้งแต่ระดับสากล ได้แก่ ในข้อตกลงของประเทศสมาชิกองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) เมื่อปี ค.ศ. 1990 (พ.ศ. 2533) เรื่องการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) ⁽¹⁾ ในเวลาต่อมาประเทศไทยก็มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม หรือเรียนรวมตามลำดับ อาทิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ⁽²⁾ มาตรา 49 ที่กำหนดให้บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ซึ่งรวมถึงผู้ยากไร้ ผู้พิการ และผู้ทุพพลภาพรวมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เป็นต้น จากกฎหมายที่ยกมานั้นแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีการเปิดโอกาสให้คนพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กออทิสติกได้เรียนร่วม หรือเรียนรวมในชั้นเรียนปกติมากขึ้น ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมเจตคติและความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย

อย่างไรก็ตาม หากเทียบกับสถิติของเด็กออทิสติกที่เพิ่มขึ้น โดยข้อมูลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ⁽³⁾ พบว่าในปีพ.ศ. 2555 มีจำนวนผู้ป่วยออทิสติกประมาณ 15,234 รายเข้ารับบริการ ในเด็กออทิสติกที่มีโอกาสทางการศึกษามักจะเข้าเรียนในศูนย์การศึกษาพิเศษในเขตจังหวัดต่างๆ หรือเข้ารับการบำบัดในโรงพยาบาลเฉพาะทางจิตเวชเด็ก เช่น โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ หรือแม้กระทั่งไม่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าสถานศึกษา หรือสถานพยาบาลที่รับความพิการเฉพาะ หรือเปิดรับเด็กออทิสติกเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกตินั้นยังมีไม่มากนัก ระบบการเรียนร่วม หรือเรียนรวมในสถานศึกษา นอกจากครูการศึกษาพิเศษ ครูพี่เลี้ยง หรือครูประกบ ซึ่งในสถาบันการศึกษาต่างๆ นั้นยังมีจำนวนไม่มากพอที่จะบำบัดหรือฝึกปรับพฤติกรรมแก่เด็กเหล่านี้ได้ทั้งหมด ด้วยความที่เด็กออทิสติกเรียนร่วมในชั้นเรียนมักจะมีปัญหาเรื่องพฤติกรรม ทักษะทางภาษาและทักษะทางสังคมค่อนข้างชัดเจน กลุ่มเพื่อนซึ่งเป็นนักเรียนปกติในชั้นเรียนจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือดูแลเด็กออทิสติกเช่นเดียวกันทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยจากเพื่อนรอบข้างเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและ

พฤติกรรมของเด็กออทิสติกเป็นส่วนสำคัญสำหรับเด็กออทิสติก เพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขและมีคุณค่า⁽⁴⁾

ในขณะเดียวกัน งานวิจัยเกี่ยวกับเพื่อนของนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมในโรงเรียนก็ยังมีจำนวนจำกัด ซึ่งมักจะเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ มีการอธิบายข้อมูลเป็นจำนวนทางสถิติมากกว่า และจากประสบการณ์การทำงานครุการศึกษาพิเศษของผู้วิจัยที่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนออทิสติกกับนักเรียนปกติหลากหลายรูปแบบ เหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับเจตคติของเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนเรียนร่วมอื่นๆ เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีได้เปิดรับสมัครนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแบบเฉพาะเจาะจง แต่เป็นการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อรองรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่จำเป็นต้องเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนดังกล่าว ทำให้การศึกษานี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการอธิบายลักษณะเจตคติของนักเรียนปกติต่อการเป็นเพื่อนกับเด็กออทิสติกเรียนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วมต่อไป

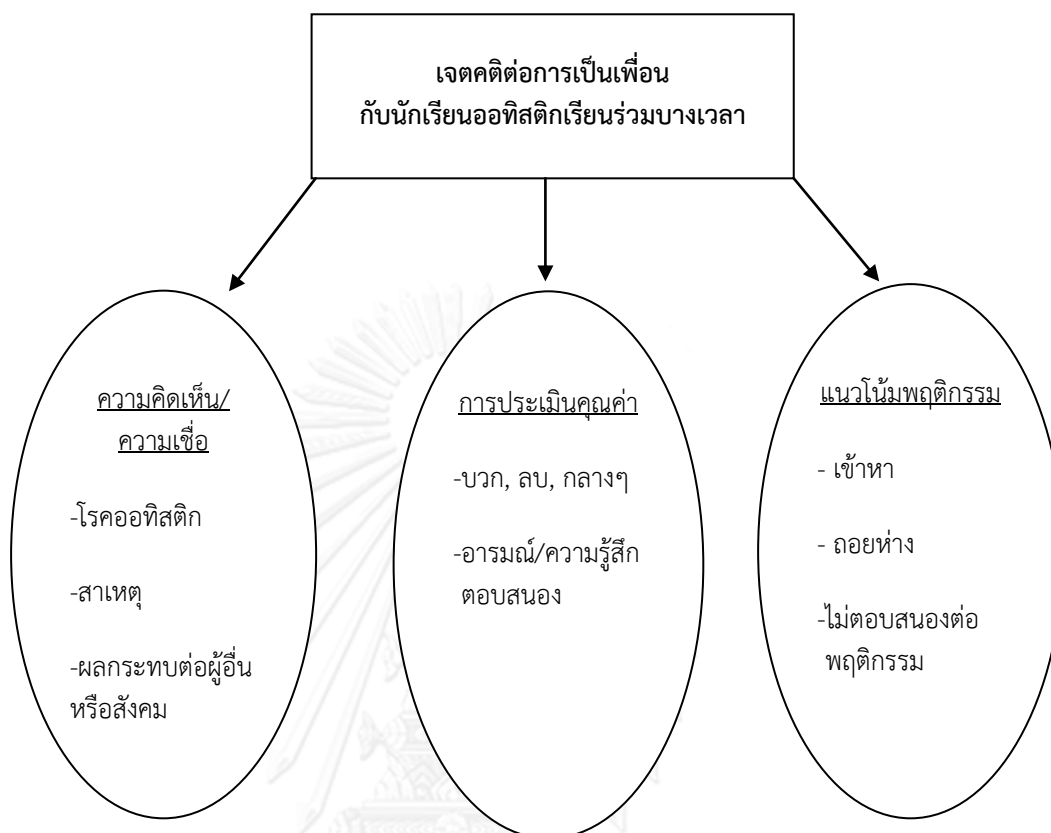
คำถามการวิจัย (Research question)

เจตคติต่อการเป็นเพื่อนนักเรียนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษาเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research objective)

เพื่อพรรณนาเจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual framework)



คำสำคัญ (Key words)

Attitude, Autistic, Peers

การให้คำนิยามเชิงปฏิบัติการ (Operational definition)

เจตคติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก การประเมินคุณค่าและแนวโน้มพฤติกรรม โดยสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกผ่านปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันรวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน เช่น การเข้าแถวเคารพธงชาติในตอนเช้า การเล่นระหว่างเวลาพัก การรับประทานอาหารกลางวัน เป็นต้น ทั้งที่มาจากเพื่อนนักเรียนปกติของนักเรียนออทิสติกเรียนร่วม และจากครู ซึ่งประเมินจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview form) ร่วมกับเนื้อหาที่ได้จากแบบบันทึกการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation Form)

เด็กออทิสติกเรียนร่วมบางเวลา หมายถึง นักเรียนโรงเรียนจิตรลดาในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 คน ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นเด็กออทิสติกขั้นปานกลางถึงรุนแรง ซึ่งได้รับการจัดการศึกษาพิเศษเป็นรายบุคคลโดยเรียนร่วมบางเวลาในชั้นเรียนปกติ เช่น พลศึกษา นาฏศิลป์ ลูกเสือ – เนตรนารี พระพุทธศาสนา การงานอาชีพ เป็นต้น

เพื่อนนักเรียนของเด็กออทิสติกเรียนร่วมบางเวลา หมายถึง นักเรียนปกติที่มีอายุตั้งแต่ 10-12 ปี ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2556 ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนของนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในชั้นเรียนปกติ หรือขอชมร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน โดยเรียนอยู่ในชั้นเรียนปกติกับนักเรียนออทิสติกเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไป และนักเรียน ผู้ปกครองของนักเรียนลงนามยินยอมให้เข้าร่วมโครงการวิจัย

ข้อพิจารณาทางจริยธรรม (Ethical consideration)

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย เป็นการตอบการสัมภาษณ์ซึ่งแสดงความรู้สึกส่วนตัวโดยอิสระ ดังนั้น ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเป็นความลับ ไม่นำข้อมูลส่วนตัวมาเปิดเผย รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับทราบข้อมูลในการวิจัย และการแสดงความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย ก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิที่จะปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัยเมื่อใดก็ได้ ผู้วิจัยจะระมัดระวังอันตรายที่จะเกิดขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยสามารถมีอิสระที่จะสมัครใจเข้าร่วมโครงการโดยไม่มีการข่มขู่ บังคับใดๆ จากผู้วิจัย หรือผู้ที่มีอิทธิพลอำนาจ และผู้วิจัยจะไม่แสวงหาประโยชน์จากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเพียงเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และจะไม่ทอดทิ้งหรือแบ่งแยกบุคคลหรือกลุ่มคนที่อาจได้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางการวิจัย และจะไม่ทอดทิ้งหรือแบ่งแยกบุคคลหรือกลุ่มคนที่อาจได้ประโยชน์จากความก้าวหน้าของการวิจัย ขั้นตอนและวิธีการศึกษาวิจัยได้ยึดหลักจรรยาบรรณของการวิจัยในมนุษย์ ดังนี้

1. หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person) ผู้วิจัยจะให้ข้อมูลอย่างครบถ้วนจนผู้เข้าร่วมวิจัยเข้าใจเป็นอย่างดี และตัดสินใจอย่างอิสระในการให้ความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยจะเก็บรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล การรายงานผลการศึกษาก็จะไม่ระบุชื่อ ตำแหน่ง สถานที่พักอาศัยของผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันว่าการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะไม่มีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลให้การเคารพในการให้คำยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยโดยได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง พอเพียง ไม่ปิดบังข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลไม่ถูกชักจูงด้วยยามีสินจ้าง และมีสิทธิที่จะถอนตัวจากโครงการวิจัยโดยไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย

เนื่องจากผู้เข้าร่วมวิจัยกลุ่มหนึ่งเป็นนักเรียนที่อายุน้อยกว่า 18 ปี สำหรับกลุ่มนี้อาจจัดเป็นกลุ่มเปราะบาง จำเป็นต้องมีมาตรการปกป้องเพิ่มเติม ซึ่งผู้วิจัยจะขอความยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวจากผู้ปกครองเด็กเป็นลายลักษณ์อักษรก่อน ร่วมกับการยินยอมเข้าร่วมของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนี้ (Assent) โดยต้องได้รับทั้งการยินยอมจากผู้ปกครองและการยินยอมเข้าร่วมจากผู้ให้ข้อมูลทั้งสองฝ่าย ผู้วิจัยจึงจะดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมวิจัย

2. หลักการให้ประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดอันตราย (Beneficence/Non - maleficence)

ผู้เข้าร่วมวิจัยอาจมีความเสี่ยงเล็กน้อยที่ไม่มากกว่าความเสี่ยงในชีวิตประจำวัน หรือ Minimal risk เช่น เสียเวลา ไม่สะดวก แต่การเก็บข้อมูลจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือมีผลกระทบต่อบุคคลหรือองค์กรที่ถูกรบกวนถึง ในกลุ่มเด็กนักเรียน ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ตามความยินดีของเด็ก เป็นการสนทนาตามปกติอย่างค่อยเป็นค่อยไปโดยไม่บังคับให้สัมภาษณ์จนครบภายในครั้งเดียว และ จะไม่มีการอ้างอิงกับเพื่อนโดยใช้คำว่าออกทิสติก และในใบข้อมูลยินยอมใช้คำว่า “นักเรียนบางคน ที่เรียนร่วมบางเวลา” แทน

3. **หลักยุติธรรม (Justice)** ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถเป็นผู้ที่มีเชื้อชาติ ศาสนา หรือฐานะใดก็ได้ มีเกณฑ์การคัดเลือกอย่างชัดเจน มีการกระจายความเสี่ยงและมีการสุ่มตัวอย่างประชากรอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อจำกัดในการทำวิจัย (Limitations)

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในระดับโรงเรียนประถมศึกษาเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ซึ่งบริบทของนักเรียน รวมทั้งบริบทเกี่ยวกับตัวนักเรียน รวมทั้งสังคม สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนจะมีลักษณะเฉพาะที่ต่างจากโรงเรียนเรียนร่วมอื่นๆ จึงไม่อาจจะอ้างอิงถึงกลุ่มประชากรในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการเรียนร่วมทั้งหมด

2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพื่อนของนักเรียนออทิสติกเป็นนักเรียนอาสาสมัคร ซึ่งเกิดขึ้นโดยสมัครใจหรือได้รับมอบหมายให้ดูแลเพื่อนตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ได้มอบหมายเป็นหน้าที่ประจำแบบเฉพาะเจาะจง จึงอาจจะทำให้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละมิติมีการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งมีผลการศึกษาที่เหมือนหรือแตกต่างจากการระบุหน้าที่ของนักเรียนแบบเฉพาะเจาะจง

3. ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ครูการศึกษาพิเศษซึ่งต้องดูแลนักเรียนออทิสติกในพื้นที่ศึกษาด้วย อาจเกิดกรณีที่นักเรียนออทิสติกแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม ทำให้ผู้วิจัยจำเป็นต้องแยกนักเรียนออทิสติกออกจากสถานที่เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเพื่อแก้ไขพฤติกรรมก่อน ทำให้การเก็บข้อมูลอาจไม่ต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย (Expected benefit and Applications)

1. เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการช่วยเหลือดูแลนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในชั้นเรียนปกติสำหรับโรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนร่วม

2. เป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปพัฒนางานวิจัย และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเพื่อนนักเรียนของเด็กออทิสติกหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมต่อไป

อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการวิจัยและมาตรการในการแก้ไข (Obstacle and Strategies to solve the problems)

อุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นระหว่างการวิจัยคือ ผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่ให้ความร่วมมือ หรืออาจไม่ได้ตรงตามจำนวนตามเกณฑ์หรือระยะเวลาที่กำหนดไว้ มาตรการในการแก้ไข คือ ผู้วิจัยบอกความจำเป็นและประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้แก่ผู้เข้าร่วมวิจัย รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องว่าจะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวใดๆ และก่อนการเข้าไปเก็บข้อมูลต่างๆ จะขออนุญาตผู้ปกครองและผู้เข้าร่วมวิจัยก่อน



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติก เรียนร่วมบางเวลา และกำหนดหัวข้อในการทบทวนเอกสารงานวิจัย เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. เจตคติ (Attitude)
 - 1.1 ความหมายของเจตคติ
 - 1.2 องค์ประกอบของเจตคติ
 - 1.3 การวัดและประเมินเจตคติ
2. ออทิสติก (Autistic)
 - 2.1 ความหมายของออทิสติก
 - 2.2 สาเหตุของโรค
 - 2.3 ความชุกของโรค
 - 2.4 เกณฑ์การวินิจฉัย
 - 2.5 การพยากรณ์โรค
 - 2.6 แนวทางการรักษาและบำบัด
3. การศึกษาเรียนร่วม
4. เพื่อน (Peers)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศไทย
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. เจตคติ (Attitude)

1.1 ความหมายของเจตคติ

เจตคติ ตามความหมายของราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง⁽⁵⁾ ซึ่งภาษาไทยในบางตำราก็จะใช้คำว่า “ทัศนคติ” ซึ่งหมายถึงแนวความคิดเห็น แต่ในที่นี้จะหมายถึงคำว่า Attitude ในแวดวงวิชาการยังมีได้ระบุนิยามความหมายหรือคำจำกัดความที่เป็นหลักสากล แต่ก็มีผู้ศึกษาและอธิบายความหมายที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Fishbein & Ajzen⁽⁶⁾ กล่าวถึงเจตคติในแง่ของการประเมินและยึดมั่นในการกระทำหรือเหตุการณ์ ซึ่งสิ่งที่แสดงออกนั้นเกิดจากความรู้สึก ความชอบหรือไม่ชอบที่เป็นของแต่ละบุคคล

ผดุง อารยะวิญญู⁽⁷⁾ กล่าวโดยสรุปไว้ว่า เจตคติดีมีอิทธิพลต่อมนุษย์ ทำให้คนเราจะแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตคติของตนเอง ซึ่งเจตคติหมายถึง ท่าทีความรู้สึกที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อเด็กหรือบุคคลอื่นหรือต่อสิ่งที่อยู่รอบตัว ความรู้สึกนี้อาจเป็นไปในทางที่ดีหรือทางบวก (Positive Attitude) เป็นไปในทางไม่ดีหรือทางลบ (negative attitude) หรือเป็นกลาง (neutral attitude)

อาจสรุปความหมายได้ว่าเจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการหล่อหลอมความคิด ความรู้สึก อารมณ์ที่มีอยู่ภายในของแต่ละบุคคลและมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมที่แสดงออกมาภายนอก

1.2 องค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติดีมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันออกไป ตามการให้คำนิยามหรือทฤษฎีที่นำมาใช้อธิบาย โดยส่วนใหญ่จะใช้องค์ประกอบ 3 ด้านดังต่อไปนี้

William J. McGuire⁽⁸⁾ กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติ แบ่งออกเป็นสามด้าน ได้แก่

1. ด้านความคิด (Cognitive) เป็นการสรุปรวมความคิด ความเชื่อเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อประเมินสิ่งเร้าที่เข้ามา

2. ด้านอารมณ์หรือความรู้สึก (Affective) เป็นสิ่งที่เกิดต่อเนื่องหลังจากได้รับสิ่งเร้า โดยจะประเมินว่าพอใจหรือไม่ ดีไม่ดีเพียงใด

3. ด้านพฤติกรรม (Behavioral) เป็นสิ่งที่โน้มเอียงที่จะแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติต่อสิ่งเร้า ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามด้านจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน

ภักนิพิชญ์ ภู่นิม⁽⁹⁾ กล่าวสรุปว่าเจตคติดีหรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ความนึกคิด ความรู้สึก อารมณ์ สิ่งแวดล้อม หรือประสบการณ์ที่ได้รับ ส่งผลให้แสดงพฤติกรรมนั้นๆ ออกมาโดยมีเจตคติเป็นตัวกำหนดให้ตอบสนองต่อสิ่งนั้น ซึ่งองค์ประกอบของเจตคติดีที่แบ่งเป็นสามส่วนเช่นกัน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านการรู้คิดหรือความรู้ความเข้าใจ (Cognitive component of Attitude formation) เกิดจากการที่บุคคลรับสิ่งต่างๆ เข้ามาจากสิ่งแวดล้อมชีวิตประจำวันแล้วนำมาจัดหมวดหมู่ทางความคิด โดยการรวมสิ่งๆ ที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective component of Attitude formation) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับรู้ความรู้สึกหรืออารมณ์แล้ว บุคคลนั้นก็จะจัดประเภททาง

ความคิดไว้ก่อนที่จะแปลความหมายออกมา อาจจะเป็นไปในทางบวกหรือลบ ชอบหรือไม่ชอบ ถ้าบุคคลใดรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใดก็จะไม่ชอบสิ่งนั้น ถ้ารู้สึกดีต่อสิ่งใดก็จะชอบสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral component of Attitude formation) เป็นอิทธิพลจากบรรทัดฐานทางสังคมหรือ Social norm ซึ่งเป็นความเชื่อที่กำหนดอารมณื ความรู้สึกในการแสดงออกทางพฤติกรรมในเวลาต่อมา

องค์ประกอบดังกล่าว ยังมีปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเจตคติเพิ่มเติม ดังที่อริทิม วิสารทานนท์⁽¹⁰⁾ สรุปลงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเจตคติไว้สามประการ ได้แก่ ครอบคลุมกลุ่มเพื่อน และวัฒนธรรม โดยเริ่มจากครอบครัวยังเป็นผู้ปลูกฝังค่านิยมต่างๆ และถ่ายทอดเจตคติ ส่วนกลุ่มเพื่อนจะเน้นไปที่การคล้อยตามกันมากกว่าเพื่อให้กลุ่มมีความเหมือนกัน ส่วนวัฒนธรรมจะสร้างให้ผู้คนทำตาม ยอมรับตามประเพณี

1.3 การวัดและประเมินเจตคติ

การวัดและประเมินเจตคติในทางจิตวิทยามีวิธีประเมินหลากหลายรูปแบบ แต่เดิมเชื่อว่าการวัดเจตคติเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เนื่องจากเจตคติเป็นสิ่งที่อยู่ภายในตัวบุคคล ต่อมาก็มีนักวิชาการศึกษาค้นคว้า พัฒนาเครื่องมือและวิธีการวัดเจตคติให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ชนิดของการวัดเจตคติตามระดับการประมวลผลของข้อมูลที่แตกต่างกัน⁽¹¹⁾

ชนิดของ การวัดเจตคติ	ระดับการประมวลผลของข้อมูล	
	ด้วยตนเอง (spontaneous)	ด้วยการอภิปราย (deliberative)
โดยตรง (explicit)	ใช้วิธีที่ตอบสนองรวดเร็ว, ภาระในการใช้พุทธิปัญญา (Cognitive load)	ใช้มาตรวัดแบบอาศัยการจำแนกค่า (Semantic differential แบบ Likert scale)
โดยนัย (implicit)	ใช้การทดสอบเชื่อมโยงโดยนัย (implicit association test)	ใช้ Projective test

ที่มา: Varkas (2004) Type of attitude measure by level of information processing factorial.p.281

นอกจากนี้การวัดเจตคติมีเทคนิควิธีอื่นซึ่งเป็นที่นิยมนำมาใช้กันในวงกว้าง โดย Edward (Edward, 1957; อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ อัยปาอาจ, 2552)⁽¹²⁾ เสนอวิธีวัดเจตคติไว้ดังต่อไปนี้

1. การสัมภาษณ์หรือการซักถามโดยตรง เป็นการถามเรื่องราวเกี่ยวกับเจตคติของผู้ให้ข้อมูล ข้อดีของวิธีนี้คือง่าย แต่มีข้อจำกัดคืออาจไม่ได้รับข้อมูลที่เป็นความจริงเนื่องจากผู้ให้ข้อมูลอาจบิดเบือนคำตอบเพราะกลัวการแสดงความคิดเห็นได้

2. การสังเกตพฤติกรรม เป็นการสังเกตพฤติกรรมของผู้ที่เราต้องการจะทราบว่าบุคคลเหล่านั้นมีความคิดเห็นอย่างไร ซึ่งข้อจำกัดคือไม่สามารถสังเกตได้กับคนจำนวนมาก และบางครั้งก็ไม่สามารถวัดได้ทั้งหมดเนื่องจากเจตคติก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการตัดสินใจ

3. การสร้างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็นของสิ่งเร้าที่ต้องการจะวัดเจตคติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้ตอบแสดงเจตคติต่อข้อความนั้นๆ มักจะอยู่ในรูปของแบบวัดเจตคติ นิยมใช้กันในงานวิจัย

หรืองานด้านอุตสาหกรรม เนื่องจากค่าที่ได้จะเป็นข้อมูลเชิงปริมาณหรือเป็นสถิติทางคณิตศาสตร์ ซึ่งสามารถแสดงข้อมูลได้สะดวกรวดเร็ว

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เจตคติเป็นแนวโน้มในการตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเชิงบวก หรือลบ โดยมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ส่วนของความคิดเห็นหรือความเชื่อ(belief) ส่วนของการประเมินค่า(Value) และส่วนแนวโน้มการกระทำ (Behavior) ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วนำวิธีการสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนปกติ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาต่อไป

2. ออทิสติก (Autistic)

ออทิสติกตามความรู้ความเข้าใจในปัจจุบันจะมีความบกพร่องทางพัฒนาการ ทั้งด้านสังคม ด้านการใช้ภาษา และด้านพฤติกรรม ซึ่งในอดีตยังไม่มี การจัดประเภทของออทิสติกอย่างแน่ชัด ทำให้เด็กกลุ่มออทิสติกจะได้รับการวินิจฉัยว่ามีอาการของโรคจิตเภท (Schizophrenia) ซึ่งแท้จริงแล้วมีความแตกต่างกัน โดยแรกเริ่มนั้น Leo Kanner จิตแพทย์ได้เขียนบทความในหัวข้อ “Autistic Disturbances of Affective Contact”⁽¹³⁾ กล่าวถึงเกี่ยวกับเด็กออทิสติก 11 คนที่มีลักษณะอาการที่คล้ายกันคือเป็นเด็กชอบแยกตัว ในวัยเด็กเล็กจะไม่ตอบสนองต่อสิ่งรอบตัวหรือความรู้สึกใกล้ชิดกับ ผู้ที่ดูแล หรือการยึดติดรูปแบบแปลกๆ เป็นต้น

2.1 ความหมายของเด็กออทิสติก

เพ็ญแข ลิ่มศิลา⁽¹⁴⁾ ให้ความหมายของเด็กออทิสติก คือ เด็กที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษา และการสื่อความหมาย พฤติกรรมอารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานในหน้าที่บางส่วนของสมองผิดปกติไป และความผิดปกตินี้จะพบได้ ก่อนวัย 30 เดือน

อุมาพร ตรังคสมบัติ⁽¹⁵⁾ ให้ความหมายของโรคออทิสติกว่าเป็นความผิดปกติของสมองแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นในวัยเด็ก ซึ่งจะแสดงอาการออกมา 3 ด้านใหญ่ๆ ได้แก่ ความผิดปกติทางสังคม และปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความผิดปกติทางภาษาและการสื่อสาร และความผิดปกติทางอารมณ์และพฤติกรรม และจะพบความบกพร่องในเด็กออทิสติกคนหนึ่งในทั้งสามด้านร่วมกัน แต่ความรุนแรงมากน้อยของอาการก็จะแตกต่างกันไป

ผดุง อารยะวิญญู⁽⁷⁾ ให้ความหมายของเด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องอย่างรุนแรงในการสื่อความหมาย พฤติกรรม สังคม และการเรียน ความบกพร่องมักเกิดขึ้นในวัยเด็ก เด็กเหล่านี้มีปัญหาในการใช้ความคิด สติปัญญา การรับรู้ ซึ่งเป็นผลให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้ดี ขาดความเข้าใจในวิชาที่เรียน มีปัญหาในการสื่อสาร และการคบเพื่อน

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าโรคหรือกลุ่มอาการออทิสติกจะเป็นลักษณะความบกพร่องทาง ภาษา สังคม และการสื่อสาร แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นความบกพร่องที่จะต้องใช้เวลาในการสังเกต พัฒนาการตามลำดับเพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมความผิดปกติ ด้วยลักษณะความบกพร่องหรือผิดปกติ ไม่ใช่ความบกพร่องทางร่างกาย บกพร่องทางการเห็น หรือบกพร่องทางการได้ยิน ที่จะสามารถคัดแยกออกมาตามลักษณะที่สังเกตได้ชัดเจนกว่า

2.2 ความชุกของโรค

ข้อมูลในปี ค.ศ. 2012 จาก Centers for Disease Control and prevention (CDC)⁽¹⁶⁾ กล่าวถึงความชุกของเด็กอเมริกา 1 ใน 88 คน จะได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นเด็กกลุ่ม ASDs ซึ่งการศึกษาวิจัยในทวีปเอเชีย ยุโรป และอเมริกาเหนือก็พบว่ามีความชุกโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 1 ในขณะที่เกาหลีเหนือนั้นพบร้อยละ 2.6 ส่วนประเทศไทยยังไม่มีรายงานความชุกของโรคอย่างแน่ชัดดังในต่างประเทศ⁽¹⁷⁾ แต่ประมาณไว้ว่ามีจำนวน 370,000 คน⁽¹⁸⁾

2.3 เกณฑ์การวินิจฉัยและอาการของออทิสติก

ชาญวิทย์ พรนภดล (อ้างถึงในปณัสยา น้ารัก, 2550)⁽⁴⁾ กล่าวถึงการวินิจฉัยในสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน หรือ DSM-IV Diagnostic Criteria for Autistic Disorder จัดให้ออทิสติกอยู่ในกลุ่ม Pervasive developmental disorder (PDD) ซึ่งเป็นกลุ่มโรคที่เกิดจากความผิดปกติของสมอง ยังไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด เด็กจะมีพัฒนาการล่าช้าทางด้านภาษา ด้านสังคม มีพฤติกรรมทำซ้ำๆ และมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความหมายของ PDD นี้ใกล้เคียงกับคำว่า “autistic spectrum disorder” ส่วนคำว่า autism มักใช้เรียกผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงครบเกณฑ์การวินิจฉัยของ autistic disorder เท่านั้น⁽¹⁷⁾

ข้อมูลล่าสุดของสมาคมจิตแพทย์อเมริกันปี ค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556) เกณฑ์การวินิจฉัยเด็กกลุ่มออทิสติกใน DSM - 5 นั้นมีการเปลี่ยนแปลง^(19, 20) โดยตัดการวินิจฉัยเด็กที่มีกลุ่มอาการ Asperger และกลุ่ม PDD-NOS ออกไป และผนวกเรื่องการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ (the communication and social interaction)ให้อยู่ในหัวข้อเดียวกัน คือ “ความบกพร่องทางสังคม/ การสื่อสาร” (Social/communication Deficit) ถึงแม้จะมีการปรับปรุงเกณฑ์วินิจฉัยใหม่ใน DSM-5 ขึ้นมาแล้วก็ตาม แต่สำหรับงานวิจัยนี้ ยังสามารถยึดตามหลักเกณฑ์วินิจฉัย DSM-IV เป็นหลัก ซึ่งนักเรียนออทิสติกที่แพทย์วินิจฉัยจัดอยู่ในกลุ่มปานกลางถึงรุนแรง

2.4 การพยากรณ์โรคออทิสติก

การพยากรณ์โรคในกลุ่มอาการออทิสซึม หรือ Autism and the Pervasive Developmental Disorder ออทิสซึม (Autism) เป็นความผิดปกติที่ติดตัวผู้ป่วยตลอดชีวิต เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้ป่วยออทิสซึมที่ผ่านการรักษาสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ประมาณ 2 ใน 3 ยังคงต้องการคนดูแลช่วยเหลือในกิจวัตรประจำวัน ประมาณร้อยละ 1-2 สามารถประกอบอาชีพ เลี้ยงตัวเอง ดำเนินชีวิตเหมือนคนปกติ⁽¹⁷⁾

2.5 แนวทางการรักษาและการบำบัด

การรักษาและการบำบัดสำหรับกลุ่มอาการออทิสติกนั้น มิได้ใช้เพียงวิธีใดวิธีหนึ่ง เพราะมีความเชื่อว่า การรักษาจะต้องอาศัยวิธีที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน โดยทั่วไปจะใช้วิธีทางการแพทย์ และทางการศึกษาร่วมกัน ผนวกเข้ากับการฝึกทักษะสังคมเพิ่มเพื่อเติมเต็มส่วนที่บกพร่องไป ซึ่งจะกล่าวถึงแนวทางการรักษาและให้ความช่วยเหลือไว้ดังนี้^(17, 21)

1. การปรับพฤติกรรม ใช้สำหรับลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก ซึ่งแนวทางมีหลากหลายวิธี เช่น ฝึกโปรแกรม Applied Behavior Analysis (ABA), floortime

2. การรักษาด้วยยา การรักษาด้วยยาเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อควบคุมพฤติกรรมของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ต้องใช้ยาตามอาการที่เด็กเป็น เช่น ยาที่รักษากลุ่มอาการออทิซึม หุนหันพลันแล่น สมาธิสั้น หรือยารักษากลุ่มอาการทำซ้ำ ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ยารักษากลุ่มอาการก้าวร้าว ยาลดอาการ psychotic เป็นต้น ซึ่งไม่มียาตัวใดตัวหนึ่งที่ใช้รักษาได้ทุกกลุ่มอาการของออทิซึม

3. การฝึกทักษะทางสังคม เนื่องจากเด็กออทิซึมจำเป็นต้องอยู่ใกล้ชิดและได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลที่หลากหลาย การส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องจึงจะทำให้พัฒนาการของเด็กเป็นไปในทางที่ดีขึ้น หรือใช้การฝึกทักษะสังคมด้วยวิธี Social Stories

4. การจัดการเรียนการสอน ควรจัดให้เหมาะสมตามความต้องการจำเป็นในเด็กแต่ละราย ขึ้นอยู่กับอาการ วัย และทักษะสังคมดังที่กล่าวมา ซึ่งหากเป็นไปได้จัดให้เรียนในชั้นปกติ แต่อาจจะมากน้อยตามความจำเป็น บางรายอาจต้องมีครูการศึกษาพิเศษหรือพี่เลี้ยงดูแลด้วย

5. การทำจิตบำบัดครอบครัว การทำจิตบำบัดนั้นอาจไม่เหมาะกับเด็กออทิซึมทุกราย ด้วยข้อจำกัดอาการของเด็กแต่ละรายก็แตกต่างกัน โดยเฉพาะเด็กออทิซึมที่ทักษะทางภาษายังบกพร่องอยู่ อาจจะไม่เกิดประสิทธิภาพ แต่อาจจะเหมาะสำหรับสมาชิกในครอบครัวเนื่องจากบางคนอาจมีความเครียด วิตกกังวล หรือซึมเศร้าได้

6. การฝึกอาชีพ มีความจำเป็นเนื่องจากเด็กออทิซึมเมื่อเติบโตขึ้นย่อมมีความจำเป็นในการพึ่งพาตนเองให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งยังเพิ่มโอกาสเข้าสู่สังคมได้มากขึ้นด้วย

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าเด็กออทิซึม เป็นกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะดังบรรยายไว้ข้างต้น ดังนั้น ผู้ปกครองของเด็กออทิซึมนั้นก็ต้องสังเกตพฤติกรรมหรือพัฒนาการ ซึ่งอาศัยระยะเวลา จนกระทั่งรับทราบถึงความผิดปกติซึ่งต้องผ่านการวินิจฉัยจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เมื่อทราบและยอมรับถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นแล้ว ผู้ปกครองต้องนำเด็กไปกระตุ้นพัฒนาการตามทักษะที่จำเป็นต่างๆ และอาจจะเข้าสู่ระบบการศึกษาในโรงเรียน หรือจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละบุคคลต่อไป

3. การเรียนร่วม (Integration)

การเรียนร่วม (Integration/Mainstreaming) เป็นการจัดการศึกษาสำหรับที่มีความต้องการพิเศษที่จำเป็นต้องเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนปกติ ซึ่งมีผู้ให้คำจำกัดความที่แตกต่างกันไป ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2542, อ่างในปณัสยา น้ารัก)⁽⁴⁾ ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วม บางเวลาไว้ว่า การเรียนร่วม ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Integration” ซึ่งหมายถึง การเรียนร่วมบางเวลา ส่วนการเรียนร่วมเต็มเวลาตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Mainstreaming” ส่วนคำว่า “Inclusion” หมายถึงการเรียนรวม และที่นิยมใช้ คือ “Inclusive education” ในภาษาไทยจะหมายถึง “การศึกษาเพื่อการเรียนรวม”

วารี ธีระจิตร⁽²²⁾ กล่าวว่าว่าการเรียนร่วมเป็นการรวมเด็กพิเศษไว้กับเด็กปกติ ในด้านเวลา ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคม ภายใต้พื้นฐานการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการปรับตัวทางสังคม เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ตรง และสามารถพัฒนาตนเองไปได้มากที่สุด

ภูฟ้า เสวกพันธ์⁽²³⁾ สรุปเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนร่วมไว้ว่าเป็นแนวทางการให้บริการทางการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดความสามารถในการอยู่ร่วมกันในสังคมและสามารถพึ่งพาตนเองให้ได้มากที่สุด

3.1 แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วม

แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมควรคำนึงถึงความเหมาะสมตามระดับความต้องการพิเศษในแต่ละบุคคล ซึ่งทางการศึกษามีค่าที่ใช้กันทั่วไปอยู่ 3 แนวทาง คือ การเรียนร่วมเต็มเวลา การเรียนร่วมบางเวลา และการเรียนรวม

1. การเรียนร่วมเต็มเวลา (Mainstreaming) เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนชั้นเรียนปกติแบบเต็มเวลาในโรงเรียนปกติ เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่จะเรียนร่วมลักษณะนี้ได้ควรมีความพิการไม่รุนแรง รวมทั้งมีระดับสติปัญญา หรือทักษะทางสังคมที่ค่อนข้างพร้อม ซึ่งทางโรงเรียนอาจจัดบริการเสริมตามกรณีที่เหมาะสม เช่น การแนะแนวครูประจำชั้น เพื่อนนักเรียนปกติเกี่ยวกับวิธีการช่วยเหลือดูแลนักเรียน และมีการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการพิเศษของเด็ก

2. การเรียนร่วมบางเวลา (Integration) เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนในชั้นเรียนปกติเป็นบางเวลา หรือบางวิชา ในโรงเรียนปกติ เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนมักจะเป็นเด็กมีความพิการปานกลางถึงรุนแรง หรือเป็นเด็กเล็กซึ่งยังต้องการการดูแลใกล้ชิด เนื่องจากยังไม่สามารถเรียนในชั้นเรียนปกติได้ตลอดเวลา และจำเป็นต้องมีแผนการจัดการศึกษารายบุคคล (Individualized Educational Program: IEP) ตามความจำเป็น

3. การเรียนรวม (Inclusion) การจัดรูปแบบนี้คล้ายกับการเรียนร่วมเต็มเวลา คือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาในโรงเรียนปกติ แต่จะไม่จำกัดว่าจะมีระดับความรุนแรงหรือความพิการมากน้อยเพียงใด และทางโรงเรียนยังจัดเตรียมหลักสูตร วิธีสอน สื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมในชั้นเรียนปกติ

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเรียนร่วมแบบเต็มเวลา การเรียนร่วมแบบบางเวลา และการเรียนรวม⁽²³⁾

ลักษณะการจัด รูปแบบ	เรียน ร่วมกับ นักเรียน ปกติทุก รายวิชา	โรงเรียน ปกติ	ชั้นเรียน พิเศษ	หลักสูตร เฉพาะ	โปรแกรม	ชั้นเรียน สอนซ่อม เสริม
					การศึกษา เฉพาะ บุคคล	
การเรียนร่วม แบบเต็มเวลา (Mainstreaming)	✓	✓	✗	✗	✗	✓
การเรียนร่วม แบบบางเวลา (Integration)	✗	✓	✓	✗	✗	✓
การเรียนรวม (Inclusion)	✓	✓	✗	✓	✓	✓

ที่มา: ภูฟ้า เสวกพันธ์,(2555) การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.

4. เพื่อน (Peers)

เพื่อนในที่นี้จะเป็เพื่อนที่ช่วยเหลือกันในระดับเรียนเดียวกันจึงใช้คำว่า peers เพื่อให้ได้ความหมายที่เฉพาะเจาะจงแทนคำว่า friends โดย Christine Howe⁽²⁴⁾ กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่จะเป็นมิตรต่อกันได้นั้นถือเป็นปรากฏการณ์ที่น่าสนใจหลายด้าน ทั้งในด้านปริมาณ คือจำนวนสมาชิกในกลุ่ม หรือด้านคุณภาพคือเด็กแต่ละคนจะพิจารณาลักษณะเด็กที่จะมาเป็นเพื่อนด้วย เป็นต้น ซึ่งในต่างประเทศมีระบบการช่วยเหลือดูแลเด็กออทิสติก โดยเฉพาะเด็กออทิสติกเรียนร่วม มีการจัดโครงการดูแลเพื่อนออทิสติก (Peer support Autistic children) ซึ่งเพื่อนผู้ดูแลสำหรับเด็กออทิสติกมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเด็กออทิสติก เนื่องจากเด็กออทิสติกนั้นบกพร่องในด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หากมีเพื่อนคอยช่วยเหลือหรือดูแลจะช่วยเติมเต็มความบกพร่องนั้นๆให้ดีขึ้น ทำให้เด็กออทิสติกสามารถเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นและใช้ชีวิตในสังคมได้ ส่วน Maureen Ziegler & Amy Matthews⁽²⁵⁾ กล่าวถึงรูปแบบของ Peer Modeling นั้นเกี่ยวกับพฤติกรรมกับสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์ตามธรรมชาติซึ่งเป็นหนึ่งในกลยุทธ์การสอนเด็กออทิสติก (Autism Spectrum Disorder) ที่ดีที่สุดอีกรูปแบบหนึ่ง

ในประเทศไทย พบว่ามีการจัดรูปแบบของเพื่อนที่คอยดูแล หรือช่วยเหลือเด็กเรียนร่วมอาจจะจัดเป็นกิจกรรม งาน โครงการ ในลักษณะที่เรียกว่า “เพื่อนช่วยเพื่อน” หรือ “เพื่อนร่วมเรียน” ในสถานศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เช่น โรงเรียนวัดบางเสาธง จ.สุพรรณบุรี โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นต้น โดยจะเน้นการดูแลเวลาอยู่ในชั้นเรียนร่วม เช่น ช่วยสอนวิชาการในชั้นเรียน สอนการบ้าน ช่วยตามงานหรือทบทวนบทเรียนวิชาการ ช่วยดูแลในเวลาปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่างๆ หรือเป็นเพื่อนเล่นในเวลาพักกลางวัน และอื่นๆ ตามบริบทของสังคมและสิ่งแวดล้อมของแต่ละโรงเรียน

ถึงแม้ว่าจะมีการจัดเพื่อนช่วยเหลือดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กออทิสติกก็ตาม แต่ผู้วิจัยยังต้องการข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับเพื่อนนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในระดับประถมศึกษาที่ยังไม่มีการจัดกลุ่มหรือจัดโครงการอย่างเป็นทางการ เพื่ออธิบายลักษณะพฤติกรรมตามธรรมชาติและพื้นฐานของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเพื่อนนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมให้ได้มากที่สุด

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนผู้ดูแลเด็กออทิสติกเรียนร่วม ยังไม่พบหลักฐานหรือข้อมูลทางวิชาการในประเทศไทยมากนัก และจะพบในงานวิจัยจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังไม่ค่อยพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมในระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงศึกษาจากงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกัน อาทิ ทศนคติหรือเจตคติเพื่อนนักเรียนของเด็กออทิสติกในชั้นเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา ทศนคติในพี่ของเด็กกลุ่มอาการออทิสติก รวมทั้งทศนคติของบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับเด็กออทิสติก เป็นต้น

5.1 งานวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยในประเทศไทยจะพบเกี่ยวกับการศึกษาเจตคติของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติกเรียนร่วม ซึ่งมักจะเป็นการศึกษามิติที่ใกล้เคียงกัน เช่น กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู กลุ่มนักเรียน และมักเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ แต่ในบางงานวิจัยอาจมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพร่วมด้วย

ปณัสนา น้ารัก⁽⁴⁾ ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และความสัมพันธทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ปีการศึกษา 2550 จำนวน 235 ราย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจ แบบสอบถามทศนคติ และแบบสอบถามความสัมพันธทางสังคม ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.4) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสติกอยู่ระดับดี นักเรียนส่วนใหญ่มีทศนคติต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 70.2) นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.7) มีความสัมพันธทางสังคมต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกอยู่ในระดับปานกลาง ในงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงทศนคติในกลุ่มนักเรียนซึ่งอยู่ในวัยรุ่นตอนต้น

กนกพร เจริญฤทธิ์⁽²⁶⁾ ศึกษาเกี่ยวกับเจตคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมต่อการจัดโครงการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีการจัดเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก พบว่ามีระดับเจตคติสูงกว่าผู้บริหารและครูที่ไม่ได้สอนเด็กออทิสติก

วิฒนารี อัมมวรรณ⁽²⁷⁾ ศึกษาพฤติกรรมการปรับตัวในพี่ของเด็กกลุ่มอาการออทิสติกเป็นการศึกษาภาคตัดขวางเพื่อศึกษาการปรับตัวพฤติกรรม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวในพี่

ของเด็กกลุ่มอาการออทิสติก ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ พี่ของเด็กกลุ่มอาการออทิสติกที่เข้ารับ การบำบัดรักษา ณ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว คลินิกกิจกรรมบำบัด คณะ กายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันส่งเสริมพัฒนาการเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 43 ครอบครัว ผลการศึกษาการปรับตัวในพี่ของเด็กกลุ่มอาการออทิสติกด้วยแบบประเมิน Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS) พบว่าเด็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.0) มีการปรับตัว โดยรวมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และเมื่อวัดพฤติกรรมของเด็กโดยแบบประเมินพฤติกรรมสำหรับผู้ปกครอง (Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)) พบว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของเด็ก ส่วนใหญ่ร้อยละ 97.7 มีพฤติกรรมที่เหมาะสม

อรพิม วิสารทานนท์⁽¹⁰⁾ ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของครูปฐมวัยเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อเด็กปฐมวัยออทิสติกและความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจาก แบบสอบถามพบว่าภาพรวมมีความรู้และความรู้สึกต่อเด็กออทิสติกอยู่ในระดับดี ในขณะที่เดียวกันก็ ต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐในระดับมากที่สุด

ณิชากัทร ศรีนฤวรรณ⁽²⁸⁾ ศึกษาความสามารถทางสังคมของเด็กที่มีความต้องการ พิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติแบบเต็มเวลา โดยใช้วิธีวิจัยจากการประเมินความสามารถทางสังคมและ การทำสังคมมิติ และการสัมภาษณ์เด็กรายบุคคล จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอนุบาลที่เป็น เด็กออทิสติก 15 คน และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 13 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วย t-test เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางสังคมระหว่างกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่าเด็กปกติส่วนใหญ่จะไม่เล่นกับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งสองประเภท เด็กปกติที่เลือกเล่นกับเด็กออทิสติกด้วยเหตุผลทาง กายภาพ ส่วนเด็กที่เลือกเล่นกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเนื่องด้วยพฤติกรรม ในด้าน ความสามารถทางสังคมของเด็กปกติ แตกต่างจากเด็กออทิสติกและเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญาอย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.5 และพบว่าความสามารถทางสังคมของเด็กออทิสติกกับเด็กที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญาไม่มีความแตกต่างกัน

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Kelle M. Laushey และ L. Juane Heflin⁽²⁹⁾ ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกทักษะทางสังคม ของเด็กออทิสติกชั้นอนุบาล โดยฝึกให้เพื่อนที่เป็นเด็กปกติมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ฝึกสอน (Tutors) โดยหลักการแล้ว เด็กออทิสติกจะมีความบกพร่องในทักษะทางสังคม ซึ่งในการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัย แบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม ซึ่งจะมีเด็กออทิสติกหรือเด็กในกลุ่ม Pervasive Developmental Disorder not otherwise specified (PDDNOS) ร่วมชั้นเรียน ผลปรากฏว่าเด็กออทิสติกที่มีการใช้ ระบบดังกล่าวจะช่วยให้มีพัฒนาการทางสังคมที่ดีขึ้น รวมถึงพัฒนาการของเด็กปกติที่เป็นเพื่อนที่ ช่วยเหลือก็ดีขึ้นด้วย

ในขณะเดียวกัน Harper L.V., & McCluskey K.S.⁽³⁰⁾ ศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และระหว่างเด็กกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน โรงเรียนเรียนร่วม โดยใช้วิธีการถ่ายภาพวิดีโอระหว่างเล่นอย่างอิสระในเด็กที่มีอายุ 3-4 ปี จำนวน 24 ราย โดยผู้วิจัยมีการสังเกตเด็กแต่ละคนภายในระยะเวลา 7-10 และ 20 นาที ผลการวิจัยจากการ วิเคราะห์เปรียบเทียบตามลำดับเหตุการณ์ความแตกต่างระหว่างการเล่นกับผู้ใหญ่และการเล่นกับเด็ก

พบว่าการเล่นกับผู้ใหญ่นั้น ผู้ใหญ่มักจะเป็นคนเริ่มต้นเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ก่อน และเมื่อผู้ใหญ่เป็นผู้เริ่มต้นแล้ว ผลที่ตามมาคือเมื่อเล่นกับเด็ก เด็กจะมีโอกาสเริ่มต้นกับเด็กด้วยตนเองน้อยกว่า

Nicole L. และคณะ⁽³¹⁾ ศึกษาเจตคติของกลุ่มเพื่อนนักศึกษาออทิสติกแบบไม่รุนแรง (Asperger/Autistic High Function) ด้วยการเปรียบเทียบเจตคติทั้งด้านอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรม ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 195 คน ของมหาวิทยาลัยในเขตตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศอเมริกา เมื่อพบวิธีการสาธิตพฤติกรรมทางสังคมบางอย่างของเพื่อนนักศึกษาออทิสติก สรุปผลได้ว่ากลุ่มเพื่อนนักศึกษาไม่ได้ตีตราเพื่อนที่เป็นออทิสติกถึงแม้จะทราบว่าเพื่อนได้รับการวินิจฉัยมา ก็ตาม และการได้รับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลุ่มอาการออทิสติก (Autistic spectrum) ก็มีผลในการสร้างเจตคติยอมรับเพื่อนนักศึกษาออทิสติกด้วย งานวิจัยนี้แสดงถึงปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจของวัยรุ่นตอนปลาย-ผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีต่อเพื่อนออทิสติกที่มีอาการไม่รุนแรง

จากงานวิจัยทั้งหมดดังกล่าวไว้ข้างต้น อาจพอสรุปได้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กออทิสติก เมื่ออยู่ร่วมกับเด็กออทิสติกแล้วจะมีเจตคติซึ่งส่งผลต่อการปรับพฤติกรรมบุคลิกภาพ รวมทั้งวุฒิภาวะในตนเอง เช่น มีการปรับตัว อดทนรอคอยได้ หรือมีความเข้าใจผู้อื่น ในขณะที่เดียวกันยังมีผลต่อพัฒนาการ พฤติกรรม และทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกไปพร้อมกันด้วย นอกจากนี้ ความรู้ความเข้าใจจากคนใกล้ชิดหรือสื่อที่นำเสนอก็อาจมีส่วนให้เด็กหรือคนปกติมีเจตคติที่ดีได้ ซึ่งผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยเชิงคุณภาพที่อธิบายปรากฏการณ์ระหว่างเด็กออทิสติกและเพื่อนนักเรียนปกติในระดับประถมศึกษา ดังนั้นจึงต้องการศึกษาเพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาทำให้เกิดประโยชน์ต่อไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย (Research design) ⁽³²⁻³⁷⁾

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) ภายใต้กระบวนทัศน์ทางปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) เป็นการสืบค้นประสบการณ์ตรงจากผู้เข้าร่วมวิจัย โดยอาศัยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) ร่วมกับการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)

ระเบียบวิธีวิจัย (Research methodology)

พื้นที่ศึกษา ได้แก่ โรงเรียนจิตจรดดา ระดับประถมศึกษา เปิดรับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 นักเรียนส่วนมากจะมีโอกาสเรียนด้วยกันตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ในแต่ละระดับชั้นมี 3 ห้องเรียนต่อระดับชั้น โดยนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เข้ามาจะเข้าตามระบบรับสมัครตั่งเช่นนักเรียนทั่วไป เนื่องด้วยทางโรงเรียนมิได้เปิดรับสมัครนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแบบระบุเจาะจงว่าต้องการรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษประเภทใด จำนวนเท่าใดเข้าเรียนบ้าง จึงทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีพัฒนาการและระดับความรุนแรงแตกต่างกันไป เมื่อมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าศึกษาในโรงเรียนแล้ว ทีมสหวิชาชีพอันประกอบด้วยคณะผู้บริหาร คณะแพทย์ที่ปรึกษา คณะครู ผู้ปกครองจะประชุมและวางแผนจัดการศึกษาให้เหมาะสมแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล เท่าที่ทางโรงเรียนสามารถจัดได้ตามศักยภาพและความเหมาะสมเป็นรายกรณี

สำหรับนักเรียนออทิสติกที่อยู่ระดับปานกลางถึงรุนแรงในระดับประถมศึกษา ทางโรงเรียนจัดเรียนการสอนให้นักเรียนเข้าเรียนร่วมบางเวลา โดยปกติจะเรียนรายบุคคลในห้องเรียนการศึกษาพิเศษเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ทักษะชีวิต เตรียมความพร้อม ฯลฯ ส่วนวิชาที่เรียนร่วมกับเพื่อนนักเรียนปกติในชั้นเรียนเดียวกันเป็นบางวิชาที่มีลักษณะกิจกรรม เช่น ลูกเสือเนตรนารี พลศึกษา ภาษาอังกฤษ พุทธศาสนา เป็นต้น

สถานที่ที่นักเรียนเข้าไปเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ มักเป็นห้องเรียนประจำชั้นซึ่งมีรูปแบบการจัดสถานที่คล้ายกับห้องเรียนในโรงเรียนทั่วไป คือ เป็นห้องพัดลม มีกระดานดำ ป้ายนิเทศ ประตูหน้าต่าง โต๊ะเก้าอี้ครูทั้งบริเวณหน้าห้องและหลังห้อง โต๊ะและเก้าอี้นักเรียน ฯลฯ การจัดนักเรียนนั่งแต่ละโต๊ะจะหมุนเวียนเปลี่ยนกันในแต่ละเดือนตามความเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนฝึกการอยู่กับเพื่อนได้หลากหลาย ไม่เจาะจงเฉพาะเพื่อนที่ตนเองสนิทเท่านั้น สำหรับนักเรียนที่ต้องการการดูแลหรือจำเป็นต้องนั่งในตำแหน่งที่เหมาะสม เช่น นักเรียนปัญหาเรื่องสายตา นักเรียนรูปร่างเล็ก หรือนักเรียนเรียนช้าก็อาจจะให้เพื่อนที่เข้าใจบทเรียนได้ดีกว่านั่งข้างๆ หรือให้นั่งแถวหน้า เป็นต้น ส่วนนักเรียนออทิสติกมักจะได้อยู่บริเวณหลังห้อง เพื่อสะดวกในการควบคุมพฤติกรรมโดยไม่รบกวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ โดยมีเพื่อนนักเรียนปกติที่ครูประจำชั้นเห็นว่าอาสา หรือเข้าหาเด็กออทิสติกจะให้นั่งด้วยกันตามความสมัครใจ

การเข้าไปในพื้นที่ศึกษาทุกครั้งของผู้วิจัยจะมีหน้าที่หลักคือการดูแลนักเรียนออทิสติกเป็นหลัก เริ่มจูงมือหรือเดินข้างๆ นักเรียนออทิสติกให้เข้าไปในชั้น เมื่อถึงเวลาเรียน ผู้วิจัยจะนั่งหรือยืน

ใกล้ชิดนักเรียนนอกทิสติก บางครั้งผู้วิจัยอาจจะค่อยๆ ถอยออกมาสังเกตการณ์ หากพบว่ามึนักเรียนปกติอาสาดูแล เมื่อนักเรียนนอกทิสติกมีพฤติกรรมนิ่งพอ สามารถปรับตัวนั่งกับเพื่อนๆ ได้โดยไม่แสดงพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียน กรณีผู้วิจัยเข้าปฏิบัติงานหรือเข้าพื้นที่ศึกษาที่เป็นห้องเรียนก็มักจะยืนบริเวณใกล้ๆ โต๊ะของนักเรียนนอกทิสติก บางครั้งผู้วิจัยอาจถอยหลังไปอยู่บริเวณหลังห้อง กรณีที่อยู่ในสถานที่เรียนกลางแจ้งในบางวิชาที่เป็นกิจกรรมได้แก่ วิชาลูกเสือ เนตรนารี วิชาพลศึกษา มักจะอยู่บริเวณสนามบาส หรือที่โรงอาหารตามความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละวิชา ซึ่งผู้วิจัยจะเข้าไปดูแลนักเรียนนอกทิสติกขณะทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ใกล้เคียงกับนักเรียนปกติให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ บางกิจกรรมนักเรียนนอกทิสติกจะเป็นสมาชิกในกลุ่ม โดยมีนักเรียนปกติเป็นหลัก เช่น เข้าแถวเปิดประชุมกองในวิชาลูกเสือ ทำงานประดิษฐ์ เป็นต้น

เนื่องจากพื้นที่ศึกษานี้เป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่แล้ว ดังนั้นจึงสามารถเข้าถึงได้ง่ายและบริบทที่จะเข้าไปศึกษาหรือเก็บข้อมูลเกิดขึ้นเป็นไปตามธรรมชาติ นอกจากนี้พื้นที่ศึกษายังเป็นโรงเรียนที่มีได้รับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแบบเฉพาะเจาะจงหรือระบุลักษณะหรือประเภทของความต้องการพิเศษที่ต้องการรับเข้าศึกษา จึงทำให้การศึกษาเจตคติของนักเรียนปกติมีความหลากหลายตามลักษณะนิสัย วุฒิภาวะ พื้นฐานครอบครัว หรือปัจจัยอื่นๆที่แตกต่างไปในแต่ละบุคคล

ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) คือ บุคคลที่มีประสบการณ์ตรงกับการเป็นเพื่อนนักเรียนของเด็กออทิสติกเรียนร่วมบางเวลา ได้แก่ กลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากนักเรียนในชั้นเรียนปกติมีการแสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กออทิสติกชัดเจนที่สุด และนักเรียนออทิสติกมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมและการเรียนการสอนกับเพื่อนในชั้นเรียนปกติมากกว่านักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลา คนอื่น โดยเลือกตัวอย่างแบบจงใจจากหลายกลุ่มหรือหลายมิติ (Dimensional sampling) ตามบทบาทผู้ให้ข้อมูลและรูปแบบปฏิสัมพันธ์ที่ต่างกัน เช่น บทบาทนักเรียน บทบาทครู ทั้งครูประจำชั้น/ครูสอนนักเรียนปกติ รวมทั้งครูการศึกษาพิเศษและปฏิสัมพันธ์ทั้งแบบเข้าหา ถอยห่าง และไม่ตอบสนอง โดยสังเกตจากสีหน้า ท่าทาง คำพูด น้ำเสียง ซึ่งได้แก่

1. นักเรียนที่เข้าหา ดูแล ช่วยเหลือ หรือเล่นกับเด็กออทิสติกเรียนร่วม สังเกตจากพฤติกรรม เช่น ยิ้มแย้ม เดินเข้าไปหาหรือเข้าใกล้ จูงมือ พุดคุย เป็นต้น
2. นักเรียนที่ไม่ได้เข้าหา ทั้งที่ถอยห่างและไม่ตอบสนอง แต่อยู่ในชั้นเรียนเดียวกัน สังเกตจากพฤติกรรม เช่น หน้าบึ้งตึง ขยับตัวหนี วิ่งหนี ยกมือป้อง ผลัก พุดเสียงห้วน กระแทกเสียง หรือ นิ่งเฉย ไม่มอง ไม่ทักทาย ไม่พุดคุยด้วย เป็นต้น
3. ครูประจำชั้น มีบทบาทในการสอนเด็กปกติ และประจำชั้นเด็กออทิสติกเรียนร่วม
4. ครูการศึกษาพิเศษ สอนนักเรียนออทิสติกเป็นหลัก และเข้าไปดูแลนักเรียนออทิสติกในชั้นเรียนร่วม

จำนวนผู้ให้ข้อมูล (ขนาดตัวอย่าง) เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวนของผู้ให้ข้อมูลขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปจะหยุดเก็บข้อมูลเมื่อข้อมูลเริ่มอิ่มตัว (Saturated) คือ ข้อมูลที่เก็บมาเริ่มมีความคล้ายคลึงหรือซ้ำกัน ในเบื้องต้นผู้วิจัยคาดว่าทั้งหมดประมาณ 30 คน ดังนี้

1. นักเรียนที่เข้าหา ดูแล ช่วยเหลือ หรือเล่นกับเด็กออทิสติกเรียนร่วม จำนวนประมาณ 12 คน
2. นักเรียนที่ไม่ได้เข้าหา แต่อยู่ในชั้นเรียนเดียวกัน จำนวนประมาณ 12 คน
3. ครูประจำชั้น จำนวนประมาณ 3 คน
4. ครูการศึกษาพิเศษ จำนวนประมาณ 3 คน

หลังจากได้รับอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยจาก คณะกรรมการจริยธรรมคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เลขที่ 126/56) แล้วดำเนินการ เก็บข้อมูลตามขั้นตอน ผู้วิจัยได้รับเอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัยกลับคืนมาจากนักเรียนและผู้ปกครองจำนวน 22 ชุด จากจำนวนที่ส่งไปทั้งหมด 32 ชุด และเอกสารที่ได้รับคืนจากครูจำนวน 5 ชุด จากจำนวนที่ส่งไป 5 ชุด

สรุปจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดที่ยินยอมให้ผู้วิจัยสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้มีจำนวนทั้งสิ้น 18 คน ประกอบด้วย นักเรียนและผู้ปกครองลงชื่อยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยจำนวน 13 ชุด (ราย) ครูประจำชั้น จำนวน 2 คน ครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน แม้ปริมาณผู้ให้ข้อมูลที่เก็บได้ค่อนข้างจำกัด แต่เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์และตรวจสอบประเด็นข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดก็พบว่าข้อมูลมีการอึดตัวเพียงพอที่จะสรุปประเด็นต่างๆ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัย ในฐานะที่เป็นเครื่องมือหนึ่งของการวิจัยเชิงคุณภาพ อาจถือว่าเป็น “คนนอก” ในพื้นที่ศึกษาแต่ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัยยังมีบทบาทเป็น “คนใน” คือทำหน้าที่เป็นครูการศึกษาพิเศษในพื้นที่ศึกษาอีกด้วย โดยปกติที่ปฏิบัติหน้าที่ครูประจำ ผู้วิจัยพยายามรักษาจรรยาบรรณ และการปกป้อง รักษาสิทธิแก่นักเรียน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่อยู่ในความดูแล นักเรียนปกติ รวมทั้งผู้ปกครอง และครูผู้ร่วมงานทุกคน จึงพยายามลดการรบกวนกิจวัตรประจำของผู้ให้ข้อมูล และอำนวยความสะดวกเท่าที่จะสามารถทำได้ และยังสามารถเก็บข้อมูลตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในฐานะของผู้วิจัยด้วย ดังนั้น เพื่อปรับมุมมอง แนวคิด เพิ่มพูนทักษะการสัมภาษณ์ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และเพื่อลดอคติที่อาจจะเกิดขึ้นในขณะเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงเตรียมตัวก่อนทำการวิจัย ได้แก่ การลงทะเบียนเรียนวิชาการวิจัยทางสุขภาพจิตเบื้องต้น ซึ่งในวิชาดังกล่าวได้เรียนรู้วิธีการในการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น ฝึกเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่ม (Moderator) ในการสัมภาษณ์กลุ่มแบบ focus group พร้อมทั้งฝึกวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและทำเป็นรายงานเพื่อรับข้อเสนอแนะต่อไป นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับแนวคำถาม การสังเกตเชิงคุณภาพ รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในงานวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งผู้ให้ข้อมูลเพื่อให้มีทั้งความเที่ยงและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity & Reliability) เช่นเดียวกับงานวิจัยเชิงปริมาณ

2. อุปกรณ์บันทึกเสียง ผู้วิจัยใช้สำหรับการบันทึกการสัมภาษณ์ ซึ่งจะใช้กับผู้ทรงนามยินยอมในใบยินยอมให้เก็บข้อมูลวิจัย (Consent form) และขออนุญาตด้วยวาจาจากก่อนบันทึกเทป เพื่อนำข้อมูลที่ไต่จากการถอดเทปไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป หากผู้ให้ข้อมูลไม่ยินยอมหรือไม่สะดวกให้บันทึกเสียง ก็จะเปลี่ยนเป็นการบันทึกลงในสมุดแทน

3. แบบสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Participant Observation form) ใช้บันทึกพฤติกรรม ท่าทีของครู และเพื่อนนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมในชั้นเรียน

4. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured In-depth Interview form) สำหรับครูที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนนักเรียนออทิสติกเรียนร่วม

5. สมุดบันทึกภาคสนาม (field note) ผู้วิจัยใช้บันทึกข้อคิดเห็น ความรู้สึก หรือสิ่งที่สังเกตเพิ่มเติมจากที่สัมภาษณ์ และใช้เป็นทีสรุปประเด็นในข้อมูลดิบก่อนนำไปวิเคราะห์ต่อไป

วิธีการเก็บข้อมูล

1. การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) ซึ่งมีแนวคำถาม (Interview guide) สำหรับศึกษาในกลุ่มเพื่อนของนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมในประเด็นต่างๆ สำหรับผู้เข้าร่วมวิจัย ซึ่งจะเป็นการสนทนาแบบค่อยเป็นค่อยไปตามธรรมชาติ ตามบริบทเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ขณะนั้น แต่ผู้วิจัยจะตั้งประเด็นคร่าวๆไว้เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

- 1) ความคิดเห็น/ความเชื่อเกี่ยวกับเด็กออทิสติก
- 2) ผลกระทบของโรคออทิสติกต่อผู้อื่นหรือสังคม
- 3) การประเมินคุณค่าและแนวโน้มพฤติกรรมของเพื่อนนักเรียนออทิสติก

กรอบแนวคิดดังกล่าวเป็นประเด็นกว้างๆ ซึ่งผู้วิจัยอาจมีบางประเด็นที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมได้ตามบริบทการสนทนา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลและสถานการณ์ตามความเหมาะสม อาจมีการติดตามในครั้งต่อไปหากการสัมภาษณ์ในครั้งแรกยังได้ข้อมูลไม่ครบโดยไม่บังคับให้เด็กตอบภายในครั้งเดียว

2. การสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured In-depth Interview) ซึ่งมีแนวคำถาม (Interview guide) เพื่อใช้ศึกษาในกลุ่มครูผู้เกี่ยวข้องกับชั้นเรียนร่วม (ครูประจำชั้นและครูการศึกษาพิเศษ) ในประเด็นต่างๆ สำหรับผู้เข้าร่วมวิจัยดังนี้ (เอกสารในภาคผนวก ข.)

- 1) ความคิดเห็น/ความเชื่อเกี่ยวกับเด็กออทิสติก
- 2) ผลกระทบของเด็กออทิสติกต่อผู้อื่นหรือสังคม
- 3) การประเมินคุณค่าและแนวโน้มพฤติกรรมของเพื่อนนักเรียนออทิสติก

แนวคำถามจะคล้ายคลึงกับแนวคำถามที่ใช้กับเพื่อนนักเรียนออทิสติกเรียนร่วม แต่เนื่องจากกลุ่มครูอยู่ในวัยผู้ใหญ่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดปลีกย่อย รวมทั้งมีมุมมองมากขึ้นตามวุฒิภาวะ และประสบการณ์ นอกจากนี้ยังมีบทบาทเกี่ยวข้องกับทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนออทิสติกเรียนร่วม จึงต้องใช้เวลาสัมภาษณ์ค่อนข้างมากกว่า

3. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Participant Observation)

ผู้วิจัยดำเนินการบันทึกพฤติกรรมหรือท่าทีของเด็กก้อทิสติกเรียนร่วมในชั้นเรียน และพฤติกรรมหรือท่าทีของครูที่มีต่อเด็กก้อทิสติก ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นด้วยตนเองในพื้นที่ศึกษาในช่วงเวลาปฏิบัติหน้าที่ดูแลนักเรียนออทิสติกเมื่อเข้าไปเรียนร่วมบางวิชาในชั้นเรียนปกติ หรือทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนของเด็กก้อทิสติกเรียนร่วม ผู้วิจัยจะยึดตามตารางเวลาเรียนหรือตารางสอนประจำวัน ที่นักเรียนเข้าไปเรียนร่วม โดยมีแนวการบันทึกแบบกึ่งโครงสร้าง และมีแนวทางคร่าวๆ ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การเข้าหาหรือร่วมมือ ถอยห่างหรือปฏิเสธ หรือนิ่งเฉยขณะมีกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียน ทั้งนี้อาจจะไม่สามารถบันทึกตามการเข้าร่วมของนักเรียนเรียนร่วมได้ทุกกิจกรรม เนื่องจากเป็นเวลาที่นักเรียนเรียนร่วมไม่สามารถเข้าไปร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนปกติได้ เช่น นักเรียนเรียนร่วมมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นการรบกวนนักเรียนปกติอย่างมาก ทำให้ต้องแยกนักเรียนออกมาเพื่อปรับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์นั้นๆ หรือกรณีที่นักเรียนลาป่วย ลากิจ เช่น ไปธุระกับผู้ปกครอง ตรวจสุขภาพ หรือฝึกกระตุ้นพัฒนาการเพิ่มเติมที่โรงพยาบาล เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection)

1. ทำหนังสือจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้จัดการและผู้อำนวยการโรงเรียนจิตรลดา เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยและขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. ขอความร่วมมือและชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยเมื่อได้รับอนุมัติจากหน่วยงานให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้แล้ว ผู้วิจัยได้ติดต่อกับนักเรียนในชั้นเรียนเดียวกันกับเด็กก้อทิสติกเรียนร่วมจำนวนประมาณ 32 คน และครูประจำชั้น ครูการศึกษาพิเศษ โดยให้อ่านเอกสารยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยและมีการอธิบายพร้อมทั้งตอบข้อสงสัยเพิ่มเติมในกรณีที่มิข้อสงสัยหรือต้องการซักถาม

3. ดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามวันที่และเวลาที่กำหนด โดยระยะเวลาในการเก็บและรวบรวมข้อมูล เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ทางโรงเรียนอนุมัติให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลได้ และได้รับใบอนุญาตเข้าร่วมการวิจัยจากผู้เข้าร่วมการวิจัย ได้แก่ นักเรียนปกติ ผู้ปกครองของนักเรียนปกติ ครูประจำชั้น และครูการศึกษาพิเศษ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556 โดยประมาณ 4 เดือน

4. นำข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พร้อมทั้งจำแนกและจัดระเบียบข้อมูล ซึ่งมีการตรวจสอบโดยผู้วิจัยเอง โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ อาทิ ด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้านการศึกษา เป็นต้น รวมทั้งผู้ให้ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยจะมีการติดตามข้อมูลในบางส่วนที่ต้องการประเด็นเพิ่มเติมแล้วนำมาตรวจสอบเป็นระยะ

5. นำผลจากการวิจัยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างประมวลผลตามระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยนำผลการวิจัยไปตรวจสอบทั้งด้านผู้วิจัย ด้านคุณภาพของเนื้อหา กับบุคคลที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวไว้ข้อ 4.

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis)

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากจากตัวบท (Text) ที่ได้จากการบันทึกการสังเกตการณ์และถอดเทปสัมภาษณ์เป็นหลัก โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคย (Familiarization) โดยผู้วิจัยจะอ่านข้อมูลดิบทั่วไปจากตัวอักษรที่ได้จากการถอดเทปสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ และจากการเขียนในแบบสังเกต เพื่อให้เห็นภาพรวมของข้อมูลทั้งหมดก่อน

2. จัดหมวดหมู่ตัวบทที่คล้ายหรือต่างกันเป็นกลุ่มใหญ่ๆ (Typology) ซึ่งเกิดจากการอ่านทวนซ้ำแล้ว

3. ลงรหัส (Coding) โดยใช้การสรุปสาระของตัวบท ผู้วิจัยพิจารณาใช้รหัสเป็นส่วนใหญ่เพื่อสะดวกในการสรุปขั้นตอนต่อไป

4. ประมวลสาระ (Themes) หรือแบบแผน (patterns) ของรหัสที่ได้ โดยพิจารณาจากชุดข้อมูลที่อยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน และเป็นแก่นใจความหลักของเรื่องที่ศึกษา

5. ตีความและสร้างบทสรุป ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการตีความทั้งในระหว่างเก็บข้อมูลจากการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ และอาศัยกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นพื้นฐานประกอบการสรุปผลการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อพรรณนาเจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาโดยใช้เวลาเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนสิงหาคม-ธันวาคม 2556 ในโรงเรียนจิตจรดดา ระดับประถมศึกษา ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) ร่วมกับเนื้อหาที่ได้จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ผลการวิเคราะห์สามารถแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1: ข้อมูลส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น รายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลหลัก (นักเรียนในชั้นเรียนปกติ) และรายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลหลัก (ครูประจำชั้นและครูการศึกษาพิเศษ)

ส่วนที่ 2: ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์

1. ความคิดเห็นและความเชื่อ

- 1.1 ความคิดเห็น และความเชื่อเรื่องโรคออทิสติก
 - 1) ความคิด และความเชื่อเรื่องโรคออทิสติกในมุมมองของนักเรียนในชั้นเรียนปกติ
 - 2) ความคิด และความเชื่อเรื่องโรคออทิสติกในมุมมองของครู
- 1.2 สาเหตุของโรคออทิสติก
 - 1) สาเหตุของโรคออทิสติกในมุมมองของนักเรียน
 - 2) สาเหตุของโรคออทิสติกในมุมมองของครู
- 1.3 ผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมที่เกิดจากโรคออทิสติก
 - 1) ผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมที่เกิดจากโรคออทิสติกในมุมมองของนักเรียน
 - 2) ผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมที่เกิดจากโรคออทิสติกในมุมมองของครู

2. อารมณ์ตอบสนอง

- 2.1 การประเมินอารมณ์การตอบสนองต่อนักเรียนออทิสติกของนักเรียนที่เป็นเพื่อน
 - 1) การประเมินอารมณ์การตอบสนองเชิงบวกของนักเรียน
 - 2) การประเมินอารมณ์การตอบสนองเชิงลบของนักเรียน
 - 3) ไม่มีผลอารมณ์การตอบสนองของนักเรียน
- 2.2 การประเมินอารมณ์การตอบสนองของครู
 - 1) การประเมินอารมณ์การตอบสนองเชิงบวกของครู
 - 2) การประเมินอารมณ์การตอบสนองเชิงลบของครู
 - 3) ไม่มีผลอารมณ์ตอบสนอง

3. แนวโน้มพฤติกรรม

3.1 เข้าหา

- 1) ท่าที่เข้าหาของนักเรียน
- 2) การเข้าหาของครู

3.2 ถอยห่างหรือปฏิเสธ

- 1) ท่าที่ถอยห่างของนักเรียน
- 2) ท่าที่ถอยห่างของครู

3.3 ไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรม

- 1) นักเรียนไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรม
- 2) ครูไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรม



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ส่วนที่ 1: ข้อมูลส่วนบุคคล

รายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลหลัก (นักเรียนในชั้นเรียนปกติ)

ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นนักเรียนในชั้นเรียนปกติที่อยู่ในชั้นเรียนเดียวกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมมีจำนวนทั้งสิ้น 13 คน แบ่งเป็นเพศชาย 4 คน เพศหญิง 9 คน และจำแนกการแสดงออกต่อเพื่อนเรียนร่วมในเบื้องต้นจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ นักเรียนที่เข้าหา 5 คน นักเรียนที่ถอยห่าง 4 คน นักเรียนที่ไม่ตอบสนอง 4 คน ดังรายละเอียดในตาราง

ตาราง 1 รายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล (นักเรียนในชั้นเรียนปกติ)

ID	เพศ	อายุ	การแสดงออกต่อเพื่อนเรียนร่วม			ระยะเวลาเป็นเพื่อนร่วมชั้น
			เข้าหา	ถอยห่าง	ไม่ตอบสนอง	
S1	ชาย	10			✓	5 ปี
S2	ชาย	11		✓		2 ปี
S3	ชาย	11	✓			1 ภาคเรียน
S4	ชาย	10		✓		1 ภาคเรียน
S5	หญิง	11			✓	1 ภาคเรียน
S6	หญิง	11		✓		2 ปี
S7	หญิง	11	✓			3 ปี
S8	หญิง	11		✓		1 ปี
S9	หญิง	12	✓			3 ปี
S10	หญิง	11	✓			4 ปี
S11	หญิง	10			✓	5 ปี
S12	หญิง	10	✓			1 ภาคเรียน
S13	หญิง	10			✓	3 ปี

จากข้อมูลดังกล่าวมีนักเรียนหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนหนึ่งเนื่องจากการศึกษาคั้งนี้ นักเรียนออทิสติกเป็นเพศหญิง ประกอบกับจำนวนนักเรียนหญิงในชั้นเรียนมีมากกว่านักเรียนชาย จำนวนผู้ให้ข้อมูลเพศหญิงจึงมีมากกว่า โดยนักเรียนที่มีอายุมากที่สุดคือ 12 ปี อายุน้อยที่สุดคืออายุ 10 ปี

รายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลหลัก (ครูประจำชั้นวิชาปกติและครูการศึกษาพิเศษ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (ครูประจำชั้นวิชาปกติและครูการศึกษาพิเศษ) รวมทั้งสิ้น 5 คน ได้แก่ ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชาปกติ 2 คน และครูการศึกษาพิเศษจำนวน 3 คน แบ่งเป็นเพศชาย 2 คน และเพศหญิง 3 คน ดังรายละเอียดในตาราง

ตาราง 2 รายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล(ครูประจำชั้นวิชาปกติ และครูการศึกษา-พิเศษ)

ID	เพศ	อายุ	สถานะ/ความเกี่ยวข้องกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลา	ประสบการณ์การทำงานครู(ปี)	ประสบการณ์เกี่ยวกับเด็กออทิสติก
T1	หญิง	24	ครูการศึกษาพิเศษ/ครูประจำชั้นป.1	3 ปี	ฝึกสอน 1 ปี และสอนเด็กออทิสติก 3 ปี
T2	ชาย	26	ครูการศึกษาพิเศษ/ครูประจำชั้นป.3	2 ปี	สอนเด็กออทิสติก 3 ปี
T3	หญิง	50	ครูประจำชั้น	20 ปี	ประจำชั้นเด็กออทิสติก 1 ปีสอนวิชาเสริมเด็กออทิสติก 3 ปี
T4	ชาย	49	ครูประจำชั้น	20 ปี	ประจำชั้นเด็กออทิสติก 2 ปี
T5	หญิง	30	ครูการศึกษาพิเศษ/ครูประจำชั้น	8 ปี	ฝึกสอน 1 ภาคเรียน และสอนเด็กออทิสติก 8 ปี

ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติกเรียนร่วมบางเวลา (ครูประจำชั้นวิชาปกติและครูการศึกษาพิเศษ) มีอายุระหว่าง 24 - 50 ปี ประสบการณ์ในการประจำชั้นหรือสอนนักเรียนออทิสติกอยู่ในช่วง 1 ภาคเรียน - 8 ปี ระยะเวลาการเป็นครูประจำอยู่ระหว่าง 2 - 20 ปี

ส่วนที่ 2: ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์

จากข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูประจำชั้นวิชาปกติ และครูการศึกษาพิเศษ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Unstructured interview) กับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียนในชั้นเรียนปกติ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. ความคิดเห็นและความเชื่อ

1.1 ความคิดเห็น และความเชื่อเรื่องโรคออทิสติก

ความคิดเห็นและความเชื่อเรื่องโรคออทิสติกแบ่งออกเป็นความคิดเห็นและความเชื่อจากนักเรียน และความคิดเห็นและความเชื่อจากครู มีดังต่อไปนี้

1) ความคิดเห็น และความเชื่อเรื่องโรคออทิสติกในมุมมองของนักเรียนในชั้นเรียนปกติ

ความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคออทิสติกของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียนอาจสื่อเป็นคำพูดไม่เท่าผู้ใหญ่ แต่ส่วนใหญ่มีมุมมองว่าเพื่อนคือ “เด็กพิเศษ” แต่นักเรียนผู้ให้ข้อมูลอีกส่วนมีความคิดเห็นหรือความเชื่อเรื่องโรคออทิสติกที่ถูกต้องหรือในระดับที่ใกล้เคียงกับหลักการของโรคออทิสติก นั่นคือไม่สบตา ไม่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

- แตกต่างจากเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่นๆ

ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งระบุว่าตนเองเป็นเด็กสมาธิสั้น (Attention Deficit Hyperactivity Disorder: ADHD) ซึ่งเด็กออทิสติกจะมีความแตกต่างจากเด็กสมาธิสั้นทั้งด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่า

“เค้าเหมือนในหนังสือออทิสติก เค้าก็ตาลอย คุยกะใครก็ไม่สบตา มองไปทางโน้นที่ทางนี้ที่ อาการแต่ละคนก็คล้ายๆกันครับ คุยกะคนอื่นไม่ค่อยได้ เนี่ยแหละเด็กออทิสติก สมาธิสั้นไม่ค่อยมีครับเค้าจะสื่อสารกะคนไม่ได้เลย เรียนรู้ได้ไม่มาก...ผมดูอาการอะครับ คนอยู่ใกล้ผม ผมดูออกอย่างเด็กแอลดี (Learning Disabilities) จะเรียนรู้ได้บ้างแต่เด็กสมาธิสั้น แอลดีก็มีชนิดที่เป็น คณิตอย่าง ออทิสติกก็เป็นชนิดที่สื่อกับคนไม่ค่อยได้ ส่วนผมเป็นสมาธิสั้น เป็นสมาธิสั้นชนิดไฮเปอร์แอคทีฟ (Hyperactive)”

(ID: S2)

ในขณะที่นักเรียนผู้ให้ข้อมูลอีกรายหนึ่งมีญาติซึ่งตนเองระบุว่า เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพียงแต่พฤติกรรมและพัฒนาการบางอย่างดูคล้าย ต่างจากอายุจริงที่ถือว่าอยู่ในวัยรุ่นตอนปลาย หรือผู้ใหญ่ตอนต้นแล้วนั่นเอง

“...เป็นเด็กพิเศษ แต่เค้าไม่เหมือนญาติผมนะ ญาติผมเค้าอีในอ่างล้างหน้า ตอนนี้อายุ 20 กว่าแล้ว แต่เค้าพูดรู้เรื่องกว่า (เพื่อนนักเรียนออทิสติก) แต่ (เพื่อนนักเรียนออทิสติก) เค้าขอไปเข้าห้องน้ำได้ ญาติผมแบบว่า...ให้ทำอะไรก็ทำ พูดเก่งกว่า (เพื่อนนักเรียนออทิสติก) แต่พูดน้อยกว่าผม แล้วที่บ้านเค้าจะมีของเล่นมหาดาล มีรถของเล่น ปั่นน้ำมัน อันนี้เค้าเอาของผมมานะ แล้วก็มีตุ๊กตาบาร์บี้เด็กด้วย”

(ID: S4)

- ประสาทสัมผัสแตกต่างจากเด็กปกติ

เด็กออทิสติกหลายรายที่มีประสาทสัมผัสต่างๆ แตกต่างจากเด็กปกติ ทำให้ไวต่อความรู้สึกสัมผัสมากกว่า หรือน้อยกว่า ดังตัวอย่างที่ผู้นักเรียนให้ข้อมูลตั้งข้อสังเกตและกล่าวไว้ดังนี้

จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กออทิสติกในพื้นที่ศึกษาส่วนหนึ่งพบว่า นักเรียนออทิสติกมักจะรับประทานอาหารเช้า ผัดแบบผู้ใหญ่ เมื่อครู่มีอาหารที่เป็นแกงเผ็ด นักเรียนจะยื่นช้อนมาตัก จึงต้องเพิ่มน้ำแกงเผ็ดในถาดหลุมบ้าง กรณีที่วันนั้นอาหารของนักเรียนมีแต่อาหารจืด ซึ่ง

พฤติกรรมกรับประทานอาหารแตกต่างจากเพื่อนๆในวัยเดียวกัน นักเรียนผู้ให้ข้อมูลคนหนึ่งจึงเกิดความรู้สึกว่าถ้าเพื่อนพูดสื่อสารกับตนได้ ก็อยากจะพูดคุยกับเพื่อนถึงเรื่องนี้

“ถ้าเราคุยกับเพื่อนได้ จะถามเค้าว่า ชอบกินอะไร แล้วถ้าบอกว่าถ้าชอบกินผัก ชอบกินเผ็ดๆ ผมก็จะบอกว่ากินไก่เผ็ดไปเลยสิ”

(ID: S4)

นอกจากนี้ พฤติกรรมของเด็กออทิสติกในพื้นที่ศึกษา พฤติกรรมเด่นอีกพฤติกรรมหนึ่ง คือ การนำนิ้วมือหรือฝ่ามืออุดหู ซึ่งเพื่อนนักเรียนและครูในชั้นเรียนปกติก็สังเกตเห็นได้ ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งสันนิษฐานว่าน่าจะเกิดจากความไม่ชอบต่อเสียงดัง

“หนูว่า...(ชื่อนักเรียนออทิสติก) เค้ากลัวเสียง เวลาเสียงดังเค้าจะปิดหูค่ะ”

(ID: S8)

- พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง

ลักษณะอาการอยู่ไม่นิ่ง (Hyperactivity) เป็นลักษณะอาการที่เห็นชัดเจนของเด็กออทิสติก จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมพบว่าหลายครั้งที่เด็กออทิสติกในพื้นที่ศึกษาวิ่งออกนอกบริเวณที่กำหนดไว้ เช่น วิ่งขณะที่เข้าแถวหรือทำกิจกรรมกับเพื่อน ในพฤติกรรมนี้อาจมีความหมายว่าวิ่งเล่นเพื่อกระตุ้นตนเอง

“...ไม่รู้ค่ะ เหมือน...ชอบวิ่งมา”

(ID: S5)

ในบางครั้งที่นักเรียนออทิสติกวิ่งและมีแสดงอารมณ์ประกอบ เช่น ร้องไห้ก็เป็นการแสดงอารมณ์ไม่พอใจหรือไม่สบายใจและอยากออกจากสถานการณ์ ดังที่นักเรียนผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งสังเกตและจดจำได้

“อยู่เนิ่นนานๆไม่ได้...ไต่ยืนเสียง มีวิ่ง ร้องไห้อะไรอย่างเงี้ยอะครับ เห็นตอนป.4”

(ID: S2)

- บทพร่องทางการพูดและสื่อสาร

ลักษณะการพูดหรือสื่อสารในเด็กออทิสติก จะไม่สามารถพูดหรือสื่อสารได้ เช่นเดียวกับเด็กปกติ ทำให้นักเรียนผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งอยากให้เพื่อนออทิสติกสื่อสารกับตนได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งมองว่าเด็กออทิสติกถึงแม้จะพูดสื่อสารไม่ได้ แต่ก็มิได้บกพร่องทางการได้ยินเหมือนกับคนหูหนวก ยังมีระดับการได้ยินและเข้าใจภาษาได้ เพียงแต่การตอบสนองด้วยวาจาอาจไม่เท่ากับเด็กปกติ

“เด็กพิเศษ...ก็เป็นแบบ (นักเรียนออทิสติก) แหะละค่ะ เค้าไม่เหมือนเรา เค้าพูดไม่ได้แบบเรา จริงๆ คนที่ใช้ภาษามือ แบบนั้นก็พูดไม่ได้ แต่ไม่ได้ยิน อันนี้เค้าได้ยินเราแต่พูดไม่รู้เรื่อง”

(ID: S6)

“ก็อยากให้เค้าพูดได้ จะได้สื่อสารกับเราได้ ตอนนี้เค้าฟังหนูได้แต่เค้ายังพูดไม่ได้ แล้วหนูเรียกเค้าเค้าก็ไม่ค่อยหันมาเท่าไร...ไม่เหมือนคนอื่น แบบพูดไม่รู้เรื่อง มีพูดแปลกๆ นิ่งๆนานๆไม่ได้”

(ID: S12)

ในผู้ให้ข้อมูลบางรายมองว่า เพื่อนในชั้นเรียนปกติเข้าใจตนเองได้มากกว่า และสามารถปกป้องดูแลเมื่อถูกกลั่นแกล้งได้ ต่างจากเด็กออทิสติกที่สร้างความรำคาญให้ตนเอง และไม่สามารถช่วยพูดแทนได้เช่นเพื่อนปกติ

“เวลาพวกผู้ชายแกล้ง...เค้าจะช่วยว่าให้หนู หนูไม่กลัวว่าเอง แล้วเค้าตัวโตกว่าหนูด้วย เค้าพูดรู้เรื่องกว่าเยอะ ไม่กระโดด ไม่ร้องเพลงแปลกๆ แล้วก็...ไม่เล่นน้ำลาย”

(ID: S5)

ในบางครั้งเด็กออทิสติกไม่สามารถสื่อสารคำพูดถึงอารมณ์ความรู้สึกของตนเองได้ ทำให้บางครั้งแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น ร้องไห้ไม่ทราบสาเหตุ ทั้งๆที่สาเหตุอาจเกิดขึ้นเมื่อนานมาแล้ว หรือไม่สามารถบอกความต้องการที่แท้จริงของตนเองได้

“...บางทีอยู่ดีๆก็ร้องไห้ เค้าก็อาจจะเจ็บฟัน หรือที่ครู (ครูการศึกษาพิเศษ) เคยบอกหนูค่ะ บางทีเค้าคิดถึงเรื่องเศร้าๆเมื่อนานมาแล้ว แล้วพอคิดได้ก็ร้อง หรือบางทีเค้าไม่อยากเปลี่ยนผ้าแดง(วิชานาฏศิลป์) เค้าก็ร้อง”

(ID: S9)

- ต้องฟังคำสั่งซ้ำๆ/ฟังคำสั่งง่ายๆ

เด็กออทิสติกบางรายไม่เข้าใจคำพูดหรือคำสั่ง ต้องย้ำซ้ำทวนหลายครั้ง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งยกตัวอย่าง

“...อย่างเวลาให้เค้าทำงาน เราต้องช่วยจับเค้า เด็กออทิสติกยังต้องมีคนดูแล เป็นเด็กเรียนรู้ช้า ถ้าเราบอกๆ อาจจะต้องบอกสัก 100 รอบ ต้องบอกหลายๆ ครั้ง เค้าจะไม่เข้าใจว่าคำที่บอก อย่าง ‘อย่าจับนะ’ คำว่าจับคืออะไร อะไรยังไง (ซึ่งนักเรียนออทิสติก) อาจจะไม่เข้าใจ เอ๊ะจับคืออะไร ต้องอธิบายหลายๆรอบ อธิบายเยอะ”

(ID: S2)

ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งมองว่าถึงแม้เพื่อนจะเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ก็สามารถทำตามคำสั่งง่ายๆ พูดสื่อสารได้เล็กน้อย หรือฟังสิ่งที่ตนเองพยายามจะสื่อสารได้

“เค้าเป็นเด็กพิเศษ แต่บางทีเค้าก็รู้เรื่อง บางทีเค้าก็ไม่รู้เรื่อง เวลาหนูสั่งอะไรเค้าทำได้ อย่าง ‘สวัสดี’ ‘ชื่ออะไร...ชื่อ...ค่ะ’ เวลาหนูสั่ง ‘หยิบสิ’ เค้าก็หยิบได้ถูก สีเหลือง สีเขียว สีชมพู ได้หมด”

(ID: S10)

- ความสามารถหรือความสนใจเฉพาะด้าน

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งตั้งข้อสังเกตว่าเพื่อนนักเรียนออทิสติกน่าจะมีความสามารถพิเศษ ซึ่งตนเองเคยรับรู้จากสื่อในโทรทัศน์ว่ามีเด็กออทิสติกที่มีความสามารถพิเศษด้านการวาดภาพ

หรือแม้กระทั่งบุคคลที่มีชื่อเสียงหลายคนก็มีความบกพร่องบางอย่าง เช่น สมาริสัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการฝึกฝนหรือส่งเสริมตามศักยภาพที่มีในแต่ละบุคคล

“เค้าน่าจะมีความสามารถพิเศษ ... ก็ผมดูข่าวในทีวีมีอยู่คน มีอยู่คนหนึ่งที่ว่าเป็นเด็กออทิสติก เค้าพบว่าวาดภาพเก่งมากเลยครับ เป็นนักวาดภาพเลย อย่างผมก็ถ้าโตไปก็มีข้อดีอะครับ อาจจะมีความสามารถ ส่วนใหญ่จะมีความสามารถครับ อย่างๆ ศิลปิน วง Maroon5 ครับ มี Adam Levine ครับ เป็นเด็กสมาริสัน ถ้าฝึกฝนบ่อยๆ ครับ ต้องลองทำครับ สมมติวาดรูปอะครับ บางทีต้องลองเจอไปเรื่อยๆ ทำได้อย่างเดียวแล้วก็อาจจะทำ ทำ ทำ... ก็อาจจะสนุก ถ้าทำไปเรื่อยๆ ครับ จนกระทั่งสวยขึ้น สวยขึ้น”

(ID: S2)

- บกพร่องทางการเรียนรู้

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลบางรายให้ความเห็นว่าเด็กออทิสติกไม่สามารถเรียนรู้วิชาการ หรือเข้าใจเนื้อหาที่ซับซ้อนได้เหมือนตนเองซึ่งเป็นตัวแทนของเด็กทั่วไป

“เค้าก็ไม่น่าจะรู้เรื่อง เพราะเลขมันยาก เรียนโจทย์ปัญหาต้องอ่านเยอะ ภาษาไทยก็เหมือนกัน ส่วนอังกฤษเค้าไม่พูดพูดไม่ได้”

(ID: S13)

2) ความคิด และความเชื่อเรื่องโรคออทิสติกในมุมมองของครู

ในกลุ่มครูถึงแม้ว่าจะไม่เรียกชื่อโรคที่นักเรียนเป็น แต่สามารถบอกกลุ่มอาการต่างๆ ที่เด็กเป็นได้ว่าจะมีความรุนแรงมากน้อยต่างกันไป ตั้งแต่ “พูดจาสื่อสารได้” ไปจนถึง “ไม่พูดเลย” และมีปัญหาด้านอารมณ์ พฤติกรรม สังคม รวมถึงการเรียนรู้ด้วย สิ่งเหล่านั้นถือว่าใกล้เคียงกับการบอกลักษณะความรุนแรงมากน้อยตามระดับ “สเปกตรัม” นอกจากนี้นิยามของออทิสติกในวลีสั้นๆ ที่ว่า “ไม่สบตา ไม่พาที ไม่ชี้นิ้ว” ที่สื่อถึงอาการของเด็กออทิสติกให้คนทั่วไปเข้าใจได้มากขึ้น

“ตอนที่เข้ามาเรียนไม่รู้จัก แทบจะไม่รู้จักออทิสติกด้วยซ้ำ เหมือนกับมารู้จักก็ตอนที่เรียนนั่นแหละ แต่ว่าในตอนที่เราเรียนมา ก็รู้สึกเฉยๆนะ ไม่ได้รู้สึกว่ามันน่ากลัวอะไร รู้แค่ว่า ‘ไม่สบตา ไม่พาที ไม่ชี้นิ้ว’”

(ID: T1)

ครูประจำชั้นหรือครูวิชาปกติและครูการศึกษาพิเศษทั้งสองกลุ่มมีจุดร่วมในประสบการณ์เดิมที่เหมือนคนทั่วไปคือกลัวการเข้าใกล้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ อาจเป็นประเภทอื่นหรือประเภทเดียวกับออทิสติก เช่น รู้สึกกลัวเมื่อเห็นผู้ที่บกพร่องทางการมองเห็น หรือผู้ที่บกพร่องทางการได้ยิน

“อืม ตอนแรกต้องยอมรับว่าไม่เข้าใจเลยครับ รู้แต่ว่า...คนบ้า คนปัญญาอ่อน หรือแม้กระทั่ง...ต้องบอกว่ากลัวด้วยซ้ำไป คนที่ตาบอด ทุกวันนี้ก็ยังกลัวอยู่ หรือแม้กระทั่งคนหูหนวก...ก็ยิ่งรำคาญด้วยซ้ำไป”

(ID: T2)

ทั้งนี้เมื่อเวลาผ่านไป ประสบการณ์การช่วยเหลือดูแลหรือโอกาสที่ได้อยู่กับเด็กออทิสติกมากขึ้น ทำให้ความกลัวลดลง กลายเป็นความคุ้นเคยและเข้าใจเพิ่มขึ้น ส่วนความเข้าใจเรื่องโรคออทิสติกของครูการศึกษาพิเศษ สามารถระบุชื่อโรคได้ว่าเด็กมีภาวะออทิสซึม หรือออทิสติก ซึ่งทราบได้เพราะแพทย์เป็นผู้วินิจฉัยมาเบื้องต้น ร่วมกับการทำงานกับแพทย์และนักสหวิชาชีพต่างๆ ประกอบกับสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้วเบื้องต้นเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ ในสมัยเรียนวิชาครูเฉพาะทางการศึกษาพิเศษ

- บกพร่องทางสติปัญญา

ผู้ให้ข้อมูลบางรายให้ความเห็นว่าเด็กออทิสติกมีลักษณะใกล้เคียงกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เมื่อประกอบกับความรู้ที่ได้รับจากการเรียน พบสถิติเกี่ยวกับเด็กออทิสติกที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา (Mental Retardation: MR) ร่วมด้วย

“ก็ยังมองว่าคนออทิสติกหรือบุคคลออทิสติกเนี่ยไม่ต่างจากบุคคลปัญญาอ่อนมากนัก ทักษะคิดของออทิสติกตอนแรกก่อนที่จะเรียนก็ไม่ถือว่าเป็นคนโง่เพราะได้คำตอบตอนที่มาเรียนส่วนหนึ่งว่า บุคคลออทิสติกประมาณ 65 เปอร์เซ็นต์ก็ต้องเป็นบุคคลที่มีภาวะปัญญาอ่อน บกพร่องทางสติปัญญาด้วยพัฒนาการที่ล่าช้าของเค้า”

(ID: T2)

เด็กออทิสติกยังมีระดับการช่วยเหลือตนเองได้ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับเด็กทั่วไป หรืออาจจะทำได้แต่ความสามารถยังไม่เท่าเด็กปกติในวัยเดียวกันซึ่งเป็นลักษณะอาการหนึ่งของเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา ดังที่ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งให้ความเห็นว่ายังทำเองได้แต่ไม่เรียบร้อย ขณะที่เด็กปกติในวัยเดียวกันนั้นจะมีวุฒิภาวะสมวัยกว่า

“ถ้าปล่อยให้ทำอะไรเอง เท่าที่มองเห็น คือเค้าก็ทำได้ แต่ว่ามันยังไม่เรียบร้อยหรืออะไร”

(ID: T1)

- การกระตุ้นตนเอง ทำซ้ำ หรือยึดติด

เด็กออทิสติกจะมีการกระตุ้นตนเอง ทำซ้ำ หรือยึดติด เช่น โบกมือไปมา กระโดดขึ้นลงซ้ำๆ ซึ่งอาจไม่เป็นที่เข้าใจของบุคคลทั่วไปว่าเพราะเหตุใด นอกจากนี้เด็กออทิสติกบางรายไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง เช่น ไม่พอใจเมื่อเปลี่ยนสถานที่เข้าแถว

“บางคนเค้าเป็นออๆ (ทิสติก) ที่รู้เรื่อง ที่แบบเปลี่ยนแปลงได้ ตอนนั้นยังไม่ค่อยเข้าใจ ว่าทำไมที่มารู้ว่า อ้อ ออๆคือยึดติดมาก กับบางคน แต่สำหรับบางคนคือเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ได้ยึดติด”

(ID: T1)

“เค้าจะเป็นในลักษณะให้อยู่ตรงไหนก็อยู่ตรงนั้น จะเข้าแถวจะอะไรก็แล้วแต่ ใครจะเข้าแถว จะเข้าแต่ลำดับที่ 3 ใครจะมาเข้าลำดับที่3 ไม่ได้ แล้วเวลาเค้าทำงานจะทำงานสวย ตั้งใจทำ ทำซ้ำ”

(ID: T4)

- พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง

ในสายตาของครูและบุคคลทั่วไปที่อยู่ในโรงเรียน ลักษณะอาการอยู่ไม่นิ่งก็เป็นลักษณะอาการหนึ่งของเด็กออทิสติกในพื้นที่ศึกษาซึ่งมีอาการอยู่ไม่นิ่งอย่างชัดเจน ข้อสังเกตดังกล่าวค่อนข้างตรงหรือใกล้เคียงกับมุมมองจากนักเรียนในชั้นเรียนปกติ ครูมองว่าเด็กออทิสติกจะควบคุมตนเองได้ค่อนข้างน้อย จึงมักจะพบพฤติกรรมแปลกๆ หรือแสดงออกทางกาย ทางอารมณ์ที่แตกต่างไป เช่น ร้องไห้ไม่ทราบสาเหตุ หรือร้องไห้ ส่งเสียง เมื่อมีความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ หรือพอใจ-ไม่พอใจ

“เค้าจะนั่งกับที่ได้รีเปลา เพราะว่าตอนนั้นที่เค้าบอกก็คือว่าเค้าอยู่ไม่นิ่ง เค้าปีน ปีนเล่น แต่ตอนนั้นที่เค้าฝึกสอนกับเรา...เค้าพูดน้อยนะคะ...อย่างวิ้ง ...มันเหมือนเป็นการแสดงออกว่าเค้าไม่อยากอยู่ตรงนั้นแล้ว ก็เลือกแสดงออกแบบนี้”

(ID: T1)

ครูผู้ให้ข้อมูลบางรายกล่าวว่าในอดีตยังมีเด็กออทิสติกหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษในระดับไม่รุนแรงเท่ากลุ่มเด็กออทิสติกที่พบในรุ่นปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่มาให้มีการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อรองรับนักเรียนเหล่านี้ให้อยู่ในโรงเรียนด้วย ทำให้ย้อนมองไปยังบางพฤติกรรมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่แม้จะไม่รุนแรง แต่ก็มีพฤติกรรมบางอย่างคล้ายคลึงกัน

“ไม่มี ไม่มีใครเลย อย่าง...(ชื่อนักเรียนในอดีต)...จนเรามีหน่วยงานการศึกษาพิเศษตั้งเรากี่เลยอ้อ...พวกนี้เป็นทั้งนั้นเลย ตอนนั้นเวลาเข้าแถวเค้าก็นอนแผ่ลงไปกลางห้องประชุม อย่างถ้าอารมณ์ดีฉันก็กระโดดแบบ...ตึ๊งๆๆๆ บทจะส่งเสียงก็ส่งเสียงขึ้นมา แต่เด็กเค้ารู้ ก็เป็นเรื่องธรรมดาไป ...ชินนะ ชินไปเอง”

(ID: T3)

- บทพร่องทางการพูดและสื่อสาร

ครูผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่พบปัญหาบทพร่องทางการพูดและสื่อสารของเด็กออทิสติก โดยเฉพาะในเด็กออทิสติกชั้นปานกลางหรือรุนแรง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลกล่าวไว้ ดังนี้

“เพราะว่าบางทีเคยถามเค้าซ้ำๆ จนแบบว่ารู้สึกหงุดหงิด มองว่าเค้าไม่อยากจะออกเสียงพูดออกมา เพราะเค้าเข้าใจในสิ่งที่เราพูดแล้วแหละ แต่เลือกที่จะไม่พูด เพราะว่าเวลาเราพูดอะไร สั่งอะไรให้เค้าทำ เค้าก็ทำได้ กับสิ่งที่เค้าได้ฝึกซ้ำๆนะคะ แต่ว่าถ้าเป็นแบบลองพูดตามซิ ถ้าพูดมาลอยๆ นะมันไม่ได้สำหรับเค้าคะ เหมือนจะต้องมีตัวช่วย”

(ID: T1)

“...ยังพูดกันรู้เรื่อง แต่อย่างคนนี้จะพูดไม่รู้เรื่อง...ใช่มะ สื่อสารไม่ได้ และเราก็ไม่รู้ว่าจะเค้าต้องการอะไร รู้อย่างเดียวคือปวดฉี่ กับหิวน้ำ นี่ที่ยังพอรู้เรื่องแต่อย่างอื่นไม่รู้เลย และตอนนี้ก็เห็นเรื่องน้ำลาย เรื่องน้ำลายก็เห็นพวกครูพิเศษทำคือเตือนให้กลืนน้ำลาย”

(ID: T3)

ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นครูในชั้นเรียนปกติบางรายให้ความเห็นว่าเด็กออทิสติกไม่สามารถทำตามคำสั่งได้เหมือนเด็กปกติ ซึ่งบางครั้งก็เกิดจากการที่ครูและนักเรียนยังคุ้นเคยกันน้อย

“บางคนคุยรู้เรื่อง ทำงาน แต่ถ้าเราไปสอนที่บ้าน ...ทำ คุยได้สนุกสนาน พี่เลี้ยง เยอะมาก แต่เวลามาสอบทำข้อสอบไม่ได้ เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ทุกอย่างเลย แบบสังคมจะไม่เอา แต่ไม่ได้เก็บตัวไม่ได้อะไร จะไม่ค่อยพูด ขาดความมั่นใจ อย่าง (นักเรียนออทิสติก) คำควบคุมตัวเอง ไม่ได้ ไม่สามารถทำตามคำสั่ง อย่างกับพี่ แต่ไม่สามารถจะออกคำสั่งเค้าได้ ไม่ได้เรียนด้วยกัน ไม่ได้ คลุกคลีกันมาก”

(ID: T4)

เด็กออทิสติกยังสามารถทำตามคำสั่งได้ แต่อาจจะช้า หรืออาจจะเข้าใจแตกต่างจาก เด็กทั่วไป ประกอบกับการแสดงพฤติกรรมแปลกเฉพาะตัว ทำให้คนทั่วไปอาจจะมองในเชิงลบได้

“เค้าก็ทำได้ตามที่เรบอกค่ะ ปัดทราย เก็บของ หยิบของเล่นแต่มันก็มีพฤติกรรม บางอย่างที่เค้าชอบนะแหละ แต่ว่ามันยังไม่เป็นที่ยอมรับกับคนที่เห็นอะไรอย่างเนี่ยะ”

(ID: T1)

- ปัญหาทางอารมณ์

ปัญหาดังกล่าวอาจพบได้ในเด็กออทิสติกบางราย เช่น ไม่ยอมให้ใครเข้าใกล้ หรือ เมื่อไม่พอใจก็จะแสดงออกไม่เหมาะสม

“เค้าก็จะจุกจิกจู้จี้ขึ้น ใครเข้าใกล้ไม่ได้จะหงุดหงิดตลอดเวลา จะทำอะไรไม่ได้ อีก คนนึงไม่เอาไม่ทำอะไรเลย จะร้องไห้ แต่ไม่ถึงขั้นไม่เรียนหนังสือ”

(ID: T4)

ปัญหาส่วนหนึ่งเป็นความคับข้องใจของเด็กที่ไม่สามารถสื่อสารได้ ทำให้เด็กต้อง แสดงออกทางอารมณ์มากขึ้น เช่น ร้องไห้

“แล้วก็แบบเวลารู้สึกไม่ชอบหรืออะไรอย่างเงี้ยก็จะชอบร้องไห้ มันเหมือนเป็นการ แสดงออกว่าเค้าไม่อยากอยู่ตรงนั้นแล้ว”

(ID: T1)

ครูผู้ให้ข้อมูลบางรายเปรียบเทียบกับนักเรียนกลุ่มสเปคตรัม เช่น แอสเพอร์เกอร์ (Asperger) ที่ยังอยู่ในกลุ่มเรียนรู้ทางวิชาการได้มากกว่า และสามารถสื่อสารด้วยวาจาให้คนอื่น รับทราบถึงอาการโรคของตนเองได้มากกว่า

“แต่ว่าเมื่อก่อนที่แรงๆก็มีนะ พูดถึงเนี่ย แต่ว่าเค้ายังเรียนได้ แรงแบบพูดว่า (เสียง แข็ง) ‘เราจะเอาระเบิดมาลง’ ถึงเวลาดีก็ดี ถึงเวลาอะไรไปกระตุ้นต่อมเค้าก็จะแบบไม่ฟังอะไรแล้ว แนวโมโห แต่ไม่ได้ฆ่าจริงนะ ชู่มากกว่า...เดี๋ยวนี้เป็นหนุ่มกันหมดแล้ว เค้าทำอะไรกับครูไว้ เค้าจำได้ หมดเลย อย่างวันปัจฉิมนิเทศเค้าจะมาบอกเรา แทนที่เราจะอวยพรเค้านะ เค้าก็มาลำดับเหตุการณ์ว่า ครั้งนึงครูเคยทำอะไรให้เค้า เค้าทำอะไรให้ครู เค้าจำได้หมดเลย พวกครูหัวเราะกันเลย เออ...แทนที่ เราจะอวยพร เค้าก็กลับมาอวยพรให้ครู (หัวเราะ)”

(ID: T3)

- รูปร่างหน้าตาเหมือนเด็กปกติ

เด็กออทิสติกยังมีรูปร่างหน้าตาเหมือนเด็กทั่วไป มิได้มีหน้าตาผิดปกติดังเช่นเด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษบางประเภท เช่น ดาวน์ซินโดรม (Down's Syndrome) นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลมองว่านักเรียนออทิสติกในพื้นที่ศึกษามีหน้าตาน่ารัก

“พี่ดูจากที่เค้าเป็นเลย แล้วเค้าจะไม่ได้มีหน้าตาที่แบบ มีน้ำมูกมีอะไรที่ทำให้น่ารังเกียจ...แบบหน้าตายังดูสะอาดอยู่”

(ID: T4)

- ความสามารถหรือความสนใจเฉพาะด้าน

เด็กออทิสติกบางรายจะมีความสามารถหรือความสนใจเฉพาะด้าน ซึ่งบางคนจะดูคล้ายเด็กอัจฉริยะในสายตาคนทั่วไป แต่ก็ยังมีบางพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความผิดปกติ เช่น ยังกะตุ้นตนเอง เล่นมือ หรือสิ่งของอยู่นั่นเอง

“...จะเด่นก็เด่นด้านไหนด้านนั้นไปเลย พวกอัจฉริยะไปคนละทาง อย่างเรื่องศิลปะ สังคม ประวัติศาสตร์ กฎหมาย อย่างคนนึงเรียนนะเรียนได้ แต่มือเค้าจะไม่สุข (ทำท่าหมุนนิ้วประกอบ) และต้องมีของในมือเค้าตลอด อย่างไม้บรรทัด ไม่ได้เป็นภาระกับครูเท่าไร”

(ID: T3)

ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งมองว่าเด็กมีลักษณะเฉพาะตัว มีโลกส่วนตัวสูง จากพฤติกรรมที่เห็นตอนแยกตัว เด็กออทิสติกบางคนสนใจในสิ่งที่คนอื่นอาจจะไม่สนใจ

“ก็เป็นเด็กที่มีโลกส่วนตัว มีมุมมองที่แปลกใหม่ เป็นตัวของตัวเอง กลัวการเข้าสังคม”

(ID: T5)

- บกพร่องทางการเรียนรู้

ในเด็กออทิสติกบางรายแม้จะเรียนได้ แต่ก็พบทั้งปัญหาทางการเรียนรู้ร่วมกับบกพร่องทางสังคมครูผู้ให้ข้อมูลบางส่วนมองว่าเด็กออทิสติกเป็นเด็กที่เรียนรู้ไม่ได้เหมือนเด็กทั่วไป ซึ่งในอดีตครูเคยสงสัยและยังไม่ทราบวิธีช่วยเหลือดูแลหรือจัดการเด็กกลุ่มนี้ให้ถูกต้องอย่างไรบ้าง

“...ต้องบอกตรงๆ เลยว่าไม่มีความรู้ว่าจะเด็กทำไม่ถึงเรียนรู้ไม่ได้ เข้ากลุ่มไม่ได้ หรือไม่สามารถทำงานพร้อมเพื่อนได้ รู้แต่ว่าเด็กนั้นเรียนได้ไม่เท่าเพื่อน ทำอะไรอาจจะไม่ได้เท่ากับเพื่อน 100% แล้วก็...ผู้ปกครองให้ความสนับสนุน เช่น มาหาครูเพิ่มเติม เสริมปู...มันก็ยังเท่าเดิม บางคนเรียนชั่วโมงเดียวรู้ แต่พวกนี้เราดูสองสามชั่วโมง ก็ยังไม่ได้ ...คือรู้แต่ว่าเค้าก็พิเศษ แต่บอกไม่ได้ว่าเค้าเป็นอะไร ไม่ได้บอกประเภท พี่ดูจากที่เค้าเป็นเลย...ตอนนั้นเรายังไม่รู้ว่าเป็นเด็กพิเศษ รู้แต่ว่าต่างจากคนอื่น แต่ยังไม่รู้ใครอาการหนักเหมือน...(เอ่ยชื่อนักเรียนออทิสติกที่เรียนปัจจุบัน 2 คน) ยังไม่เจอที่หนักแบบนี้ยังไม่รู้ หรือว่าตอนนั้นยังไม่รับไปเล่า ตอนนั้นคนที่มีความรู้เค้าจะรับ แต่คนกลุ่มที่พูดมานี้เขาเห็นว่าเค้าน่าจะพิเศษ พิเศษในเรื่องของการเรียน อีกคนที่น่าจะหนักขึ้นมาน้อยก็มีความรู้...เค้าจะหนักเค้าจะไม่พูด อีกคนพยายามที่จะเรียน ส่วนใหญ่ก็จะเป็นปัญหาอย่างเงี้ย ปัญหาเรียนไม่ค่อยได้”

(ID: T4)

อาจสรุปได้ว่าความเข้าใจ ความคิดเห็น หรือความเชื่อเรื่องโรคออทิสติกในมุมมองของนักเรียน และครู ส่วนมากเกิดจากสื่อ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และเข้ารับการอบรมในองค์กร มีแพทย์

มาให้ความรู้ ทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้นกว่าในอดีต ประกอบกับระบบการจัดการศึกษาพิเศษที่มีการเรียนร่วมในโรงเรียนเพิ่มขึ้น มีการเพิ่มครูการศึกษาพิเศษเข้ามาดูแลนักเรียนกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษโดยเฉพาะ สิ่งเหล่านี้ทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนทั้งนักเรียนและครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคออทิสติกเพิ่มขึ้นตามมา พบว่านักเรียนและครูมีความคิดความเชื่อเรื่องโรคออทิสติกคล้ายกันหลายหัวข้อ ได้แก่ ปัญหาทางการพูด สื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง ปัญหาทางอารมณ์ มีความสามารถและความสนใจเฉพาะด้าน เป็นต้น

1.2 สาเหตุของโรคออทิสติก

นักเรียนและครูผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงสาเหตุของโรคออทิสติกไว้ดังนี้

1) สาเหตุของโรคออทิสติกในมุมมองของนักเรียน

สาเหตุของการเกิดโรคออทิสติกตามความเข้าใจของนักเรียนมีหลากหลายและแตกต่างกันไป แม้ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากไม่สามารถตอบได้ แต่ในรายชื่อที่ให้ข้อมูลได้นั้นแสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

- พ่อแม่อายุมาก

ผู้ให้ข้อมูลนักเรียน 2 ราย มีความเห็นและคาดเดาจากประสบการณ์ของตนเองว่าโรคที่เพื่อนเป็นอาจมีสาเหตุจากพ่อแม่ที่มีอายุมาก

“หนูสังเกตว่าคนที่พ่อแม่แก่แล้ว หรือพออายุมากแล้วนะค่ะเค้าจะเป็นคนที่เป็เด็กมีปัญหาหรือว่าออทิสติก หนูพูดให้แม่ฟัง แม่ก็บอกว่าจะเอาไปทำงานวิจัยดู”

(ID: S8)

“...อายุมากเกินกว่าที่จะกำเนิดลูกได้แล้ว”

(ID: S9)

- พันธุกรรม

ผู้ให้ข้อมูล 2 ราย แสดงความคิดเห็นเรื่องสาเหตุจากกรรมพันธุ์ หรือพันธุกรรม ผู้ให้ข้อมูลบางคนกล่าวไปถึงโครโมโซมที่ผิดปกติไปได้ด้วยตามความรู้ความเข้าใจที่ตนเองมี ดังที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของโรคออทิสติกจากรายการหนึ่งในโทรทัศน์

“กรรมพันธุ์ครึบ มันเกิดจากโครโมโซมของพ่อกับแม่ผิดปกติครึบ ผมดูจากรายการจำชื่อไม่ได้ ช่อง 6 TNN เค้าคุยเรื่องเด็กออทิสติก”

(ID: S1)

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลอีกรายหนึ่งสันนิษฐานตามความเข้าใจของตนเองว่าน่าจะมีสาเหตุของเซลล์ในร่างกาย ส่งผลให้กลายเป็นโรคขึ้นมา

“หนูคิดว่าคงจะมีเซลล์ๆ ที่มันไม่สมบูรณ์ค่ะ ก็เลยทำให้เค้าเป็นเด็กมีปัญหา”

(ID: S8)

- **ได้รับอุบัติเหตุ**

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลหนึ่งรายให้ความเห็นว่าโรคออทิสติกอาจเกิดจากอุบัติเหตุ สมองได้รับการกระทบกระเทือนที่เกิดขึ้นในวัยแรกเกิดหรือวัยเด็กเล็ก

“...ก็ตอนเล็กๆบางทีหัวสมองอาจจะกระแทกอะไรแรงๆ หรือไม่ก็เป็นตั้งแต่เกิด”

(ID: S7)

- **ความผิดปกติระหว่างคลอด**

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลหนึ่งรายให้ความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของโรคออทิสติกว่าเกิดจากการคลอดก่อนกำหนด

“น่าจะเกิดตอนคลอดผิดปกติ คลอดก่อนกำหนดครับ”

(ID: S1)

- **ความเชื่อเรื่อง “กรรม”**

อิทธิพลของความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมในพุทธศาสนา เป็นส่วนหนึ่งที่มีนักเรียนผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งนำมาอธิบายสาเหตุของการเกิดโรคออทิสติกด้วย ซึ่งผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งเชื่อมโยงกับความคิดเกี่ยวกับตนเอง โดยมองว่าอาจเป็นผลจากการกระทำในชาติที่แล้ว ส่งผลให้ชาตินี้กลายเป็นเด็กสมาธิสั้น หรือเป็นเด็กออทิสติก

“แล้วก็ ถ้าเกิดเป็นเด็กออทิสติก แสดงว่าชาติก่อนเคยแกล้งเพื่อน ก็ไม่รู้ ผมเคยอ่านในหนังสือมา อย่างผมชาติก่อนอาจจะเป็นเด็กปกติก็ได้ แล้วไปล้อเลียนเด็กสมาธิสั้น”

(ID: S2)

- **ไม่ทราบสาเหตุ**

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ยังไม่ทราบสาเหตุที่ทำให้เป็นโรคนี้อันหนึ่ง ทราบเพียงแต่ว่าเป็นเด็กพิเศษ ดังตัวอย่างคำตอบ

“ไม่รู้ค่ะ รู้แต่เป็นเด็กพิเศษ”

(ID: S11)

“ไม่รู้... น่าจะเป็นเด็กพิเศษ”

(ID: S13)

2) **สาเหตุของโรคออทิสติกในมุมมองของครู**

สาเหตุของโรคออทิสติกตามความเข้าใจของครูผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนมีแตกต่างกันไป พบว่าครูประจำชั้น/ครูวิชาปกติกับครูการศึกษาพิเศษมีความเข้าใจสาเหตุของการเกิดโรคออทิสติกมาบ้าง ซึ่งสาเหตุนั้นก็ค่อนข้างคล้ายกับสาเหตุของความผิดปกติอื่น คือมีทั้งปัจจัยทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งครูมีความคิดเห็นหรือความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดโรคออทิสติกใกล้เคียงกันกับนักเรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- **พันธกรรม**

ผู้ให้ข้อมูลบางรายให้ความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของโรคคอทิสติกไว้ว่าเกิดจากพันธกรรมหรือกรรมพันธุ์ ซึ่งตรงกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียน

“เอาตามที่เขาใจหรือตามที่เรียนคะ น่าจะเกี่ยวกับกรรมพันธุ์ด้วยแหละ เพราะเค้าก็บอกว่ามันหาสาเหตุที่แน่นอนไม่ได้”

(ID:T1)

ผู้ให้ข้อมูลรายนี้ให้ความเห็นเรื่องสาเหตุทางกรรมพันธุ์ของนักเรียนออทิสติกรายหนึ่ง ซึ่งมีญาติเป็นเช่นเดียวกัน

“อย่างคนนี้ก็น่าจะเป็นกรรมพันธุ์ ...ทางบ้านก็น่าจะมี”

(ID: T5)

“อันนี้ สาเหตุที่ทำให้เป็นโรคนี้นะหรือ ตอบยากเนอะ เพราะเราไม่รู้ มันต้องมีข้อมูลจากครอบครัวก่อนว่าฝ่ายพ่อ ฝ่ายแม่ ของบางอย่างสาเหตุเกิดมาจาก..บางอย่างมันมีการถ่ายทอดมา มันอาจจะไม่ใช่ช่วงนี้ มันอาจจะสลับช่วงกันมา เหมือนกับบางที่มันยังถูกลูกกัดไปได้ ทำเนียนไปได้ แต่พอถึงช่วง generation หนึ่งมันเด่นขึ้นมาเลย เหมือนยีนเด่นยีนด้อย... อันนี้พี่ว่ามันมาจากตรงนี้ละ มันต้องมี...ที่มันใจในพันธกรรม เหมือนพวกโรคธาลัสซีเมีย พี่ว่าอย่างงั้น เพราะว่าบางที่มันมองไม่เห็น จนกระทั่งต้องไปตรวจเช็คจริงๆถึงจะรู้ว่า อ้อ..คนนี้เป็น หรือว่าบางคนก็รู้ว่า เป็นธาลัสซีเมียเพราะอาการมันออกให้เห็น จะมาบอกเลยว่าเป็นเพราะไอ้โน้นเป็นเพราะไอ้นี้ก็ไม่ได้...มันหลายอย่าง เรามาดูตอนปลายเหตุแล้ว มันต้องมาสืบดูก่อนว่าทางพ่อ ทางแม่ หรือทางบรรพบุรุษ ซึ่งเราไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปถึงตรงนี้ได้ เพราะบางที่เค้าก็ปกปิด เค้าไม่บอกหรอก ไซ้มะ(ถามกลับ) น้อยคนที่จะบอก เพราะโรคนี้นั้นมีมานานแล้วแหละแต่เราไม่รู้เอง”

(ID: T3)

- **มารดาได้รับสารเคมี**

ผู้ให้ข้อมูลรายเดียวกันให้ความเห็นว่าสาเหตุเกิดจากสิ่งแวดล้อม หรือการได้รับสารเคมี ทำให้ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กในครรภ์ เช่น มารดาใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีสารเคมีปรับสีผิวให้ขาวขึ้น

“...อย่างที่คุณคนนึงพูดว่าเป็นเพราะอะไร...ไวท์เทนนิ่ง (whitening) หรือ ไอ้พวกไวท์เทนนิ่งต่างๆ มีผล อะไรก็ตามที่อยู่ในนั้นมันจะมีส่วนทำให้เป็นแบบนี้แหละ เรายังไม่รู้ เคียวนี่พอเห็นอะไรที่เป็นข้างขวดที่มีไวท์เทนนิ่งปืบก็..เฮ้ย คือสำหรับรุ่นเราไม่เท่าไรแล้วละ ไม่มีผล แต่รุ่นอย่างลูกสาวก็จะบอกเค้าว่าถ้ามีไวท์เทนนิ่งนะเลียงได้ก็เลียง ไม่จำเป็นก็อย่าไปยุ่งกับสารพวกนี้”

(ID: T3)

- **ความผิดปกติระหว่างคลอด**

ครูผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งให้ความเห็นว่าเกิดจากความผิดปกติระหว่างคลอด เช่น ขาดออกซิเจนขณะมารดาคลอด ทำให้พัฒนาการที่ควรจะเป็นไปตามปกติกลับบกพร่องไป

“อย่างกรณีของนักเรียนมัธยมคนหนึ่งก็เกิดจาก accident ไข้ฉี่ ก็ถือว่าโชคดีที่ได้รับ การดูแลอย่างดี”

(ID: T3)

- พบพัฒนาการผิดปกติเมื่อโตขึ้น

เด็กออทิสติกบางราย แม้จะไม่พบสาเหตุความผิดปกติตั้งแต่ตั้งครรภ์จนกระทั่งคลอด เป็นทารก แต่เมื่อเด็กค่อยๆโตขึ้นจึงจะเริ่มพบความผิดปกติทางพัฒนาการ

“อย่างเด็กคนนี้ก็คิดว่าเขาไม่ได้ มันก็เป็นเอง อืม...ก็มีหลายๆสาเหตุ แล้วแต่คนนะ อย่างเด็กคนนี้ จากดูๆเหมือนเด็กปกติก็เริ่มไม่พูดแล้วก็เริ่มเป็น”

(ID: T5)

จากข้อมูลของครูและนักเรียนพบว่าสาเหตุของโรคออทิสติกเห็นตรงกันในเรื่องของ พันธุกรรม อุบัติเหตุทั้งระหว่างคลอดและหลังคลอด แต่ที่แตกต่างกันคือครูจะเห็นประเด็นของ สารเคมีที่ส่งผลต่อมารดาและเด็ก ส่วนนักเรียนจะเห็นสาเหตุจากบิดามารดามีอายุมาก และเรื่องของ “กรรม” ซึ่งแตกต่างจากสาเหตุอื่นๆ ที่อธิบายด้วยเหตุผลทางการแพทย์

1.3 ผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมที่เกิดจากโรคออทิสติก

การมีเด็กออทิสติกเข้าไปอยู่ในสังคม ตั้งแต่ระดับเล็กๆ ภายในชั้นเรียน ไปจนถึงระดับ สังคมที่ใหญ่ขึ้น มีผู้ให้ข้อมูลทั้งนักเรียนและครูแสดงความคิดเห็นคล้ายและแตกต่างกัน ดังนี้

1) ผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมที่เกิดจากโรคออทิสติกในมุมมองของนักเรียน

ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียน แม้จะยังไม่สามารถอธิบายผลที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ มากนัก แต่พฤติกรรมของเด็กออทิสติกบางอย่างก็ส่งผลต่อเพื่อนๆในชั้นเรียนทั้งทางบวกและลบ

- รบกวนผู้อื่น

พฤติกรรมบางอย่างของเด็กออทิสติก เช่น ส่งเสียง ร้องเพลงซ้ำๆ ไม่มีความหมาย ของเด็กออทิสติกในขณะที่เพื่อนกำลังเรียนอยู่ เป็นผลให้บรรยากาศในชั้นเรียนที่เคยสงบเปลี่ยนแปลงไป

“เค้าชอบจับผมหนู เค้าชอบคนผมสั้น...เห็นเค้าจับผมของเพื่อนในห้องด้วย และเค้าชอบร้องเพลง หรือพูดอะไรไม่รู้ เสียงก็ดังพวกผู้ชายก็ขำ เสียดสมาธิ ผู้ชายเค้าชอบหัวเราะ แล้ว ก็ทำเสียงล้อเหมือนเค้า ...รำคาญเพื่อนผู้ชายมากกว่าค่ะ”

(ID: S12)

“กลัวจะทำอะไรแปลกๆ แล้วพวกผู้ชายก็จะล้อเค้าด้วย”

(ID: S6)

2) ผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมที่เกิดจากโรคออทิสติกในมุมมองของครู

ผลของเด็กออทิสติกในมุมมองของครูที่มีต่อสังคมทั้งในห้องเรียน โรงเรียน หรือ สังคม จะมีทั้งผลเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งมีทั้งผลกระทบต่อตัวเด็กออทิสติกเอง ผลกระทบต่อตัวครู และ ผลกระทบต่อนักเรียนปกติ

- **เด็กออทิสติกพัฒนาการดีขึ้นเมื่อเข้าสู่สังคมปกติ**

เด็กออทิสติกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อื่นเพิ่มขึ้นเมื่อได้เข้าไปเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ ถึงแม้จะมีความสามารถทางการเรียนหรือทำกิจกรรมได้ไม่เท่าเพื่อนนักเรียนชั้นเรียนปกติก็ตาม ครูผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่าแต่เดิมนักเรียนออทิสติกที่ตนเองดูแลอยู่นั้นไม่ค่อยแสดงสีหน้าท่าทางเท่าไรนัก การเข้าหาหรือเล่นกับผู้อื่นเหมือนเพื่อนๆในวัยเดียวกันค่อนข้างน้อยหรือแทบไม่มีเลย แต่เมื่อได้เข้าไปพบกับครู เพื่อนๆในชั้นเรียนปกติ พบว่านักเรียนมีชีวิตชีวามากขึ้น

“มองว่ามันอยู่ที่ความใกล้ชิด ได้คุยได้เล่นกะเค้ามากกว่าค่ะ แล้วก็พัฒนาการของเค้าด้วยแหละ เมื่อก่อนที่เข้ามาใหม่ๆ นะ มองว่าเค้าไม่ค่อยเล่น แต่ตอนนี้แบบว่าเออ เค้าเล่นกะเรามากขึ้น เค้ามีอารมณ์ค่ะ มีอารมณ์เวลาเล่นมากขึ้น แสดงออกทางสีหน้ามากขึ้น”

(ID: T1)

“เหมาะตรงที่เด็กออทิสติกเค้าจะพยายามทำทุกอย่างให้เหมือนเพื่อน เพื่อที่ตัวเค้าจะพัฒนาดีขึ้น เค้าก็มีการแข่งขันกับตัวเองด้วยให้แบบว่าทำทุกอย่างได้ ให้ตัวเองมีความพยายามขึ้น”

(ID: T5)

“วันข้างหน้าเค้าต้องอยู่ในสังคมมนุษย์ ต้องอยู่ในสังคมที่หลากหลาย...เด็กต้องสู้ ถ้าไม่ได้ก็จะมีแต่ถอยๆไปเรื่อยๆ ได้มากน้อยแค่นั้นค่อยว่ากัน เด็กก็ไม่เหมือนกัน บางคนถูกเลี้ยงดูแบบ entertain เราก็ดูดแทรกได้มากน้อยว่ากันไป บางคนเค้าเป็นคนน่าสงสาร เห็นตั้งแต่เล็กๆมาไม่น่าจะได้เท่านี้ มาถึงตอนนี้ก็ถือว่ามาไกลมาก มาก...(เน้นเสียง) เค้าเรียนช้ากว่าคนอื่นเยอะมากแล้วเค้าสามารถได้ขนาดนี้เนี่ยเก่ง ถือเป็นโชคคิของผู้ปกครองที่ได้เจ้านายช่วย ถ้าไม่ได้เจ้านายก็คงต้องไปอยู่แบบในโรงพยาบาล อะไรประมาณนั้น ที่เป็นส่วนของร่างกาย สมองแบบนั้นไป ถูกตีตอออกไปเลย เพราะเค้าไม่เข้าใจ พอมาอยู่ตรงนี้เลยทำให้เห็นเลย...เด็กข้างบ้านที่ของหายประจำกลับไปก็โดนดูโดนตีทุกที ถามว่ามีพัฒนาการอะไรขึ้นมามั๊ย มันก็หายตลอดเวลา ไม่มีการจัดการตัวเอง เข้าไปที่ไหนกระเจิง แหกหัก ฟังหมด”

(ID: T3)

- **เด็กออทิสติกขาดการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนปกติ**

ในทางกลับกัน เด็กออทิสติกเข้าไปอยู่ในสังคมหรือเรียนร่วมในบางรายวิชาที่อาจจะไม่มีประโยชน์ หรือมีประโยชน์ค่อนข้างน้อยเมื่อต้องเรียนในวิชาที่เนื้อหาเริ่มซับซ้อนขึ้น หรือเป็นงานที่เกินความสามารถของเด็กออทิสติก การเข้าไปจึงกลายเป็นการ “นั่งเฉยๆ” มากกว่าที่จะได้ฝึกฝนทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กมากกว่า

“แต่ไม่ดีในเรื่องที่อย่างป. ปลาย เรายังจะเน้นวิชาการไง เด็กออทิสติกพอมายู่ก็เหมือนนั่งเฉยๆ ไม่ได้ทำอะไร แล้วก็จะเสียเวลาพลาดโอกาสไป ถ้าเค้าไปเรียนโรงเรียนพิเศษเฉพาะทางอาจจะดีกว่านี้ เราก็ได้แต่ทำเต็มที่”

(ID: T5)

ครูวิชาปกติ หรือนักเรียนปกติสงสัยว่าจะสามารถสอนหรือสื่อสารกันกับเด็กออทิสติกได้หรือไม่ บางรายเข้าใจมาแต่เดิมว่าเด็กออทิสติกจะไม่สามารถฟังหรือทำตามคำสั่งได้โดยสิ้นเชิง ทำให้บางครั้งครูหรือนักเรียนในชั้นเรียนปกติไม่กล้าเข้าหาหรือช่วยเหลือนักเรียนออทิสติกเมื่อถึงเวลาจำเป็น หรือเมื่อไม่มีครูการศึกษาพิเศษอยู่ด้วย

“ส่วนใหญ่ครูที่เจอจะถามเหมือนกับว่า คำฟังเราเข้าใจมั๊ย คือถ้าครูถามไป เด็กจะเข้าใจรีเปล่า เหมือนถามเพื่อความแน่ใจอะคะสมมติ ถามว่า เราจะคุยกับเค้าได้มั๊ยคะ เขาจะรู้เรื่องมั๊ย ก็บอกเค้าว่าคุยได้คะ เค้ารู้เรื่อง บอกเป็นประโยคสั้นๆ เค้าทำตามได้ แต่มองว่ากับคนที่ไม่ค่อยคุ้นกับเค้า เค้าจะไม่ค่อยพูดรีเปล่า ด้วยตัวเค้าเองเวลาที่ให้เค้าพูดเหมือนกับว่าจะต้องกระตุ้น ให้เค้าพูดเยอะๆ ค่ะ คือ จะพูดยังไงดี (หยุดพูดสักครู) ...อ้อเรามองว่ามันเป็นเรื่องปกติเค้าก็ทำได้ เค้าจะมองว่าแบบนี้ทำได้ด้วยหรอ คำฟังรู้เรื่องมั๊ย เช่น เราพูดอะไรไป แล้วเค้าก็ทำตามที่เราบอกได้ แต่คนอื่นที่มองเค้าก็จะมองแบบ อี้...ทำได้ด้วยหรอ มองว่ามันเป็นเรื่องประหลาด เค้าไม่น่าจะแบบว่า... (หัวเราะ) ทำได้”

(ID: T1)

ในขณะที่เดียวกัน ผู้ให้ข้อมูลอีกรายหนึ่งมองว่าถึงแม้การให้เด็กออทิสติกทำงานกลุ่ม อาจจะทำให้งานเสียหายหรือยุ่งยากกว่าการที่ไม่มีเด็กออทิสติก แต่ในบางกิจกรรมก็มีช่องทางที่ควรเปิดโอกาสให้เด็กออทิสติกมีส่วนร่วมได้ ดีกว่าการปล่อยให้เฉยๆ โดยยกกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นขณะที่ตนเองเข้าไปดูแลนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมในวิชาศิลปะ

“ทุกคน...จริงๆแล้วอะครับ ทุกคนเข้าใจ เพราะเข้าใจในแบบที่ว่า คือตอนที่ให้ทำงานให้ปั้นดินน้ำมัน โดยใช้ดินน้ำมัน ใช้ไม้จิ้มฟัน ใช้หลอดใช้อะไรอย่างเงี้ย ทุกคนเข้าใจดีในนิยามของตัว (นักเรียนออทิสติก) ที่ว่าเค้าอะ ทำไม่ได้ ไม่ต้องยุ่ง อยู่อย่างนี้ อยู่เฉยๆ เกอะ ทุกคนมีความเข้าใจ (นักเรียนออทิสติก) นะคะ แต่ในทางกลับกันเนี่ย ความเข้าใจอันนั้นก็ไม่ใช่ว่าจะถูกทั้งหมดหรือดีทั้งหมด เช่น ดินน้ำมันเค้าสามารถช่วยปั้นได้ เค้าสามารถทำให้ดินน้ำมันก้อนที่แข็งๆ นะ เอามืออึๆ ให้นุ่มนุ่มอ่อนนิ่มเพื่อเพื่อนๆจะเอาไปปั้นต่อได้มันก็จะไม่เสียเวลา แล้วก็อีกครึ่งนึงตอนทำงานศิลปะครับ ทุกคนก็บอกให้นั่งเฉยๆ ที่เป็นค่ายศิลปะ ที่ให้ทำพื้นภาพสามมิติ ทุกคนบอกให้ (นักเรียนออทิสติก) นั่งเฉยๆ แต่พอเอาเข้าจริงๆ เค้าสามารถระบายสี ช่วยระบายสีได้จริงมั๊ยฮะ เพียงแต่ว่า ทุกคนก็จะเข้าใจว่าทำไม่ได้ คือทุกคนจะมีสมมติฐานในตัวเค้า ทุกคนจะมีความเข้าใจในตัวเพื่อนด้วยตัวของเค้าเอง เหมือนต้องมีเวทีให้แสดงด้วย นอกเหนือจากการที่บอกว่าเค้าทำได้แค่นี้ เพราะว่า ถ้าไม่มีอย่างนั้นแล้วทุกๆคนไม่ใช่ว่าไม่เข้าใจ แต่เข้าใจในระดับที่เป็นแบบนี้ คือเชิงลบมากกว่าเชิงบวก ซึ่งจริงๆ เค้าค่อนข้างเป็นแบบนี้”

(ID: T2)

- ต้องดูแลใกล้ชิดตลอดเวลา

เด็กออทิสติกโดยเฉพาะระดับปานกลางถึงรุนแรงควรได้รับการดูแลใกล้ชิด และถ้าหากได้รับการฝึกฝนทักษะการช่วยเหลือตนเองเบื้องต้น เช่น การรับประทานอาหาร การทำความสะอาด สะอาดร่างกาย การเข้าห้องน้ำ ก็สามารถดำรงชีวิตได้ ไม่ถึงกับเป็นบุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือ

ตนเองได้โดยสิ้นเชิง แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในบางเรื่อง เช่น ความสะอาด ความเรียบร้อย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ดูแลที่จะต้องช่วยควบคุมหรือตรวจตรา

“กิจกรรมที่ดูจะเป็นแบบค่าย...สถานที่ที่มีทั้งในและนอก ถ้าเป็นนอก ร.ร. คิดว่าเค้าดูนึ่ง ไม่ค่อยร้องอะไรเท่าไรหรอก มองว่าเค้าเฉยๆ มองดูปกติ นอกจากจะขอเข้าห้องน้ำ นอกนั้นก็เฉยๆ... เพราะว่าจริงๆ ถ้าปล่อยให้ทำอะไรเอง เท่าที่มองเห็น คือเค้าก็ทำได้ แต่ว่ามันยังไม่เรียบร้อยหรืออะไร มองว่าเค้าทำได้นะคะ แต่มันก็ต้องอยู่ในสายตาของเรา คือจะให้ปล่อยให้... ‘ไปตักน้ำให้หน่อย’ มันก็ยังไม่ไหว (หัวเราะ) ไข่คะ มันยังไม่เรียบร้อยเชินต์”

(ID: T1)

ความที่เด็กออทิสติกรายดังกล่าวอยู่ในชั้นปานกลางถึงรุนแรง ซึ่งครูผู้ให้ข้อมูลค่อนข้างห่วงและกังวลเมื่อเด็กจะต้องเติบโตและเรียนในชั้นที่สูงขึ้น ในขณะที่พัฒนาการที่ไม่เท่าเทียมกันในวัยเดียวกัน จึงไม่สามารถปล่อยให้อยู่อิสระหรือทำสิ่งต่างๆ เองทั้งหมด

“แล้วถามว่าถ้าไปอยู่มัธยมนะ จะเป็นยังไง คือเป็นห่วง ดูแล้วหนักกว่าคนอื่นๆ เลยจะดูแลตัวเองยังไง เพราะก็ไม่เหมือนประถม ถึงแม้ว่าเด็กจะโตแล้วก็เถอะ แต่ด้วยพัฒนาการไม่เหมือนกัน ยิ่งโตยิ่งต้องดูแลมากกว่า อย่างของบางคนเค้าโชคดีที่ยังมีสังคม ก็เลยไม่มีปัญหา มีแค่เรื่องเรียนเท่านั้นไข่ม้อย จะเป็นไปได้มั้ยว่าอย่างเค้า พ่อแม่ยอมรับตั้งแต่เด็ก มันก็เลยโอเค”

(ID: T3)

นอกจากนี้ยังเสริมว่านักเรียนออทิสติกยังขาดการควบคุมตนเองอย่างเหมาะสม ทำให้แสดงพฤติกรรมที่ดูไม่เรียบร้อยในสายตาคนทั่วไป โดยเฉพาะนักเรียนออทิสติกเพศหญิงที่สวมกระโปรงแต่นั่งไม่ระวัง บางครั้งจึงต้องใช้วิธีการอื่นช่วยป้องกันแทน เช่น สวมกางเกงขาสั้นด้านในอีกชั้น

“ไอ้โห สมัยตอนที่เด็กอยู่ป.1 เรียนวิชาพระพุทธศาสนา ก็...(ยกตัวอย่างชื่อเด็กในห้องประมาณ 2-3 คน) คนนั้นก็เลื้อย...ไปเลย คนนั้นก็กระโดด...รอบห้อง...ก็ต้องบอกพระท่านว่าเค้าไม่ปกติ ท่านก็รับได้ ตอนป.1 เหนื่อย จะลุกจะนั่งจะทำอะไรมันเป็นไปตามสภาวะของจิตใจที่เค้าอยากจะทำ จะนั่งจะนอน จนกระทั่ง...จำไม่ได้ว่าบอกใคร บอกให้ช่วยนุ่งกางเกงขาสั้นได้มั้ย เพราะว่าเค้าไม่สามารถที่จะนั่งได้แบบที่เพื่อนๆนั่งได้ในวิชาพระพุทธศาสนา ที่ต้องขัดสมาธิ นั่งเทพธิดา...อันนั้นคือที่มาเลยละ เพราะตอนนั้นนุ่งกางเกงในก็ไปไหนต่อไหน...ถ้ามีกางเกงยาวมาอีกสักตัว คนเห็นก็ยังพอทะเลาะลงได้ แต่ก็ดี พูดถึงทางบ้านก็ให้ความร่วมมือดีนะ บอกอะไรไปก็ได้ คือบางทีเค้าก็ไม่ได้นึกถึงหรอกว่าต้องทำแบบนี้ อันนี้คือสิ่งที่เรียกว่าการแต่งกายคือเรื่องปกติ แต่เราก็เสริมนิดนึงว่าเค้าควรจะมียางเกงขาสั้นอีกสักตัวนะใส่เข้ามา”

(ID: T3)

- ก้อความรำคาญหรือรบกวนผู้อื่น

ผลกระทบจากพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ทำให้สายตาของบุคคลทั่วไปอาจจะมองเด็กออทิสติกในเชิงลบ เช่น ดูสกปรก ไม่เรียบร้อย ไม่รู้จักกาลเทศะหรือเป็นก้อความรำคาญ หรือรบกวนผู้อื่น

“ผมคิดว่าคนหลายๆคนยังไม่ค่อยมีความเข้าใจ หรือยังไม่พยายามเข้าใจ (ยกนิ้วนับ) หนึ่งไม่เข้าใจ สองไม่พยายามทำความเข้าใจ สามและไม่อยากเข้าใจ เค้าไม่มีความรู้จริงๆ สี่เค้ามี

ความรู้คำก็ปิดโหมด ซึ่ง...ทั้งสี่คำเนี่ยจะกลับไปสู่สิ่งที่ผมยังไม่สามารถหาคำนิยามให้พี่ได้ว่าเรียนร่วม หรือเรียนรวม ที่ทำให้การทำงานยังไม่ประสบความสำเร็จ เช่น ไปห้องสมุด บอกว่าเด็กหยิบเอาหนังสือขึ้นมา คำก็บอกว่าเอาไปเถอะ เมตตาเด็กหรือในเรื่องความสงสารเด็ก มันก็ทำให้การทำงานของเร (ครูการศึกษาพิเศษ) หรือ ‘โอย ร้องให้ทั้งวันทั้งคืนเลย’ จริงๆ หมายถึงเด็กร้องตอนจะกินข้าว หรือวิธีการสอน ไม่รู้ หลายอย่างมันไม่ทำให้เกิดการพัฒนาเด็ก อย่างวันกีฬาสี ผู้ปกครองมองเด็กว่าทำไมถึงดื้อกับครูอย่างนี้ ที่กระโดดโหยงๆบนแอสแตนด์เชียร์ เห็นมัยยะเค้าไม่เข้าใจ”

(ID: T2)

“หนึ่งก็คือ ถ้าครูไม่เข้าใจ มันก็เป็นปัญหาสำหรับเค้า เพื่อนอาจจะรับไม่ได้ รังเกียจ ในเด็กที่มีอาการหนักแบบคนนี้ คือถ้าแบบว่าเรื่องการเรียนรู้นี้ก็โอเค แต่ถ้ามีเรื่องพฤติกรรมอื่นๆ อย่างทำร้ายร่างกาย ถ้าอย่างของโรงเรียน...ถ้าครูเข้าใจ เหมือนไม่กลายเป็นภาระของครูก็โอเค ครูบางคนจะคิดว่าเป็นการเพิ่มภาระงานให้เค้าต้องดูแล”

(ID: T5)

พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนออทิสติกในพื้นที่ศึกษาขณะรับประทานอาหารเช้า เช่น ใช้มือหยิบอาหารในถาดของตนเองหรือของเพื่อน ทำทางรับประทานอาหารเช้าไม่เรียบร้อย เป็นหนึ่งในพฤติกรรมที่เพื่อนๆ ค่อนข้างกลัว ตกใจ หรือรังเกียจ หรือพฤติกรรมร้องไห้ ไม่พอใจที่อยู่ในชั้นเรียนปกติ ซึ่งเป็นการรบกวนเพื่อนนักเรียนที่กำลังเรียนหนังสืออยู่

“กับเรื่องการกิน ณ ตอนนั้นที่ดูไม่ค่อยเรียบร้อย ก็คือดูดีขึ้น แบบว่า...มันและคะ มันเปื้อนไปหมดเลย ตอนนั้น ก็ใช้มือจก...แยงของคนอื่น แล้วเพื่อนๆก็ตกใจ คือบางทีเพื่อนก็แบบว่าอึ้งคะ ก็เคยบอกว่าเป็นไร ให้เพื่อนไปเปลี่ยนใหม่ แล้วก็จัดการกับเค้าคะ เคยตีมือ แล้วบอกว่าทำไม่ได้ (เสียงเข้มขึ้น) แล้วก็ต้องบอกเพื่อนที่อยู่ใกล้ๆหรืออยู่ละแวกนั้นด้วยว่าให้ระวัง เพราะว่าสายตาก็บอกถ้าเค้าชอบ เหมือนกับว่าถ้าสมมติโวยวาย มันกระทบกับคนรอบข้างน้อยกว่าเวลาที่อยู่ในห้อง ถ้าสมมติเวลาที่เค้าอยู่ในห้องเรียนคือ ณ ตอนนั้น ทุกคนเรียน ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องฟังครู แต่พอเด็กแสดงอารมณ์ไม่ไหวแล้ว เช่นร้องไห้ บางทีเราก็ต้องเอาเค้าออกมา เพราะว่าอย่างเค้าร้องแล้วแบบว่าทุกคนกำลังเรียนอยู่ อารมณ์เค้าเหมือนกับว่านานแล้วที่อยู่ห้องนั้น”

(ID: T1)

ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งกล่าวถึงในอดีตความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษยังค่อนข้างน้อย เมื่อไม่เข้าใจว่าพฤติกรรมที่แสดงออกเกิดจากโรค หรือบางคนรู้สึกไม่พอใจ ไร้ค่า ส่งผลให้เด็กเหล่านี้ถูกทำโทษบ่อยครั้ง

“เหมือนกับเด็กสมาธิสั้นเนี่ยก็มีมานานแล้วแหละ พวกนี้โดนตีโดนดุประจำ”

(ID: T3)

- คนทั่วไปเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น

การมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วม ทำให้ครูในชั้นเรียนปกติบางรายที่เคยมีทัศนคติเชิงลบกับเด็กกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ หรือมีพัฒนาการล่าช้า ซึ่งในอดีตยังไม่เข้าใจว่าเป็นอาการที่เกิดจากโรค ทำให้แสดงท่าทีเชิงลบกับเด็กในอดีตค่อนข้างมาก แต่ด้วยประสบการณ์ที่

เพิ่มขึ้นตามวุฒิภาวะ ประกอบกับความเข้าใจเรื่องโรคที่เพิ่มขึ้นทำให้ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้นไปด้วย

“...ตอนที่เป็นครูอนุบาลใหม่ๆจากที่อื่นมา กับลืบปีให้หลัง...นี่ๆดู เรานี้ทำบาปกับเด็กไว้เยอะ ตอนนั้นเราเด็กวัยรุ่นนะ ‘ทำไมเธอทำไม่ได้ๆๆ’ (เสียงสูง) ยังจำได้เลยเด็กบางคนโดนตีอยู่เรื่อย เค้ำพยายามมองทำตามสิ่งที่เราบอก แต่เค้ำทำไม่ได้ ไปบ่อปลา สวิงพัง เดินเข้าครัว...กระทะพัง ตอนนั้นมองไม่ออกว่าอาการของโรคอะไร พอได้เรียนรู้ชีวิตมากขึ้นก็เลยอ้อ...นี่เป็นโรค เค้ำไม่รู้ตัว เค้ำเองว่าจะต้องจัดการกับตัวเค้ำ กับชีวิตยังงั้นตอนนีเวลาใครบอกว่าทำไมพีนึง...เออ บางทีเราอย่าเพิ่งตัดสิน ต้องดูเยอะๆ พังเยอะๆ”

(ID: T3)

นอกจากนี้ การมีแพทย์หรือผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้คนทั่วไปมีมุมมองต่างไปจากเดิมที่เคยมีความคิดว่า “เด็กพิเศษเรียนไม่ได้” เปลี่ยนไป นำไปสู่การปฏิบัติคือจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละบุคคลมากขึ้น

“สมัยก่อนที่และครูอื่นๆก็ยังไม่รู้มากกว่าพิเศษยังไง บางคนเรียนไม่ได้ ก็เคยคิด ‘เอ๊ะหรือเด็กจะโง่ จะเรียนไม่ได้’ แต่พอมาดอนนี้มีคนที่มีความรู้ด้านนี้เยอะสามารถแยกแยะได้ว่าคนไหนเหมาะเรียนเรื่องนี้ คนไหนเหมาะแบบนี้ คนไหนเหมาะเรียนแบบนี้ เค้ำก็แยกแยะได้เนี่ย เราก็อ้อ...อย่างนี้เนื่อเองระยะหลังเนี่ยมีความชัดเจน หมอนะเข้ามามาสอนว่าเป็นเด็กพิเศษ ตอนนั้นก็จอบรมกันอยู่เรื่อย เราก้มาเรียนรู้ก็ เข้าใจเล็กๆว่าอ้อ เด็กคนนี้เป็นอย่างงั้นนะ แล้วก็จับแยกเรียน ระยะเวลาที่รู้เนื่อหเรอ เริ่มตั้งแต่หมอ(ชื่อแพทย์1) หมออีกคนนึ่ง หมอ...(ชื่อแพทย์2)...มาก่อน ลูกเค้ำมาปีแรกเลย หมอคนนั้นจะเป็นผู้จุดประกายเลยอะ ที่สอนลูกเค้ำอยู่ป.1 หมอจะเป็นคนพูดให้ความรู้ จะอบรม เอ๊ะแอลดีเป็นยังงั้น จะอบรมๆๆ เราก้เริ่มแยกแยะแล้วก็สนใจอ่าน”

(ID: T4)

2. อารมณ์ตอบสนอง

ผลการวิเคราะห์จากผู้ให้ข้อมูลทั้งที่เป็นนักเรียนและครู มีการประเมินอารมณ์ตอบสนองต่างๆ ทั้งในด้านบวก ด้านลบเกี่ยวกับเด็กออทิสติก และการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกดังต่อไปนี้

2.1 การประเมินอารมณ์การตอบสนองต่อนักเรียนออทิสติกของนักเรียนที่เป็นเพื่อน

แม้นักเรียนยังสะท้อนอารมณ์ออกมาในขณะที่สัมภาษณ์ได้ไม่มาก แต่ข้อมูลส่วนหนึ่งจากการสังเกตจะเห็นได้จากสีหน้าท่าทาง (แนวโน้มพฤติกรรม) จะค่อนข้างตรงและสอดคล้องกับอารมณ์โดยเฉพาะช่วงที่นักเรียนออทิสติกแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น ยิ้มเมื่อกล่าวถึงความรู้สึกภาคภูมิใจหรือดีใจ หรือย่นจมูกหรือปาก แทนอารมณ์ความรู้สึกรังเกียจ การประเมินอารมณ์ตอบสนองในผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียน มีดังนี้

1) การประเมินอารมณ์การตอบสนองเชิงบวกของนักเรียนที่เป็นเพื่อน

- ดีใจ/ภาคภูมิใจ

อารมณ์เชิงบวกจะพบได้มากในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียนที่เข้าหา ถือว่าเป็นความดีใจที่เกิดจากการแสดงออกตอบสนองที่ได้รับจากเด็กออทิสติก เช่น เมื่อเรียกชื่อเพื่อนออทิสติกแล้วสามารถบอกชื่อนักเรียนได้ถูกต้อง การสบตา มองหน้า ยิ้ม หัวเราะ หรือแม้กระทั่งการทำตามคำสั่งสั้นๆ ได้ เป็นการเสริมความภาคภูมิใจในตนเองได้

“บอกให้เค้ากลืนน้ำลาย เค้าก็จะพูดว่า ‘กลืน’ นะ เค้าก็เชื่อนิดหน่อย รู้สึกว่าเอ้อ... เราก็ทำได้นี่นา(ยิ้ม)”

(ID: S9)

“เราบอกเพื่อน เพื่อนทำตามบางครั้ง ก็รู้สึกดีใจ”

(ID: S11)

นักเรียนบางรายซึ่งเป็นกลุ่มที่เข้าหามองว่าไม่ใช่เรื่องที่น่าเหนื่อยหรือเหลือปากว่าแรงอะไรที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนออทิสติก ส่งผลให้มีความภาคภูมิใจในตนเองด้วย

“ก็รู้สึกดีค่ะ ไม่ได้เหนื่อยอะไร”

(ID: S10)

- เข้าใจเข้าใจ

ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งรับรู้ว่าตนเองเป็นเด็กสมาธิสั้น และทราบว่าเพื่อนนักเรียนออทิสติกเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษเช่นกัน จึงเข้าใจในความบกพร่องบางอย่างแม้ตนเองจะถอยห่างซึ่งมิได้เข้าหาตั้งแต่แรกเหมือนเพื่อนคนอื่นๆ เมื่อเข้าใจแล้วจึงคิดว่าตนเองจะยอมรับและทำที่รังเกียจลดลง

“...ผมเป็นเด็กสมาธิสั้น ผมเลยเข้าใจได้ เด็กสมาธิสั้นด้วยกันก็เข้าใจ เพราะว่า...เพราะว่าเหมือนกับว่าลำบากกว่านี้ ก็เข้าใจคนอื่นนะครับ... ผมก็เลยไม่ค่อยรังเกียจเวลาที่อยู่ใกล้ถ้ามานั่งข้างๆ ก็นั่งได้ ไม่ค่อยรังเกียจ ถ้าเค้าเล่นน้ำลายไม่โดนใคร เค้าก็เป็นแค่เค้า แต่ถ้าเอาดินสอผมไปอมอย่างเงี้ย ผมอาจจะโมโหเพื่อนเลยก็ได้ แต่ตอนนี้ผมดีขึ้นกว่าแต่ก่อน

(ID: S2)

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลบางรายในกลุ่มที่ถอยห่าง บางครั้งก็มีความรู้สึกเชิงบวกได้เช่นกัน เช่น พบว่าบางครั้งเด็กออทิสติกก็สามารถทำบางอย่างได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ เช่น พูดได้สั้นๆ ทำตามคำสั่งสั้นๆ ได้ หรือไม่แสดงพฤติกรรมแปลกๆ นักเรียนกลุ่มนี้ก็จะยอมรับให้เข้าใกล้ หรือเล่นของเล่นด้วยได้บ้าง ส่วนหนึ่งอาจเกิดการเชื่อมโยงถึงญาติของตนเองที่มีความบกพร่องบางอย่างที่ยังขาดโอกาสในการเข้าเรียน ซึ่งเป็นโอกาสที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับครู หรือเพื่อนๆ ในโรงเรียน

“ผมก็ให้เค้าเล่นได้นะครู... บอลของเค้าใช้มัย ก็ดีกว่าญาติผมนะ ญาติผมไม่ได้เรียนที่โรงเรียนเลย เค้าอยู่ที่บ้าน แม่เค้าสอนที่บ้าน อันนี้ยังมีเพื่อนๆ หลายคน มีเพื่อนช่วยแล้วก็ได้ไปเข้าแถวกับเพื่อนด้วย ยังมีครูมาดู”

(ID: S4)

- **เอ็นดู**

เนื่องจากเด็กออทิสติกในสายตาของผู้ให้ข้อมูล มีรูปร่างหน้าตาน่ารักเช่นเดียวกับเด็กปกติ มิได้มีรูปร่างหน้าตาน่ารังเกียจ ทำให้เพื่อนรู้สึกดีที่ได้มอง บางครั้งก็เหมือนมองเด็กเล็กๆ ด้วยความเอ็นดู

“รู้สึก (ยิ้มกว้าง) บางทีเค้าก็น่ารัก...แก้มเค้าน่ารักๆ”

(ID: S7)

“แล้วเค้าน่ารัก...เค้าหน้าตาดีนะคะ ตาโต แก้มเค้าก็แดงๆ ใสๆ”

(ID: S10)

- **สงสาร**

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลบางราย สะท้อนความรู้สึก โดยปรารถนาให้เพื่อนพูดคุยกับตนได้เหมือนเพื่อนปกติคนอื่นๆ

“พูดได้แต่จะฟังผมรู้เรื่องมัย บางทีถ้าพูดได้ปัญหาอาจจะน้อยลง แต่อาจจะยังมีอาการออทิสติกนิดหน่อย ถ้าเกิดพูดได้ก็หายออทิสติกแน่นอน แล้วก็อย่าวิ้งหนี”

(ID: S2)

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งที่รู้สึกสงสารเพื่อน และเมื่อตนเองเล่าเรื่องให้ทางบ้านฟังก็รู้สึกเช่นเดียวกัน ซึ่งถือเป็นความรู้สึกส่วนใหญ่ของเด็กปกติ และอาจสอดคล้องกับคนทั่วไป

“ก็สงสารเค้าคะ...เค้าเกิดมาไม่เหมือนคนอื่น ที่บ้านก็บอกแค่ว่าสงสารเค้าคะ”

(ID: S7)

“ก็เล่าให้แม่ฟัง บอกว่าหนูช่วยจับเค้าเวลาเค้าวิ้ง แล้วก็ทำงานกลุ่มเดียวกับหนูไปค่ายกับหนู หนูขอเป็นบัดดี้เค้า แม่ก็บอกว่าดีแล้ว เค้าน่าสงสาร”

(ID: S10)

2) การประเมินอารมณ์การตอบสนองเชิงลบของนักเรียนที่เป็นเพื่อน

อารมณ์ ความรู้สึกเชิงลบของนักเรียน เกิดขึ้นได้ทั้งกลุ่มนักเรียนที่เข้าหา กลุ่มนักเรียนที่ถอยห่าง และกลุ่มนักเรียนที่ไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรม สามารถแบ่งออกมาได้ดังนี้

- **หงุดหงิด/ไม่พอใจ**

ในกลุ่มนักเรียนที่เข้าหาจะเป็นความรู้สึกว่าตนเองช่วยหรือจัดการเพื่อนออทิสติกไม่ได้ หรือเพื่อนออทิสติกไม่สนใจ ไม่ฟังคำสั่งของตนเอง เกิดความรู้สึกไม่พอใจ คับข้องใจ โกรธเพื่อนหรือโกรธตนเอง

“...บางทีบังคับ...ไม่ได้ ก็รู้สึก...ดีจังเลย (เสียงเข้มๆ) ค่ะ หงุดหงิด แบบ... ‘ทำไมต้องแบบนี้!’”

(ID: S9)

ในกลุ่มนักเรียนถอยห่าง จะรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจที่นักเรียนออทิสติกแสดงพฤติกรรมไม่ฟังประสงค์บางอย่างที่กระทบต่อตนเอง เช่น หยิบของใช้ส่วนตัวของตนเอง

“บางทีก็ไม่ชอบเวลาที่เค้าเอาดินสอหนูไปเอาไประบายเล่นคะ”

(ID: S13)

- **กลัว/วิตกกังวล**

กลุ่มที่ถอยห่างจะวิตกกังวลถึงบางพฤติกรรม โดยเฉพาะพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ บางอย่างที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงที่เก็บข้อมูล คือ การเล่นน้ำลายของนักเรียนออทิสติกในพื้นที่ศึกษา ทำให้นักเรียนกังวลว่าตนเองจะถูกน้ำลายของเด็กออทิสติก หรือกลัวว่าตนเองต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง หรือช่วยเหลือดูแลเด็กออทิสติก

“กลัว กลัวน้ำลายเค้ากระเด็นใส่ผม ผมกลัวน้ำลายเค้าอยู่ แล้วก็ไม่ได้ช่วยเค้าเหมือนคนอื่น ๆ เวลาบ้วนน้ำลายใส่มือ (ทำท่าบ้วนใส่มือ) อย่างเงี้ยเลยนะ มันก็เป็นพองๆ เป็นก้อนๆ แล้วเค้าก็ปามันก็เปื้อนผมสิ”

(ID: S4)

“นั่งกับเพื่อนอยู่ก็ได้นะครับ แต่ตอนนั่งข้างๆ แบบนี้ ผมกลัวน้ำลาย จริงๆ ตอนทำท่ากระโดดๆ ก็กลัวเหมือนกันแต่น้อยกว่า ผมไม่ค่อยช่วยเค้า ไม่ได้ยุ่งกะเค้า แต่ผมก็ไม่ได้รังแกเค้านะ”

(ID: S1)

“กลัว ระวังตลอดเวลาคะ (ยิ้มแหยๆ) ระวังว่า “จะทำอะไรฉันทหรือเปล่านะ เช่นแบบลูยน้ำลายใส่ แบบว่าเอาน้ำลายป้ายหรืออะไรอย่างนี้ กลัวว่าเดี๋ยวจะมา... ทำอะไรเรารีเปล่า”

(ID: S8)

ในขณะที่เดียวกัน กลุ่มที่เข้าหาก็คือความรู้สึกกลัวได้ในบางครั้ง กับบางพฤติกรรม ซึ่งในที่นี้เป็นพฤติกรรมเล่นน้ำลายของเด็กออทิสติก ซึ่งตรงกับความกลัวของเพื่อนในกลุ่มถอยห่าง หรือไม่ตอบสนองได้เช่นกัน

“คือที่หนูกลัวเพื่อนเค้าขว้างน้ำลายใส่คะ (หัวเราะ)”

(ID: S9)

- **น้อยใจ**

ผู้ให้ข้อมูลหนึ่งรายซึ่งเป็นกลุ่มที่เข้าหาเกิดความรู้สึกน้อยใจ เนื่องจากเดิมเด็กจะมี ความตั้งใจ (willing) ที่จะเข้าหาเพื่อนเด็กออทิสติก แต่เด็กออทิสติกกลับมีท่าที่ไม่ตอบสนองต่อการเข้าหา ซึ่งต่างจากเด็กทั่วไปที่จะแสดงสีหน้าท่าทางหรืออาจชัดเจนว่าดีใจ พอใจต่อการเข้าหาของเพื่อนเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ทำให้เพื่อนนักเรียนปกติรู้สึกน้อยใจ

“เหมือน... เค้านิ่งๆ เค้าไม่ค่อยอยากยุ่งกับหนู หนูต้องไปเข้าหาเค้าอย่างเดียว”

(ID: S5)

3) **ไม่มีผลอารมณ์ตอบสนองในนักเรียน**

การตัดสินใจคุณค่าหรืออารมณ์ความรู้สึกสำหรับนักเรียนผู้ให้ข้อมูลบางรายก็ไม่สามารถตัดสินใจ อาจเป็นเพราะไม่เข้าใจสถานะที่เป็น หรือเป็นเพราะไม่รู้สึกต่อสิ่งที่เกิดขึ้น

- **เฉยๆ**

ในกลุ่มนักเรียนเข้าหา บางรายให้ข้อมูลว่า “หนูช่วยเพื่อนแล้วรู้สึกเฉยๆ” บางรายอธิบายเพิ่มเติมได้ว่า ช่วยเพื่อนอยู่เป็นประจำ และเพื่อนที่เป็นเด็กออทิสติกก็ไม่ทำร้ายตน

“ก็ไม่ได้มีอะไร ...ก็ไม่ได้มาทุกชั่วโมงค่ะ หนูเข้าไปแค่ว่าไม่ได้มีปฏิกริยาอะไร ไม่ทำอะไรเรา”

(ID: S5)

กลุ่มนักเรียนที่ไม่สนองตอบพฤติกรรมมองว่านักเรียนออทิสติกมาเรียนร่วมในบางวิชา และเข้ามาในวิชาที่เป็นกิจกรรม ไม่ได้รู้สึกว่ารบกวนชั้นเรียนเท่าใดนัก แม้จะส่งเสียงร้องบ้างในบางครั้ง

“..ก็อยู่ได้ค่ะ เค้ามาแค่บางวิชา มาวิชาพวกการงาน นาฏศิลป์ อะไรอย่างเงี้ยค่ะ เพื่อนร้องก็ไม่ตกใจ ไม่กลัว กลัวผีมากกว่า (หัวเราะ)”

(ID: S13)

2.2 การประเมินอารมณ์ตอบสนองของครู

อารมณ์ตอบสนองของครู เกิดขึ้นได้ทั้งบวกและลบ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อนักเรียนปกติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติก และความรู้สึกที่มีต่อนักเรียนออทิสติกเรียนร่วม

1) การประเมินอารมณ์การตอบสนองเชิงบวกของครู

อารมณ์เชิงบวกของครู นั้นแสดงออกทั้งอารมณ์ความรู้สึกเชิงบวกที่มีต่อเด็กออทิสติกเอง และที่มีต่อเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียนปกติ

- **พอใจ**

ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งชอบที่เด็กปกติในชั้นเรียนร่วมคอยช่วยเหลือเพื่อนออทิสติก และให้เหตุผลว่าอาจเป็นเพราะเด็กกลุ่มนี้เคยเรียนรู้ร่วมกันมาตั้งแต่วัยเด็ก ประกอบกับนักเรียนยังไม่อยู่ในช่วงวัยรุ่นเต็มตัว ซึ่งจะเป็นวัยที่เริ่มเป็นตัวของตัวเอง หรือเริ่มสนใจเพื่อนต่างเพศมากขึ้น

“พี่ว่าดี พี่ชอบนะ ชอบกับสิ่งที่เค้าร่วมกิจกรรมแบบนี้...คือตอนนี้นี้ยังไม่มีความเป็นวัยรุ่นเข้ามาไง แบบพวกมีแฟนมีอะไรนะ เค้าจะไม่ พี่มองว่ายังไม่ใช้จี้จี้กับหนุ่ม หรือพวกสาวๆ อะไรอย่างนี้ แล้วถ้าเป็นคนอื่น คนที่ยังไม่รู้จี้จี้กับ (ชื่อเด็กออทิสติก) อาจจะมองแบบไม่สนใจ หรือถึงกับรังเกียจเลยก็ได้ ถ้าคนไม่รู้จี้จี้นะ แต่รับรองได้เลยกลุ่มพวกนี้ไม่รังเกียจเพื่อน อันนี้พี่เห็นมาตั้งแต่เล็กๆ”

(ID: T4)

ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งพอใจและดีใจที่เด็กออทิสติกมีส่วนร่วมหรือมีตัวตนในสังคมปกติ ครุมองว่า トラบไคที่ไม่แสดงออกเชิงลบ หรือปฏิเสธ ขับไล่เด็กให้ออกจากสังคม เพียงเท่านั้นก็ถือว่าดีต่อเด็กออทิสติกแล้ว

“ในความเห็นถ้าผมมาอยู่แล้วเนี่ย ผมแฮปปี้อยู่แล้วกับการที่เด็กได้มีโอกาส แต่ผมจะบริหารจัดการยังไงให้เด็กได้มีโอกาสอย่างเหมาะสม และไม่ไปทำให้ทัศนคติของเด็กคนอื่นลบกับเด็กมันลบเพิ่มมากขึ้น เท่านั้นเองที่ผมมองว่านี่คือบทบาทของผม แล้วก็เด็กคนอื่นก็หลากหลายเหลือเกินครับ

...สำหรับผมนะ トラบไคการอยู่ร่วมกันกับเค้า แต่ไม่โล่ บอกว่า ‘ไปเลย!’ (กระแทกเสียง) อย่างมาอยู่ ‘เฮ้ยต้องอยู่ด้วยหรือ ทำไมต้องมาอยู่ล่ะ’ ในแง่ที่ผมพอใจแล้วละ ถ้าบอก ว่า ‘ไปเลยอย่างมาอยู่’ เนี่ย...มันไม่ได้ แต่ถ้าแค่จิงๆ โวยวายๆ แล้วก็..ทนให้อยู่ ผมก็พอใจแล้วนะ ละ แล้วทุกอย่างก็จะพัฒนาขึ้นไปตามเหตุการณ์เอง เช่น ‘ครู...วิ่งหกล้ม’ ‘ครู...วิ่งหนีไปทางนั้นแล้ว’ แค มาฟ้องครูเนี่ยนะครับ คือเด็กก็มีตัวตนแล้ว เด็กรับรู้แล้วว่าไม่ต้องการให้เด็กกลุ่มนี้ไปทำเรื่องไม่ดี แค่นี้ มันก็สำเร็จในระดับนึงแล้วนะผมว่า”

(ID: T2)

- เข้าใจเข้าใจ

ในแง่ของความเข้าใจ ผู้ให้ข้อมูลรายนี้เข้าใจในลักษณะความแตกต่างของ นักเรียนปกติ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นทุนเดิม และมองว่าเพื่อนนักเรียนปกติในชั้นเรียน ร่วมค่อนข้างเข้าใจในลักษณะพฤติกรรมของเด็กออทิสติกในชั้นเรียนเดียวกัน เมื่อครูจะแนะนำหรือ อบรมนักเรียนจึงเป็นเรื่องง่าย

“เค้าอยู่กับเพื่อน แล้วเพื่อนอยู่กับเค้าตั้งแต่เล็กๆ เพื่อนก็ไม่รังเกียจ เพื่อนเค้า ไม่ได้รู้สึกว้า...เค้าต่างจากคนอื่น มากหรือรังเกียจที่จะไม่เข้าร่วมกลุ่มเลย หรืออาจจะไม่ยอมให้เข้า ใกล้ รู้สึกเห็นใจ เมตตาสงสาร คิดว่ากับเค้าดีนะ แต่คนอื่นไม่รู้ นี่เห็นกันมาตั้งแต่เล็กๆ เลยรู้ เพื่อน เค้าเข้าใจ โดยภาพรวมเด็กเค้าเข้าใจดีอยู่แล้ว แต่ถ้าเราไปเสริมเค้า ทำให้เค้ามีความเข้าใจชัดเจน มาก ขึ้น เค้าก็น่าจะ...จะไม่ได้ต่าง ความรู้สึกแปลกแยกไปจากกันนะ พี่มองว่าเด็กอาจจะไม่ได้มองว่าเพื่อน ต่างจากเรามากไปกว่านั้น คือ เข้ามาก็เห็นหน้ากันทุกวันอยู่แล้ว พฤติกรรมเค้าเป็นยังไง ...เค้าเห็นกัน อยู่แล้ว มันเป็นเรื่องธรรมดาของเค้าแล้ว แต่ถ้าทำอะไรที่ต่างจากที่เค้าทำเป็นปกติ คงจะมีความ แตกต่าง ก็จะมีจุดในลักษณะว่า คือ ให้เข้าใจธรรมชาติของเค้า ว่าเค้าไม่ได้อยากเป็นแบบนี้...ใช่มั๊ย คนเรามันก็อยากจะสมบูรณ์เหมือนกับทุกคน แต่เค้าก็มีความต่างจากเพื่อนจากพวกเรา ดังนั้น เรา ต้องให้ความช่วยเหลือ...คือให้มีความเข้าใจอะ ถ้าเรามีความเข้าใจเค้าก็ดี มันก็ช่วยเหลือกัน เด็กก็ น่าจะเข้าใจ”

(ID: T4)

ครูผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งเห็นว่า ไม่ว่าจะเป็เด็กปกติ หรือเด็กออทิสติกก็ล้วน แล้วแต่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง และมีความแตกต่างกัน ดังนั้น การช่วยเหลือใดๆจึงมุ่งมองไปที่ตัว พฤติกรรมมากกว่าตัวประเภทความต้องการพิเศษที่เด็กเป็น คือ สนใจว่าเด็กเป็น “อย่างไร” มากกว่า จะสนใจว่าเด็กเป็น “อะไร”

“ก็เข้าใจอยู่ โดยพื้นของตัวเอง คือเด็กเป็นแบบไหน เราก็มองเค้าว่าเป็นแบบที่ เราเห็นนะแหละ ไม่ต้องไปแบบ...กลัว หรือกังวลอะไรคะ...ไม่ได้คิดว่ามันเป็นเรื่องลำบากนะ ก็โอเค เค้าก็เป็นแบบนี้ละ แล้วอีกอย่างนึง เมื่อเทียบกับเมื่อก่อนกับตอนนี้ มันอยู่ที่ความใกล้ชิดชิดของเรากับ เด็กด้วยแหละ ในการทำความเข้าใจกับตัวเค้าคะ ...แบบว่าเชื่อคำที่อาจารย์สอนคะ ว่าเราไม่ต้อง สนใจหรือว่าเค้าเป็นอะไร เราสนใจว่าพฤติกรรมไหนที่เค้าจะต้องแก้ไขหรือว่าส่งเสริมให้เค้าแบบนี้คะ คิดว่ามันก็จริงนะ...เออ เราไม่จำเป็นต้อง...รู้หรือว่าระบุชี้ชัดไปหรอก ตัวพฤติกรรมหรือสิ่งที่เค้า แสดงออกมากกว่า ที่เราจะต้องช่วยเค้า อย่างจิงมากกว่า”

(ID: T1)

2) การประเมินอารมณ์ตอบสนองเชิงลบของครู

การประเมินคุณค่า หรืออารมณ์ความรู้สึกเชิงลบของครู ในครูปกติจะมองว่าพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ นั้นไม่เหมาะสม นอกจากนี้อาจวิเคราะห์ได้ทั้งมุมมองของการเข้าร่วมชั้นเรียนร่วม ทั้งมุมมองที่มีต่อเด็กออทิสติก มุมมองที่มีต่อเพื่อนนักเรียนปกติ และมุมมองที่มีต่อคนทั่วไป ดังนี้

- ไม่พอใจ

ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงครูบางคนรู้สึกว่าการมีเด็กออทิสติกเข้ามาเรียนร่วมจะกลายเป็นภาระที่เพิ่มขึ้นตามมา และบางครั้งก็ไม่พอใจในพฤติกรรมบางอย่างของเด็กออทิสติก

“ครูบางคนจะคิดว่าเป็นการเพิ่มภาระงานให้เค้าต้องดูแล... ส่วนกับเด็กบางครั้งบางเวลาก็มีบ้างที่รำคาญ อะไร ทำอีกแล้ว”

(ID: T5)

ครูผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งมองว่าการเข้าเรียนร่วมของเด็กออทิสติกในบางครั้งไม่เกิดประโยชน์ทั้งต่อตัวเด็กออทิสติกเอง คือ เด็กออทิสติกก็ไม่ได้เรียนรู้เต็มที่ หรือเด็กปกติในชั้นเรียนร่วมก็ไม่ได้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับเพื่อนนักเรียนออทิสติก

“เสียซะ เสียจริงๆ เพราะเสียในที่นี้เนี่ย ความผิดไม่ได้เกิดกับเด็กด้วยนะซะ เสียในที่นี้เราลองมองย้อนกลับไปตอนที่เด็กเรียนศิลปะเนี่ย เค้าได้งานศิลปะกลับมาโดยการ คนอื่นก็เรียนไป เค้ามีกระดาษแผ่นนึงเค้าก็ระบายสี กตๆ นึกออกมั๊ยซะ เสีย เสีย...(เสียงสูง) เพราะ ทุกคนนะ ยกเว้นครูผู้สอน เสียในที่นี้คืออะไร หนึ่ง-เสียโอกาสในการเรียนรู้ที่จะแบ่งปันให้เด็กพิเศษ เช่น ถ้าครูออกแบบกิจกรรมว่า วันนี้ งานชิ้นนี้จะต้องมีมือของเพื่อนทุกคนปะลงในงาน แต่ว่าสีห้ามซ้ำกัน แล้วมันก็น่าจะได้งานที่น่าจะสวยงามนะ ลองคิดภาพตามนะซะ แต่ว่าในเชิงปฏิบัติคือเด็กกลุ่มนี้เข้าไปเหมือนไม่มีตัวตน ถูกมั๊ยซะ นี่คือข้อที่หนึ่งนะ เพื่อนก็ไม่ได้มีโอกาสในการเรียนรู้เพื่อนด้วยกันสิ เสียที่สองคือไม่มีโอกาสฝึกเรื่องการแบ่งปันเรื่องอะไร เสียข้อที่สามคือ รู้สึกว่าถ้าเพื่อนไม่เจียบอย่างเรียนพระพุทธรูปอย่างเจีย เกิดทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขึ้นมา ...หัวเราะ...อ้อ หนึ่งคือเด็กหัวเราะโดยที่ไม่เข้าใจเพื่อน สองเพื่อนก็ถูกมองแยะ ทั้งๆที่โธ่เอ๊ย...คนที่รู้เรื่อง เรียนยังทนนั่งฟังไม่ได้เลย ยังมียุกยิกบ้างเลย อันนี้เพียงแต่ระดับมันแตกต่างจากคุณนะ ถ้าเกิดถามว่า อันนี้พูดถึงเด็กนะซะ ผมมองแค่นี้ ในสามประเด็นก็คือ หนึ่งก็คือกิจกรรม รูปแบบการเรียนการสอนไม่ได้เหมาะกับเค้า มันไม่ได้เอื้อให้เด็กพิเศษเข้าไปเรียน สองก็คือเพื่อนไม่ได้ฝึกตัว สามก็คือเพื่อนก็เข้าไปก่อกวนเพราะว่า หนึ่งกับสองมันไม่เกิดขึ้น กิจกรรมไม่เกิดขึ้นซะมั๊ยซะ เพื่อนก็ไม่ได้เห็นว่าเพื่อนมีตัวตนอยู่ พอเพื่อนเกิดปัญหาขึ้นมาปุ๊บ ในสามเรื่องนี้ที่กระทบกับเด็กปกติ แล้วครูผู้สอนก็ไม่ได้ใช้โอกาสนี้”

(ID: T2)

- ท้อแท้

ความท้อแท้ มีทั้งท้อแท้ในพฤติกรรมของนักเรียนปกติที่แสดงออกต่อเพื่อนนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมและท้อแท้นักเรียนเมื่อช่วยเหลือดูแลออทิสติกได้ไม่เต็มที่ นอกจากนี้ในกรณีที่เด็กออทิสติกแสดงออกอย่างไม่เหมาะสม ประกอบกับท่าทีหรือมุมมองของคนอื่นๆ ที่มองเข้ามา กลายเป็นความกังวล ท้อแท้ และไม่สบายใจที่ไม่สามารถจัดการพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กได้

“บางทีก็ท้อ เมื่อไหร่จะหายสักที บางทีก็อยากจะทำให้หาย เรื่องกังวลก็มีบ้าง”

(ID: T5)

ครูผู้ให้ข้อมูลบางรายท้อที่ไม่สามารถจัดการพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติกได้ เพราะบางครั้งถึงแม้จะทราบว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากโรค แต่ก็เกิดความรู้สึกเชิงลบต่อพฤติกรรมได้

“พฤติกรรมเด็กที่แสดงออกมานะ ในสิ่งที่บางอย่างเราก็ยังไม่เข้าใจเค้านะ เราก็ยังไม่สามารถปรับหรือช่วยเค้าได้ให้มันหายขาดอะ อย่างเช่นที่เล่นน้ำลาย เราปรับมันก็แบบ...หายไปจริงๆ บางทีมันหายไป แล้วมันก็กลับมาใหม่ แบบเนี่ย...เออ คืออยากให้เค้า..หายเหมือนกันนะ (หัวเราะ) หายจากพฤติกรรมแบบนี้ เพราะบางทีเรามอง บางทีเราเห็นนะ คือไม่ใช่ที่เรารังเกียจ แต่มันเป็นสิ่งที่ ฮึ้ย...มันทำไม่ได้ ...แล้วมองถึงที่คนอื่นเค้ามองที่ตัวเด็กด้วยว่าแบบ เออ ถ้าคนอื่นเค้าเห็นแบบเนี่ย ถ้าเค้าไม่รู้จักเด็กอะ เค้าจะมองยังไง แต่ตัวเด็กออทิสติกอาจจะไม่เข้าใจ”

(ID: T1)

3) ไม่มีผลอารมณ์ตอบสนอง

จากการสัมภาษณ์ครูยังไม่พบข้อมูลที่เด่นชัดเกี่ยวกับการไม่ตอบสนองต่อเด็กออทิสติก เนื่องจากส่วนหนึ่งครูจะมีความเข้าใจและคุ้นเคยกับเด็กออทิสติกอยู่แล้ว แต่ในบางครั้งจะแสดงออกเป็นพฤติกรรมไม่ตอบสนอง ซึ่งจะกล่าวในประเด็นต่อไป

3. แนวโน้มพฤติกรรม

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อเด็กออทิสติก ไม่ว่าจะเชิงบวกหรือลบนั้น เป็นผลจากการที่บุคคลหนึ่งสร้างความคิดความเชื่อที่มีแต่เดิม ส่วนใหญ่ก็จะสอดคล้องกับพฤติกรรม เช่น กลุ่มที่เข้าหา ก็เกิดจากมีความคิด ความเชื่อ และการประเมินคุณค่า อารมณ์เชิงบวกในอัตราส่วนที่มากกว่า ในบุคคลที่ถอยห่าง หรือไม่ตอบสนองก็เช่นกัน ส่วนใหญ่จะแสดงพฤติกรรมสอดคล้องกับสิ่งที่ตนเองคิดหรือเชื่อมาแต่แรก อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้บ้างเมื่อมีเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงจากความเชื่อ หรืออารมณ์ความรู้สึกเดิม ข้อมูลที่ได้ในประเด็นหลักที่ 3 มีดังนี้

3.1 เข้าหา

การเข้าหาหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียนออทิสติก ไม่ว่าจะเป็ นพฤติกรรม คำพูด สีหน้าท่าทางต่างๆ ซึ่งแบ่งเป็นการเข้าหาของนักเรียนปกติ และของครู สามารถบรรยายได้ดังนี้

1) ท่าทีเข้าหาของนักเรียน

กลุ่มนักเรียนที่เข้าหา จากการสังเกตพฤติกรรมนั้นมักจะเป็นไปในลักษณะการช่วยเหลือดูแลเมื่อเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น จับไหล่เมื่อเพื่อนออทิสติกกระโดดซ้ ้าๆ อยู่กับที่ หรือวิ่งตามครูเพื่อเข้าไปช่วยจับนักเรียนเมื่อวิ่งออกนอกสถานที่ที่ทำกิจกรรม เป็นต้น

ลักษณะนักเรียนที่เข้าหา ครูผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งมองว่านักเรียนกลุ่มที่เข้าหานั้นมีพื้นฐานนิสัยเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยเฉพาะคนที่ด้อยกว่า นับว่าเป็นคุณลักษณะที่ดีในการช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนออทิสติก

“แต่ว่ามันก็มีส่วนน้อยนะ เพราะส่วนมากเด็กก็มุ่งหวังอย่างเดียวคือเอาสนุกนะ เล่นกับเรียน ทางด้านจริยธรรมน้อยคนนะที่จะยื่นมือเข้าไปช่วย ...คนที่ทำให้ไม่รู้ตัวหรือกว่าเค้าทำอะไร คือที่เข้าไปเพราะสงสารเพื่อน เพื่อนมีปมด้อย คนที่จะเข้ามาดูแลตรงนี้ได้ต้องมีความเข้าใจ เข้าใจในตัวคนมากกว่าคนอื่น บางคนจะเป็นคนขี้สงสาร...เหมือนเป็นลักษณะนิสัยของเด็กคนนั้นด้วย”

(ID: T3)

ส่วนครูผู้ให้ข้อมูลอีกรายมองว่าเพื่อนนักเรียนที่ช่วยดูแลเพื่อนออทิสติกนั้นมักจะเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมากกว่ากลุ่มที่เรียนดี

“เด็กที่ช่วยมักเป็นคนที่เรียนในระดับปานกลาง ไม่เก่งมาก เท่าที่เห็นนะ เพราะคนเก่งมากไม่ค่อยช่วยเท่าไร ยกเว้นคนที่อยู่มัธยมนะ คนนั้นเรียนเก่ง ส่วนมากคนเก่งมากๆไม่ค่อยอาสาดูแล”

(ID: T5)

- เข้าหาเพราะเห็นใจ

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลบางส่วนที่เข้าหา เริ่มจากเข้าหาเมื่อเห็นว่าเพื่อนนักเรียนออทิสติกไม่มีใครคอยช่วยเหลือนอกจากตน หรือเข้าหาเพื่อนเพราะเป็นความสมัครใจของตนเองอยู่แล้ว เมื่อมีโอกาสเหมาะสมก็จะเข้าไปช่วยเหลือ ดูแลเพื่อนทันทีโดยไม่ต้องมีใครมอบหมายเป็นพิเศษ

“ตอนนั้นไม่อนุบาล 2 ก็ 3 ค่ะ เค้าก็ยังคงเด็ก...ดูแลไม่ค่อยรู้เรื่อง ก็ชอบวิ่งเล่น แล้วก็เหมือนชอบถุยน้ำลาย ตอนนั้นไม่ได้ทำอะไร ไม่ได้จับ มาจับก็ ก็ประมาณตอนป.1 ป.2 ค่ะ เหมือนอยู่ห้องเดียวกันแล้วเหมือนไม่มีใครคอยช่วยเหลือ เพื่อนๆ ไม่มีใครช่วย”

(ID: S10)

“หนูก็กล้าจับเค้าทุกปีนะคะ ก็เค้าเป็นเพื่อนเราบอกให้เค้าถุยน้ำลาย เค้าก็จะพูดว่า ‘กลืน’ ตาม”

(ID: S9)

“เพราะว่าเพื่อนเข้าใจส่วนหนึ่ง เด็กผู้หญิง คนที่เหมือนเป็นบัดดี้ (buddy) เค้าก็ยังเข้าไปช่วย....เค้าก็ยังเข้าไปดูแลอยู่ พี่ไม่ได้จัดเอง...ครูอีกคนจัดใจ คือจะยกเคสขึ้นมาว่าคนนี้ๆๆ (ยกตัวอย่างชื่อเด็ก 3-4 คน) ใครจะดูแล ผู้หญิงก็ดูแลผู้หญิง ผู้ชายก็ดูแลผู้ชาย จำได้ว่า...เค้าอาสาเลยว่าจะดูแล ก็เป็นโชคดีของเค้าที่ยังมีเพื่อนแบบนี้ ถ้าเป็นที่อื่นคงไม่มี เพราะด้วยพฤติกรรมของเค้านะ คนจะถอยออกจากตัวเค้าเยอะ ไอ้ที่จะเข้าไป...น้อยมาก หลากๆ คนก็คอยช่วยอยู่เป็นช่วงๆ แล้วแต่จังหวะ”

...ไม่ได้คุยอะไรกันเลยนะเพราะว่าด้วยอย่างที่บอกนะ มันเป็นความเคยชิน อยู่กันมาคุ้นเคยกันมานานแล้วว่าจะต้องทำยังไง บางทีบางคนก็จะมา ‘ครูคะ...เพื่อนเล่นน้ำลายคะ’ อย่างเดียวที่มีปัญหาเกี่ยวกับพวกเพื่อนๆคือน้ำลาย อย่างอื่นไม่มีอะไรนะ เขาก็สามารถเข้าแถวเคารพธงชาติได้ตามปกติพร้อมเพื่อน”

(ID: T3)

“คนที่ดู พี่มองว่าเค้าดูดีนะ แบบเค้าตั้งใจ คนที่มาช่วยด้วยใจจริงๆ คนกลุ่มนี้พี่มองว่า หนึ่ง...อาจจะจากใจเลย ชอบช่วยเหลือ ...แต่ต้องชมคนที่เค้าช่วย เค้าช่วยด้วยใจ อย่าง (ชื่อเด็กที่

เข้าหา) เนี่ย แล้วใครอีกคนนะ ... กลุ่มนี้เค้าจะเป็นพวกที่เห็นใจ ช่วยด้วยเห็นกันมาตั้งแต่เล็กนะ เค้าก็สามารถที่จะช่วยเหลือ ที่พี่เจอไม่ค่อยมีคนแกล้ง มีแต่คนที่เข้าใจเค้ามากกว่า ...อย่าง...(นักเรียนออทิสติก) ไปค่ายเนี่ย ไปค่ายเลข เค้าสามารถไปได้ ไม่ใช่ว่าทำได้ทั้งหมด แต่แป็บ...2-3 เพอร์เซ็นต์ เค้าทำได้ เพื่อนเห็นว่าเค้าได้ทำ ไม่ต้องเอาเยอะขนาดเพื่อน คือ (นักเรียนออทิสติก) สามารถเรียนทักษะชีวิตกับเพื่อนได้ เพื่อนก็เอ็นดู (ทำท่าพูดแบบเพื่อนนักเรียนปกติ) ‘อ้าว... (นักเรียนออทิสติก) มาๆคือนอกจากจะทำงานกลุ่มทำอะไรอย่างเงี้ย เค้าก็ยังมีคนจะไปช่วยเค้า ดึงเค้าให้เข้ากับกลุ่ม”

(ID: T4)

“มีกลุ่มเด็กที่อาสาเองอยู่แล้ว ตอนโหมรวมบางทีก็จะถามเลยว่าใครจะอาสาช่วยเพื่อนคนนี้ๆ บ้าง จะมีคนยกมือ นอกจากกลุ่มนี้ก็จะกลุ่มอื่นๆ อย่างที่เป็นสมมติขึ้น ปัญหาพฤติกรรม แต่เราไม่ได้บอกเค้าว่าเด็กคนนี้เป็นอะไรหรอกนะ รู้กันอยู่แล้ว พี่ให้เด็กยกมือ อย่าง...(ชื่อเด็กหญิงคนหนึ่ง)...เค้าเต็มใจเลย เค้าอาสาตลอดหรือ...(ชื่อเด็กผู้ชายคนหนึ่ง) ขนาดอย่างนั้น (วุฒิภาวะยังเหมือนเด็กดูไม่สมวัย) เค้ายังมาช่วยเลย พี่อึ้งเลย เค้าช่วยพี่จับตลอดเลย ตอนที่เด็กออทิสติกวิ่ง เค้าก็บอกพี่ว่า ‘ครูครับๆ ผมไปจับมาให้ครับ’ (ทำเสียงเหมือนเด็ก)วิ่งไปเลย”

(ID: T5)

- เข้าหาเพื่อทักทาย

บางครั้งการทักทายระหว่างเพื่อนก็เป็นสิ่งที่สังเกตได้ สำหรับแบบแผนในการเข้าหากับเพื่อนกลุ่มนี้มีการทักทายทางกายและทางวาจา เช่น จับแก้มเพื่อนนักเรียนออทิสติก เรียกชื่อ จับมือ โบกมือเมื่อจะจากกัน

ในนักเรียนผู้ให้ข้อมูลบางรายเป็นนักเรียนกลุ่มเข้าหาเด็กออทิสติก มักจะเล่นเหมือนเล่นกับเด็กเล็กๆ เช่น เรียกถามชื่อ หรือหยิกแก้มเบาๆ คล้ายกับหยิกแก้มเด็กเล็กๆ ซึ่งผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมดังกล่าวตั้งแต่ครั้งสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม พบว่านักเรียนออทิสติกจะโต้ตอบด้วยการยิ้ม มองหน้าเพื่อน บางครั้งก็เรียกชื่อเพื่อนเบาๆ หรือตอบคำถามสั้นๆ ได้

“ตลกดีคะ เค้าก็ร้องเพลง หรือบางทีหนูก็คุยกับเค้า เค้าก็ร้องเพลง หนูก็หยิกแก้มเค้า (ทำท่ายกมือขยุ้มสองข้าง)”

(ID: S5)

ซึ่งผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูก็สังเกตได้ถึงพฤติกรรมดังกล่าวของกลุ่มเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียนปกติเช่นกัน

“ตอนเด็กๆ เพื่อนก็เข้ามาเล่นแบบเด็กๆ เข้ามาบีบแก้มเล่น แบบแหย่เหมือนหมั่นเขี้ยว มองว่าไม่ได้มาแกล้งนะ เหมือนเดินผ่านแล้วมาทักทาย (หัวเราะ)...มันขึ้นอยู่กับตัวเด็กของคนๆ นั้นมากกว่าว่ามองเค้ายังไง คือถ้ามองว่าก็เป็นเพื่อน เป็นเด็กคนนึง ที่สามารถเข้ามาเล่นด้วยได้ หรือบางคนอาจไม่รู้สึกลัว เด็กที่มีความคิดแบบนี้ก็จะเข้ามาเองคะ เพราะว่าไม่ใช่เป็นฝ่ายที่จะมาเข้าหาใครก่อน”

(ID: T1)

- **เข้าหาเพื่อสอนหรือปรับพฤติกรรม**

บางครั้งการเข้าหาเหมือนการสอน หรือการจดจำสิ่งที่ครูการศึกษาพิเศษ หรือครูวิชาทั่วไปคนอื่นปฏิบัติต่อนักเรียน เช่น จับมือจัดการบ้าน ถามหรือใช้คำสั่งด้วยคำ วลี หรือประโยคสั้นๆ เช่น “ใส่รองเท้า” “หยิบสี...” เป็นต้น

“เวลาหนูถามซื้อเค้า เค้าก็ตอบ”

(ID: S12)

จากการเข้าหาของเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียนปกติ ซึ่งโดยทั่วไปครูมิได้จัดหาเพื่อนมาดูแลเด็กออทิสติกโดยเฉพาะ นักเรียนที่เข้าหาจึงมีแนวโน้มพฤติกรรมที่ทำให้ครูสังเกตได้ โดยแสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“มองว่าเพื่อนยังเปิดโอกาสให้เค้า เหมือนกับมาช่วยเหลือ มาเล่นกับเค้าค่ะ จดการบ้านอะไรแบบเนี้ย จับมือจด...นั่นแหละ เพื่อนๆเข้ามาเอง คือส่วนใหญ่ที่เข้ามาจะเป็นคนเดิมๆ อาจจะแบบว่าหน้าตาเค้าตึงตูด...คุณารักรีเปล่าอะไรอย่างี้ ...ก็ไม่ได้ทำ buddy ให้กับเค้า คือส่วนใหญ่เท่าที่สังเกตก็จะมีเพื่อนมาหา มาเล่นกะเค้าเอง แล้วอย่างตอนค่ายศิลปะที่ผ่านมาค่ะ คือเค้าก็อยู่กลุ่มกับเพื่อน แล้วก็สังเกตว่าก็เล่นน้ำลายเหมือนกัน แต่เพื่อนไม่ได้รังเกียจที่ว่าจะไม่ให้ระบายสี คือกิจกรรมมันลงสีบนกระดาษแผ่นใหญ่อะคะ เพื่อนก็บอกว่า ‘...ระบายสีได้นะ แต่เราขออย่างเดียว อย่าใช้น้ำลาย’ มองว่าเพื่อนก็มีโอกาสให้ได้มีส่วนร่วมในงานชิ้นนั้นคะ เพื่อนที่แบบไม่ได้รังเกียจอะไรเค้า”

(ID: T1)

บางกรณีครูบางคนก็อาศัยไหว้วานให้นักเรียนปกติช่วยดูแลชั่วคราว หรือบางคนมีกลุ่มเพื่อนที่ช่วยเหลือเด็กออทิสติก ทำให้ตนเองได้ช่วยดูแลเพื่อนออทิสติกไปด้วย

“บางคนก็อาจจะมาแบบครูปอก...หรือมาตามเพื่อนนะ อันนี้กลุ่มนี้ก็สามารถทำได้ในระดับหนึ่ง”

(ID: T4)

- **เข้าหาเพื่อช่วยเหลือ**

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลบางรายแม้จะไม่ใช่คนที่เข้าหาโดยตรง แต่บางสถานการณ์ก็สามารถช่วยเหลือเพื่อนยามจำเป็นได้ เช่นในครั้งหนึ่ง นักเรียนออทิสติกทำกล่องดินสอตกจากโต๊ะเรียน หรือบางครั้งที่ครูให้นักเรียนที่อาสาแฉกงาน แฉกของให้เพื่อน

“...ก็ช่วยบ้าง ช่วยเค้าเก็บกล่องดินสอหรือว่าเอาของมาให้อะไรประมาณนี้”

(ID: S11)

บางครั้งเพื่อนที่เข้าหาก็พยายามจะช่วยเหลือ แต่ในบางสถานการณ์ครูก็จำเป็นต้องให้เด็กอยู่กับครูมากกว่าเพื่อน เพื่อความปลอดภัยของเด็ก และเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กปกติได้ทำกิจกรรมหลักที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกังวลในการดูแลเด็กออทิสติกในกลุ่มเดียวกัน

“ก็มีเพื่อนเข้ามาหาเค้าแต่เวลาที่อยู่นอกสถานที่ส่วนใหญ่เค้าก็จะอยู่กับครูมากกว่าค่ะ คือแบบ...อย่างเวลาเดิน คือไม่ได้ปล่อยให้เค้าไปกับเพื่อน เรายังจะเดินกับเค้าในกลุ่มนะแหละ เราเดินกับเค้าแต่ไม่ได้มีเพื่อนมาเป็นหลักในการดูแลเค้า แต่ตอนนั้นที่พาไปภูเขาทองนะโอเค ก็มีเพื่อนไป

ด้วยแต่ก็อยู่กับครูเป็นหลัก คือด้วยสถานที่ ก็กลัววิ่ง กลัวหายอะไรอย่างงี้ด้วย เพื่อนในกลุ่มคนที่เข้าหาเค้าก็ยังเหมือนเดิมนะ แต่ด้วยสถานที่คะ”

(ID: T1)

นอกจากนี้ กลุ่มเพื่อนที่เข้าหาบางคนก็จะคอยช่วยครูสังเกตพฤติกรรมของเด็กออทิสติก เมื่อแสดงพฤติกรรมแปลกๆ หรือทำสิ่งที่อันตราย ไม่เหมาะสม

“เด็กกลุ่มที่มีประโยชน์ก็มีนะชะ ก็อย่างพวกกลุ่มที่คอยช่วย คอยเตือนใจ ‘ครู... เพื่อนเค้าจะกินทราย’ ครูก็ได้สอนนักเรียนผ่านเด็กออทิสติกว่าการกินทรายมันสกปรกยังไง”

(ID: T2)

- **เข้าหาเพื่อเล่นหรือคุยด้วย**

นักเรียนบางส่วนพยายามเข้าหา ชวนคุย แม้จะรู้ว่าเด็กออทิสติกซึ่งเป็นเพื่อนในชั้นเรียนของตนเองจะตอบสนองด้วยวาจาได้ไม่เท่าเพื่อนนักเรียนปกติ

“หนูเข้าไปเค้าก็ไม่ได้มีปฏิกิริยาอะไร ไม่ทำอะไรเรา บางทีหนูก็คุยกับเค้า เค้าก็ร้องเพลง”

(ID: S5)

หรือนักเรียนบางคนก็อาศัยการถามครูการศึกษาพิเศษที่ใกล้ชิดเด็กออทิสติกว่าตนเองจะสามารถเข้าหาหรือพูดคุยกับเพื่อนออทิสติกได้อย่างไร

“เพราะโรงเรียนเราก็ไม่ได้มีเด็กพิเศษแค่คนเดียวมี (ยกตัวอย่างเด็ก 2-3 คน) แม้กระทั่งคนที่เป็นพัฒนาการล่าช้า หลายคนก็ยังรับรู้ว่เค้าคือเด็กพิเศษ เพราะฉะนั้นอาจจะไม่มีคำถามแล้วว่าเด็กพิเศษคืออะไร แต่เค้าอาจจะมีคำถามใหม่ (ชื่อเด็กออทิสติก) พูดได้มั๊ย’ เค้าไม่ต้องการถามแล้วว่า...คืออะไร ใจเค้ามีคำตอบแล้วคือเด็กพิเศษ และเค้าก็มีนิยามของคำว่าเด็กพิเศษแล้ว แต่ถูกหรือผิดไม่รู้ แต่เค้าจะถามเพราะเค้าต้องการรู้เช่น เค้าอยากจะคุยอยากจะถามเพื่อนออทิสติกเนี่ยก็หันมาถามครูก่อนว่าเพื่อนพูดได้มั๊ย หรือเด็กถามว่า ‘ถ้าหนูชวนเพื่อนไปเล่น เพื่อนจะเล่นอะไรได้บ้าง’ ...จะค่อยๆบอก ค่อยๆอธิบาย”

(ID: T2)

- **เข้าหาเพื่อแกล้ง**

นักเรียนผู้ให้ข้อมูลบางรายจะมีพฤติกรรมแกล้งเพื่อน ไม่เฉพาะกับเด็กออทิสติกเท่านั้น

“แกล้งบ้าง บางทีเอาอะไรใส่ปากเพื่อน อย่างตอนที่กระดาศ หรือตอนที่เอากิ่งไม้มากระดาศ กินกระดาศตอนที่เวลาผมเอาอะไรมาใกล้ๆปากแล้วเค้ากัด ไม่รู้ทำไม เค้าก็คงนึกว่าเราจะเอาอะไรมาให้กินก็...อะ...พอเอาเข้าปากได้บู้บก็เคี้ยวบู้บเลย”

(ID: S2)

ครูผู้ให้ข้อมูลหลักก็สังเกตเห็นพฤติกรรมแกล้งของนักเรียนชายในชั้นเรียนปกติว่าอาจเกิดจากการ “เล่นไม่เป็น” ซึ่งได้แสดงความเห็นไว้ดังนี้

“...หรือคนอื่นๆที่แกล้งเนี่ย พืมองว่าอยากเล่นหรืออะไรพีไม่แน่ใจ แต่อาจจะไม่เข้าใจ คือไม่เข้าใจในตัวเพื่อน ไม่แน่ใจว่าเค้าคุยดีหรือเปลว บางครั้งที่แกล้งเนี่ยคืออาจจะอยากเล่นด้วย แต่ไม่รู้วิธีการเล่นของเค้า เล่นไม่เป็น”

(ID: T4)

“มีก็เดือนเค้า เดือนแล้วเดือนอีก ตอนเดือนก็เหมือนฟังนะ แต่ถ้าครูเผลอก็ก่แก้งด้วยวัย ส่วนใหญ่เป็นผู้ชายที่แก้ง ออกแนวล้อเลียนมากกว่า”

(ID: T5)

2) ท่าที่เข้าหาของครู

การเข้าหาของครู หากเป็นครูการศึกษาพิเศษเป็นการเข้าหาเพื่อช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้มีพฤติกรรมใกล้เคียงกับนักเรียนปกติ และอยู่ในชั้นเรียนร่วมโดยไม่รบกวนผู้อื่น ในทางกลับกันหากนักเรียนออทิสติกเกิดพฤติกรรมไม่เหมาะสม ครูก็ต้องจัดการพฤติกรรมนั้นๆ ให้เรียบร้อยที่สุด และใช้วิธีการ Time out เพื่อให้เด็กออทิสติกทราบว่าตนเองทำไม่ถูกต้อง

- เข้าหาเพื่อปฏิบัติหน้าที่

บางครั้งการเข้าหาหรือดูแลก็เป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อดูแลการทำกิจกรรมของเด็กออทิสติก ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการรักษาความปลอดภัย และไม่รบกวนเพื่อนนักเรียนปกติ ซึ่งต้องทำกิจกรรมเช่นเดียวกัน

“เคยคุมไปทำกิจกรรม เช่น ไปอยุธยา ...วางหน้าที่หลักของผมเลยก็คือดูแลไม่ให้เค้าได้รับอันตราย และให้เค้าอยู่ใกล้ๆตัวตลอดเวลา”

(ID: T2)

บางกิจกรรมที่นักเรียนออทิสติกไม่สามารถทำได้เท่าเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียนปกติ ครูก็จะหากิจกรรมที่นักเรียนชอบมาทดแทน เช่น การวาดภาพระบายสี

“...หากกระดาษให้เค้าทำ ระบายสี เขียนไป...แต่ว่าช่วงนั้นเค้ายังติดเล่นน้ำลาย คือเอาน้ำลายป้ายแล้วระบายกับสีเงี้ยว คือก็บอกเค้าก่อนว่า ไม่เล่นน้ำลาย ก็คือให้ใช้สีอย่างเดียวกัมีบ้างที่หลุดๆ มีบ้าง ที่เค้าใช้อะคะ คือพอเค้าใช้ปั๊บ ก็ยัดสีเค้าเลยแล้วก็ให้เค้านั่งพัก แล้วก็เอาสีกลับเข้าไปใหม่ แล้วสิ่งที่เห็นคือถ้าสมมติมีสิ่งที่เค้าชอบเค้าก็อยู่ได้”

(ID: T1)

ในบางครั้งครูการศึกษาพิเศษก็ต้องรับมือแก้ไขปัญหาพฤติกรรมให้ทันทั่วทั้ง จากสัญญาณ (Sign) เฉพาะตัวเด็ก ซึ่งคนทั่วไปอาจตามไม่ทัน ดังมุมมองของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูในชั้นเรียนปกติ

“แต่สงสารครู พวกครูพิเศษ คือทุกคนนะ อย่างพี่ก็มองดูรู้ว่าวิ่งนะ แต่บางทีพี่ก็ตามไม่ทัน อย่างพอ...อ๊ับ (ทำท่าเหมือนวิ่ง) ทุกคนทั้งของตัวเองหมดแล้ววิ่งไปจับเค้าเลย อันนี้มันเซนส์ของครูเฉพาะเลย เผลอไม่ได้ แล้ว...เค้ารู้ด้วยนะว่าจะไประดับไหน ตอนนี่ครูตามทันก็วิ่งเหยาะๆ ครูตามไม่ทันก็วิ่งเหนื่อยหน่อย แต่เค้ารู้ว่าตามไม่ทันก็...ปรี๊ด เร็วมาก...เหนื่อย (ทำหน้าถอนหายใจ) ดีว่าใช้ครูรุ่นๆหน่อย ถ้าครูรุ่นนี้ (ชี้ตัวเอง...หัวเราะ) ก็คลาน...หอบ”

(ID: T3)

สำหรับครูประจำชั้น หรือครูวิชาปกติชั้นเรียนร่วม หากมีความคุ้นเคยจะพยายามเรียกชื่อเด็ก เรียกเด็กให้เข้ามาสวัสดีทักทายเช่นกัน และเด็กออทิสติกก็สามารถเรียกชื่อครูสั้นๆ ได้ แสดงให้เห็นว่า การเข้าหาของครูอย่างสม่ำเสมอมีส่วนช่วยให้เด็กออทิสติกมีปฏิสัมพันธ์หรือสื่อสารได้ดี แม้จะเป็นเด็กออทิสติกชั้นปานกลางหรือรุนแรงที่มีภาษาสื่อสารน้อยก็ตาม

- **เข้าหาและดูแลเหมือนเด็กปกติ**

บางครั้งครูไม่ทราบว่ามึนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมอยู่ในชั้นเรียน และนักเรียนยังไม่แสดงพฤติกรรมรุนแรงมากนัก ครูในชั้นเรียนปกติจะใช้วิธีการจัดการชั้นเรียนตามปกติ คือดูแลในภาพรวม แต่เมื่อเด็กเริ่มแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ก็ใช้คุณลักษณะความเป็นครูในการจัดการ คือ ทักทายการสังเกตนักเรียน และการจัดการพฤติกรรมตามลักษณะที่แตกต่างกันไปของผู้เรียน

“ตอนนั้นก็เลยเข้ามาแบบเด็กปกติ เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น เรียนแบบปกติเลย... เรียนเท่าที่จะเรียนได้ อันไหนทำได้อันไหนทำไม่ได้ คือตอนนั้นมันยังไม่มีเข็มทิศ ยังไม่มีแนวทาง ไม่ได้การจัดการที่เป็นรูปธรรม คือเหมือนเด็กปกติทั่วไป ถึงเวลานั้นก็พอนหนักพอนเบาเออว่าถึงเวลาตรงนี้แล้วเราจะต้องทำยังไงกัน มันเป็นไปโดยอัตโนมัติว่าช่วงนี้เราควรทำยังไงกับเค้า เค้าเป็นอย่างนี้ บางทีเราก็ต้อง...ปล่อยไปก่อน แล้วเดี๋ยวค่อยๆหาทางให้เค้าทำตามเราได้ ก็คือตามน้ำไปก่อน แล้วเดี๋ยวค่อยมาทวนน้ำทีหลัง แต่ว่าจะมานั่งให้เหตุผลบางทีก็ได้ บางทีก็ไม่ได้นะ แต่นานแล้วนะสำหรับคนนี้ พี่จำไม่ค่อยได้แล้วละ แต่ว่ามีหลายรูปแบบ แต่ว่าช่วงหลังๆมานี้มาแบบหนักเห็นชัด”

(ID: T3)

- **เข้าหาเพื่อช่วยดูแล/ปรับพฤติกรรม**

ครูในชั้นเรียนปกติก็มีบทบาทสำคัญไม่แพ้ครูการศึกษาพิเศษ หรือเพื่อนในชั้นเรียนปกติ กล่าวคือ ครูจะช่วยปรับพฤติกรรมหรือท่าทางของเด็กออทิสติกได้อย่างเหมาะสม ดังเช่นสิ่งพบจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในช่วงเช้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ นักเรียนออทิสติกในพื้นที่ศึกษาพนมมือได้แต่ไม่เรียบร้อยนัก คือ ฝ่ามือยังไม่ประกบกัน หรือเล่นมือ โบกมือไปมา ครูประจำชั้นก็สามารถเข้าไปจับมือให้อยู่ในท่าที่ถูกต้องได้เช่นเดียวกับการจัดการของครูการศึกษาพิเศษ นอกจากนี้เมื่อเด็กออทิสติกเริ่มแสดงพฤติกรรมรบกวนเพื่อนในชั้นเรียน ครูก็เข้าไปจัดการทั้งพฤติกรรมของเด็กออทิสติกและทำความเข้าใจกับเด็กปกติในชั้นเรียนพร้อมกันด้วย

“แต่ว่าครูที่โรงเรียนนะ เค้าก็เหมือนคอยช่วยค่ะ ครูที่โรงเรียนนะ (หัวเราะ) เพราะครูในชั้นนะดู เค้าก็ช่วยเหมือนกัน คือเด็กเค้าเหมือนจะออกไปข้างนอกอะ ลูกออกมาค่ะ คือเค้าไม่ได้อยู่จนจบนะ ถ้าจำไม่ผิด แต่ว่ามันก็ได้ในช่วงนี้งอะค่ะ ก็คือไม่ใช่เข้าไปจับเค้าก็แบบออกมาเลย ก็ได้อยู่พักนึง”

(ID: T1)

“บางทีครูก็ต้องเป็นกรรมการกลางเหมือนกันอย่างเช่นช่วงที่เค้าใช้น้ำลาย หนักันหมด แตกกันหมดเลย...แตกฮือเลย เป็นตัวสร้างปัญหาให้กับตัวเอง ครูต้อง standby ทีชชู่ไว้ให้ ต้องแก้ไขตามโจทย์ ถึงเวลาบอกว่าต้องทำอย่างนั้นสิ อย่างนี้สิ มันไม่ได้”

(ID: T3)

3.2 ถอยห่างหรือปฏิเสธ

ท่าที่ถอยห่างต่อเด็กออทิสติกเรียนร่วมนั้น เกิดขึ้นได้ชัดเจนในนักเรียนปกติ โดยเฉพาะนักเรียนชาย แต่ในขณะเดียวกัน เพื่อนหรือครูก็อาจจะมีท่าที่ถอยห่างตามสาเหตุที่แตกต่างกัน พฤติกรรมถอยห่าง หรือพฤติกรรมเชิงลบนั้น หมายถึงการแสดงออกในลักษณะต่อต้าน ทั้งการกระทำ คำพูด มักเกิดจากพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก เช่น กระตุ้นตนเอง ส่งเสียงแปลกๆ เล่นน้ำลาย การทำร้ายผู้อื่น การทำลายข้าวของ เป็นต้น ดังนั้นส่วนมากข้อมูลที่พบจะได้มาจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์กับครูมากกว่าการสัมภาษณ์นักเรียน ซึ่งครูส่วนใหญ่จะเห็นรูปแบบปฏิสัมพันธ์และท่าที่ของนักเรียนกลุ่มถอยห่างได้ด้วย ครูผู้ให้ข้อมูลบางรายแสดงความเห็นเกี่ยวกับนักเรียนที่มีท่าที่ถอยห่างว่า แม้นักเรียนไม่ชอบการเข้าหาแต่ก็มีได้แสดงพฤติกรรมต่อต้านที่ก้าวร้าวรุนแรง หรือปฏิเสธอย่างชัดเจน จะเป็นไปในลักษณะหลีกเลี่ยงมากกว่า

1) ท่าที่ถอยห่างของนักเรียน

- ถอยห่างเพราะไม่อยากยุ่ง/รังเกียจ

จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนผู้ให้ข้อมูลบางรายจะมีสีหน้าบึ้งเมื่อเด็กส่งเสียงร้องดังรบกวนการเรียนการสอน หรือเมื่อหยิบของใช้ส่วนตัวเข้าปาก นักเรียนจะพูดว่า “ทำไม่ได้!” “ไม่ชอบนะ!” “ไม่เอา” นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสังเกตว่าในนักเรียนกลุ่มที่เข้าหายนอกปกติ บางครั้งอาจมีท่าที่ถอยห่างบ้างบางครั้งคล้ายกับกลุ่มนักเรียนถอยห่างได้เช่นกัน เช่น เมื่อเด็กออทิสติกแสดงพฤติกรรมรบกวนหรือไม่เหมาะสม เช่น เล่นน้ำลาย ร้องไห้ ก็จะถอยเพื่อเปิดทางให้ครูจัดการพฤติกรรมได้อย่างสะดวก และทันท่วงที ซึ่งครูผู้ให้ข้อมูลก็สังเกตพฤติกรรมดังกล่าวเช่นกัน และแสดงความเห็นดังนี้

“ถ้าสมมติ เค้ามองแล้วเค้าไม่ชอบ ก็จะไม่เข้าหาค่ะ คือเค้าก็จะไม่เข้ามาใกล้ ... เพื่อนก็จะหันมามองเท่านั้นก็จบ ไม่ได้อะไร ก็คือจะมองด้วยสายตา...มากกว่า ถ้าเพื่อนไม่ชอบก็จะไม่เข้ามาข้องเกี่ยวกับเค้าค่ะ ไม่ได้เป็นแนว...ผลักใสอะไร แต่ตัวของเด็ก จะไม่เข้ามาใกล้เค้า ก็คือตัวเค้าเลือกที่จะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับเค้า

(ID: T1)

ในบางครั้งแม้นักเรียนออทิสติกจะไม่แสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ แต่นักเรียนที่ถอยห่างก็ยังมีความหลีกเลี่ยง ปฏิเสธ หรือบางครั้งก็ล้อเลียนและไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับนักเรียนออทิสติก ครูที่เกี่ยวข้องจึงตั้งเตือน

“คือเคยเห็นเหมือนกันเด็กที่แสดงออกท่าทางรังเกียจ ก็เคยบอกเค้าเหมือนกันว่า เพื่อนเค้าเป็นแบบนี้ คือบางคนก็เห็นแล้วเลียนแบบท่าทางของเค้าอะไรอย่างเงี้ย หรือเลียนแบบพฤติกรรมของเค้าอะไรอย่างเงี้ย อย่างเค้าร้องไห้ ทำเสียง หรือกระโดดอะไรประมาณนั้น ก็เลยเป็นแนวว่าแกล้งแซวไปมากกว่าว่า...อยากเป็นเหมือนเพื่อนหรือเงี้ย ก็บอกเค้าว่ามันเป็นพฤติกรรมของเค้าอย่างเงี้ย ที่เจอส่วนใหญ่จะเห็นเป็นผู้ชายที่ทำนะ แต่ก็ไม่ได้เยอะอะไร นิดหน่อย เป็นขำจรมากกว่า (หัวเราะ) อารมณ์อยู่ดีๆก็อยากล้อ ไม่ได้ทำเป็นปกติ”

(ID: T1)

ซึ่งครูผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบในนักเรียนชายและหญิง กลุ่มนักเรียนชายมักจะมีพฤติกรรมถอยห่างชัดเจนกว่านักเรียนหญิง ในนักเรียนหญิงที่ถอยห่างจะเป็นลักษณะหลบเลี่ยง หรือคล้ายไม่ตอบสนอง แต่มีความต่างจากท่าทางยามปกติก่อนที่นักเรียนออทิสติกจะเข้ามาอยู่ในพื้นที่

“...อย่างเด็กผู้ชายเนี่ย เค้ารับไม่ได้เลย เด็กผู้ชายนี่ก็จะร้องอ้อ...ครูต้องคอยปรามนะ เค้าก็อยู่ได้ในระดับนึงละ แต่พอเจอเนี่ยเราก็มารู้ว่าจะมีปฏิกริยาโต้ตอบกันยังไง แต่ส่วนมากเนี่ยเด็กผู้ชายจะหนี”

(ID: T3)

“พอมานเจอกลุ่มนี้ถ้ามีแซวหรือทำท่ารังเกียจ ไม่กล้าเข้าใกล้ เราก็จะให้ลดอาการหน่อย บางคนทำท่าหลบโอเวอร์เกินไป หลังๆก็ยอมรับมากขึ้น มีคนนึงแต่ก่อนกินข้าวแล้วนั่งติดกับเด็กออทิสติกใจ แต่ถอยเก้าอี้...(ทำท่า)นั่งตัวแข็งเลย หลังๆก็ชิน รับได้ รู้ว่าไม่ทำร้าย แต่ต้องระวังแย่งกับข้าวในบางที ...จะมีปัญหากระโดดบ้างตอนเข้าแถว”

(ID: T5)

ในขณะที่เด็กออทิสติกขึ้นปานกลางถึงรุนแรง ยังมีพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับวัย เพื่อนบางคนอาจจะเริ่มรู้สึกไม่อยากเข้าใกล้ในขณะเดียวกัน ท่าที่ถอยห่างอาจเกิดได้กับเด็กปกติที่อาจจะมินิสัย หรือมีปัญหาพฤติกรรมเช่นเดียวกัน ผู้ให้ข้อมูลบางรายมีความคิดเห็นว่าอยู่ที่เด็กแต่ละคนมากกว่า

“...แต่การแสดงพฤติกรรมบางอย่างของเค้าก็มีส่วนที่ทำให้เพื่อนไม่อยากเข้าใกล้ ดูเป็นที่รังเกียจ มองว่าบางคนเค้าก็ไม่อยาก ก็มีเหมือนกันที่ไม่อยากเล่นด้วย ไม่อยากอยู่ใกล้อะไรอย่างงี้คะ เด็กในห้องนี้แหละ เด็กปกติเองบางคนก็มีเพื่อนที่ไม่อยากยุ่งด้วยไม่อยากเล่นด้วย กับเด็กที่แบบจนจะตาย”

(ID: T1)

- ถอยห่างเพราะไม่ชอบบางพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ปฏิกริยาถอยห่างในนักเรียนกลุ่มถอยห่างนั้น นอกเหนือจากรังเกียจในบางพฤติกรรมไม่พึงประสงค์แล้ว ดึงข้อมูลหนึ่งที่กล่าวถึงการนั่งเก้าอี้บริเวณใกล้กับเด็กออทิสติกเรียนร่วมนักเรียนผู้ให้ข้อมูลมองว่าเพื่อนออทิสติกยังไม่สามารถพูดคุยหรือสื่อสารได้เมื่อเทียบกับเพื่อนคนอื่นๆ หรือแม้กระทั่งเพื่อนนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องประเภทอื่น เช่น นักเรียนที่มีพัฒนาการล่าช้า

“ก็คงนั่งได้ แต่...(ทำท่าเบี่ยงตัวไปทางซ้ายอีกทิศทาง) แต่ถ้าเป็น...(ชื่อเด็กเรียนร่วมคนอื่นที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้า) เค้าจะพูดรู้เรื่องกว่า อย่างน้อยก็ยังคุยกับหนูได้”

(ID: S6)

“หนูก็หลบ บางครั้งก็อยู่กับที่เดิมถ้าไม่มีอะไร ยุงกับเค้าเป็นบางครั้ง เพราะว่าไม่ได้เล่นด้วย บางทีก็ชอบหนีอะไรอย่างนี้คะ”

(ID: S8)

2) ท่าทีถอยห่างของครู

จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่าครูประจำชั้นหรือครูในวิชาหลักจะมีหน้าที่หลักคือการสอนนักเรียนในชั้นเรียนปกติ ตรวจสอบจุดจบการบ้าน อบรมนักเรียนในชั้นเรียน เป็นต้น ประกอบกับหากมีครูการศึกษาพิเศษมาช่วยดูแลนักเรียนออทิสติกอยู่แล้ว ดังนั้นจึงเสมือนว่าถอยห่างจากนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมไปโดยปริยาย แต่พฤติกรรมถอยห่างที่ผู้วิจัยเห็นได้ชัดเจนก็คือเมื่อเด็กออทิสติกในพื้นที่ศึกษาเล่นน้ำลาย บ้วนน้ำลายใส่มือแล้วทำท่าเหมือนโยนไปที่อื่น ครูที่อยู่บริเวณใกล้เคียงต้องรีบเดินออกจากพื้นที่นั้นๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เพิ่งเกิดขึ้นชัดเจนในช่วงเก็บข้อมูล

ส่วนท่าทีถอยห่างต่อเด็กออทิสติกของครูการศึกษาพิเศษไม่ค่อยพบ หรือพบค่อนข้างน้อย เนื่องจากเป็นหน้าที่หลักของครูที่จะต้องช่วยเหลือดูแล ประกอบกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก ออทิสติกในพื้นที่ศึกษานั้นค่อนข้างคุ้นเคยอยู่แล้ว ผู้วิจัยสังเกตครูการศึกษาพิเศษคนอื่นนอกเหนือจากเวลาที่ผู้วิจัยเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ครูประกบนักเรียนออทิสติก พบว่าท่าทีถอยห่างจะเกิดขึ้นเมื่อมีนักเรียนปกติเข้ามาอาสาช่วยเหลือดูแล และนักเรียนออทิสติกมีพฤติกรรมค่อนข้างนิ่งพอที่จะเข้าไปนั่งโต๊ะเรียนในชั้นเรียนปกติได้ดี จะเป็นเช่นนี้ไปจนว่าจะหมดเวลา หรือเมื่อนักเรียนออทิสติกเริ่มมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือบางครั้งก็ถอยห่างจากพฤติกรรมไม่พึงประสงค์บางอย่างเช่นเดียวกับครูปกติ เช่น เมื่อเด็กออทิสติกเล่นน้ำลาย ดังที่ครูให้ข้อมูลกล่าวว่า

“เรื่องน้ำลายนี้ครูยังไม่โอเคเลย เป็นใครโอเคละ แบบว่าคู่มือดี...(ทำท่าเหมือนบ้วนน้ำลาย)”

(ID: T5)

3.3 ไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรม

การไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรมของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนในพื้นที่ศึกษา แม้จะไม่ใช้ผู้ให้ข้อมูล ก็พบว่ามีจำนวนค่อนข้างมาก

1) นักเรียนไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรม

ส่วนมากจะเป็นกลุ่มนักเรียนที่ไม่ตอบสนองพฤติกรรมอยู่แล้วเป็นส่วนใหญ่ เช่น ในช่วงชั่วโมงวิชาพระพุทธศาสนา วิชาห้องสมุด หรือชั่วโมงโฮมรูม นักเรียนส่วนใหญ่มีหน้าที่หลักคือเรียนในชั้นเรียน จึงมิได้สนใจเด็กออทิสติกที่เข้ามาเรียนร่วมในชั้นเรียนเท่าไรนัก

- ไม่ตอบสนองเพราะต้องการให้เพื่อนออทิสติกอยู่เฉยๆ

ท่าทีของเพื่อนในชั้นเรียนปกติ ในบางครั้งก็ไม่ได้ทักทาย เข้าหา หรือทำท่าถอยห่าง รังเกียจแต่อย่างใด ซึ่งครูสังเกตเห็นลักษณะคล้ายการเพิกเฉย เพื่อแสดงว่าควรให้เด็กออทิสติกอยู่อย่างสงบ ไม่รบกวนกิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งครูผู้ให้ข้อมูลตั้งข้อสังเกตไว้ดังนี้

“ท่าทีที่อยากให้เด็กออทิสติกอยู่เฉยๆเนี่ย ส่วนหนึ่งไม่ใช่เพื่อนไม่ยอมรับนะครับ แต่ว่านั่นคือวิธียอมรับของเค้าแล้ว คือ เธอเข้ามาจับทบาทในกลุ่มของเราได้แต่เธอควรอยู่เฉยๆ เธอควรเข้ามาแบบแค่เข้ามาแต่เธอไม่ต้องทำอะไร เค้าไม่ได้แบบว่ารังเกียจ ก็คือมันเป็นวิธีการรักษาทั้งตัวเด็ก ทั้งตัวชั้นงาน และเป็นการรักษาน้ำใจคือ ไม่ได้รังเกียจนะ ไม่ได้ว่าอะไรนะ (ยกมือขึ้นโบกไปมา) ที่มาอยู่ บางคนอาจจะโชคร้าย โอ๊ย...แต่ผมรู้สึกว่าคุณนี่เค้าชินหรือว่าเค้ามีน้ำใจอะไรก็ตามแต่ เค้าไม่ได้รังเกียจแต่เค้าขอ limit ให้เพื่อนอยู่เฉยๆ

(ID: T2)

- **ไม่ตอบสนองเพราะเด็กออทิสติกไม่รบกวนชั้นเรียน**

จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมพบว่าหลายครั้งพบว่าเมื่อนักเรียนออทิสติกมีพฤติกรรมที่ค่อนข้างนิ่ง คล้ายนักเรียนในชั้นเรียนปกติ เช่น ยืนเข้าแถว หรือนั่งโต๊ะเรียนได้โดยไม่สร้างความรบกวนแก่ครูและเพื่อนในชั้น ทำให้นักเรียนปกติสามารถมีสมาธิกับการเรียนหรือกิจกรรมที่ทำได้มากกว่าช่วงเวลาที่เด็กออทิสติกเริ่มแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

2) ครูไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรม

การไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรมของครูนั้น ผู้วิจัยพบได้ชัดเจนจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมมากกว่า สามารถอธิบายได้ในประเด็นดังนี้

- **ครูในชั้นเรียนปกติอยู่ระหว่างปฏิบัติหน้าที่**

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นในข้อ 2) *ท่าทีถอยห่างของครู* นั้น จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่าครูประจำชั้นหรือครูในวิชาหลักจะมีหน้าที่หลักคือการสอนนักเรียนในชั้นเรียนปกติ ประกอบกับหากมีครูการศึกษาพิเศษมาช่วยดูแลนักเรียนออทิสติกอยู่แล้ว จึงไม่ได้ตอบสนองต่อพฤติกรรมเด็กออทิสติกมากนัก ยกเว้นกรณีที่เด็กออทิสติกเริ่มรบกวนชั้นเรียน ก็จะช่วยครูการศึกษาพิเศษในการเรียกชื่อ หรือช่วยจับในบางครั้ง

- **ครูเพิกเฉยต่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์**

ในบางครั้งเด็กออทิสติกแสดงพฤติกรรมเรียกร้องความสนใจบางอย่าง คล้ายการเล่นการแหย่ เช่น หัวเราะไม่ทราบสาเหตุ ทำให้ครูต้องเพิกเฉยในบางพฤติกรรมที่ไม่รุนแรงนัก ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ ทำให้เด็กหยุดหรือลดพฤติกรรมดังกล่าว พบว่านักเรียนออทิสติกหยุดพฤติกรรมได้และส่งผลให้ลดการรบกวนชั้นเรียนไปด้วย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพรรณนาเจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) ในกลุ่มนักเรียน และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) ในกลุ่มครูประจำชั้น/ครูวิชาปกติและครูการศึกษาพิเศษ ร่วมกับเนื้อหาที่ได้จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)

สรุปผลการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 18 คน แบ่งเป็นนักเรียน จำนวน 13 คน และครู 5 คน ประกอบด้วยเพศชายทั้งหมด 6 คน เพศหญิง 12 คน อายุของผู้ให้ข้อมูลอยู่ระหว่าง 10-50 ปี จำนวนของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียนช่วงอายุ 10-12 ปี มีจำนวน 13 คน ซึ่งอยู่ในวัยเรียน และวัยรุ่นตอนต้น สามารถแบ่งจากการสังเกตการณ์ได้เป็นกลุ่มเข้าหา 5 คน กลุ่มถอยห่าง 4 คน และกลุ่มไม่สนองพฤติกรรม 4 คน ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูประจำชั้นเรียนปกติและครูการศึกษาพิเศษ อยู่ในช่วงอายุ 24-50 ปี จำนวน 5 คน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้เป็นสามประเด็นหลัก ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น ความเชื่อเกี่ยวกับออทิสติก ประเด็นที่ 2 การประเมินคุณค่า และประเด็นที่ 3 แนวโน้มพฤติกรรม

สรุปความคิดเห็น ความเชื่อเกี่ยวกับโรคออทิสติก แบ่งออกเป็นความคิดเห็นและความเชื่อจากครูและจากนักเรียน พบว่ามีแนวคิดเกี่ยวกับโรคออทิสติกใกล้เคียงกัน สาเหตุของโรคออทิสติกตามความเข้าใจของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ สาเหตุจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม สารเคมี ได้รับอุบัติเหตุ ความผิดปกติระหว่างคลอด บิดามารดามีอายุมาก และไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด ส่วนนักเรียนผู้ให้ข้อมูลจะเพิ่มเติมความเห็นด้านสาเหตุเรื่อง “กรรม” ทางพุทธศาสนาด้วย ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะอาการต่างๆตามความเข้าใจและรับรู้จากผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมซึ่งเป็นออทิสติกขั้นปานกลางถึงรุนแรง ได้แก่ แตกต่างจากเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่น มีประสาทสัมผัสแตกต่างจากเด็กปกติ พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง ปัญหาทางอารมณ์ ปัญหาทางการพูด ปัญหาทางการเรียนรู้ และปัญหาทางการสื่อสาร สามารถทำตามคำสั่งเฉพาะเรื่องที่ไม่ซับซ้อน หรืออาจกล่าวสรุปรวมลักษณะอาการได้ว่า “ไม่สบตา ไม่พาที ไม่ชี้นิ้ว” และมีความสนใจเฉพาะด้าน ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรคออทิสติกต่อผู้อื่นหรือสังคม ได้แก่ ก่อความรำคาญหรือรบกวนผู้อื่น ต้องดูแลเป็นพิเศษ ตัวเด็กออทิสติกขาดการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ในขณะที่เดียวกันก็มองว่าเด็กออทิสติกจะมีพัฒนาการดีขึ้นเมื่อสู่สังคมปกติ และคนทั่วไปจะเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น

ด้านการประเมินคุณค่า แบ่งออกเป็นการประเมินที่ได้จากนักเรียนเรียนร่วมที่มีต่อเด็กออทิสติก การประเมินจากครูที่มีต่อเด็กออทิสติก และการประเมินจากครูที่มีต่อเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียนปกติ พบว่าการประเมินคุณค่าในเชิงบวกและเชิงลบเกิดขึ้นได้ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกมิติ ทั้งเพื่อนที่

เข้าหา เพื่อนที่ถอยห่าง และเพื่อนที่ไม่สนองต่อพฤติกรรม รวมทั้งครูประจำชั้นและครูการศึกษาพิเศษ มีดังนี้ อารมณ์เชิงบวก ได้แก่ ภูมิใจในตนเอง เข้าอกเข้าใจ สงสาร เอ็นดู ส่วนอารมณ์เชิงลบ ได้แก่ หงุดหงิด โกรธ ไม่พอใจ ท้อแท้ กังวล น้อยใจ และสุดท้ายคือไม่มีผลอารมณ์ตอบสนอง

ด้านแนวโน้มพฤติกรรมพบว่านักเรียนผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ศึกษา มีทั้งพฤติกรรมเข้าหาเพราะไม่มีคนดูแล เข้าหาเพื่อทักทาย เพื่อสอน เพื่อปรับพฤติกรรม หรือเข้าไปเล่นด้วย ในครูผู้ให้ข้อมูล ส่วนมากการเข้าหาถือว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องดูแลของครูการศึกษาพิเศษ ครูประจำชั้นปกติก็จะดูแลเช่นเดียวกับเด็กปกติ และเป็นการดูแลแทนผู้ดูแลหลัก ส่วนพฤติกรรมถอยห่าง มักเป็นนักเรียนชายซึ่งมักจะแสดงท่าทีที่ชัดเจนกว่า โดยเฉพาะถอยห่างจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การเดินหนี ขยับตัวห่างจากนักเรียนออทิสติก ส่วนครูปกติจะถอยห่างเพราะหน้าที่ที่ต้องดูแลชั้นเรียนปกติมากกว่า และเนื่องจากครูการศึกษาพิเศษดูแลอยู่แล้ว ในครูการศึกษาพิเศษนั้นการถอยห่างถือเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กออทิสติกอยู่ร่วมในชั้นเรียนปกติ เพราะเด็กออทิสติกมีพฤติกรรมคงที่และไม่เป็นปัญหาต่อชั้นเรียน ส่วนพฤติกรรมไม่สนองในนักเรียนปกติเป็นเพราะต้องการให้เพื่อนออทิสติกอยู่เฉยๆ และเด็กออทิสติกมีพฤติกรรมนิ่ง ไม่รบกวนชั้นเรียน ในครูที่ไม่สนองพฤติกรรมเพราะกำลังปฏิบัติหน้าที่ในชั้นเรียนร่วม และเพิกเฉยต่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ไม่เป็นอันตรายหรือรบกวนมากนัก

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อมูลส่วนบุคคลพบว่านักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง เนื่องจากนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมในพื้นที่ศึกษาเป็นเด็กนักเรียนหญิง กลุ่มเพื่อนจึงเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และด้วยลักษณะของเด็กนักเรียนชายตามพัฒนาการในวัยนี้เป็นวัยที่ยังแยกกลุ่มการเล่นตามเพศของตนเอง เด็กชายจะเล่นกับเด็กชาย เด็กหญิงจะเล่นกับเด็กหญิง^(18, 38)

ข้อค้นพบจากงานวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ความคิดเห็น และความเชื่อเกี่ยวกับโรคออทิสติกที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงนั้นสอดคล้องตามทฤษฎีเรื่องโรค สาเหตุและอาการของออทิสติกสเปกตรัม (Autistic spectrum) ได้แก่ ความผิดปกติในสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น (impairment in social relatedness) ความผิดปกติทางภาษาสื่อสารกับบุคคลอื่น (impairment in language and communication) และพฤติกรรมทำซ้ำ มีความสนใจจำกัด (restricted repetitive and stereotyped patterns of behavior, interests, and activities)⁽¹⁴⁻¹⁸⁾ ซึ่งในผู้ให้ข้อมูลที่ทราบสาเหตุและลักษณะของโรคออทิสติกจะแสดงออกต่อเพื่อนนักเรียนออทิสติกในทางบวกมากกว่าทางลบ สอดคล้องกับงานวิจัยของปณัสยา น้ารัก⁽⁴⁾ ที่แม้จะเป็นการศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น แต่ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคออทิสติกกับเจตคติ (ทัศนคติ) นั้นเกี่ยวข้องกัน คือ กลุ่มที่มีทัศนคติเชิงบวกมักจะมีระดับความรู้ ความเข้าใจและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ในระดับที่ดี นอกจากนี้ด้านการเรียนร่วมนั้นยังส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นครูวิชาปกติ เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นจากในอดีตที่ยังไม่มีครูการศึกษาพิเศษเข้ามาดูแล โดยเฉพาะ ประกอบกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้ามาเรียนยังมีอาการไม่รุนแรงเท่าที่มีในปัจจุบัน ครูที่เข้าไปสอนจึงต้องใช้ในการสังเกต การสร้างความสัมพันธ์ ความคุ้นเคยและเรียนรู้เงื่อนไขซึ่งกันและ

กัน จนกระทั่งภายหลังจึงมีแพทย์เข้ามาให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน “ระยะหลังนี้มีความชัดเจน หมอแนะเข้ามาสอนว่าเป็นเด็กพิเศษ ตอนนั้นก็ชอบบรเมนอยู่เรื่อย เราก็มาเรียนรู้ก็เข้าใจเล็กๆว่าอ้อ เด็กคนนี้เป็นอย่างงั้นนะ แล้วก็จับแยกเรียน เราก็เริ่มแยกแยะแล้วก็สนใจอ่าน” (ID: T4) สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Nicole L. และคณะ⁽³¹⁾ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการส่งต่อสำหรับนักศึกษากลุ่มแอสเพอร์เกอร์ ซึ่งเป็นวัยรุ่นตอนปลายถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุหรือโรคที่เพื่อนของตนเอง เป็นจากการวินิจฉัยของแพทย์มาแล้ว แต่เพื่อนนักศึกษาในงานวิจัยดังกล่าวยังมีอาการไม่รุนแรงเท่า เพื่อนนักเรียนออทิสติกของผู้ให้ข้อมูลซึ่งอยู่ในวัยเด็ก และมีลักษณะพฤติกรรมต่างๆ รุนแรงกว่า

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลนักเรียนในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับโรคที่เพื่อนนักเรียนออทิสติกเป็นอยู่ มักทราบหรือคาดเดาจากลักษณะอาการที่พบเห็น มากกว่า มีเพียงนักเรียนผู้ให้ข้อมูล 2 คนที่ทราบว่าเพื่อนเป็นออทิสติกเนื่องจากได้รับความรู้จากบิดามารดาและจากการอ่านหนังสือเรื่องโรคออทิสติกโดยตรง หรือการอธิบายสาเหตุของโรคออทิสติก ที่มาจากความคิดความเชื่อเรื่อง “กรรม” ดังที่นักเรียนผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งอ้างอิงถึงนั้น สะท้อนว่าส่วนหนึ่งเป็นความคิดมาจากผู้ใหญ่ โดยกรณีนี้สมาชิกครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลมีแต่ผู้ใหญ่ และวัยสูงอายุ เช่น บิดา มารดา ปู่ ย่า น้า อา ฯลฯ จึงมักจะอบรมสั่งสอนด้วยเรื่องที่เป็นนามธรรมมากกว่า รูปธรรม ลักษณะคำพูด หรือเนื้อหาคำพูดของผู้ให้ข้อมูลค่อนข้างเป็นความคิดเชิงนามธรรม ค่อนข้างแตกต่างจากวัยของนักเรียน เนื่องจากตามพัฒนาการช่วงวัยนี้ ยังอยู่ในช่วงพัฒนาความคิดจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม (Abstract thinking) ดังนั้น คำว่า “กรรม” อาจมีความหมายโดยนัยว่า คนที่เป็นโรค “ออทิสติก” หรือ “สมาธิสั้น” ตามความเห็นของเด็กเป็นตัวอย่างของผลการกระทำที่ไม่ดี ซึ่งเมื่อผู้ใหญ่ได้ยินข้อมูลดังกล่าว ควรพิจารณาถึงที่มาของคำพูดเชิงนามธรรมของเด็กไปพร้อมกันด้วย และเปิดโอกาสให้นักเรียนอธิบายจากสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติจริง

การตัดสินคุณค่า และแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนในชั้นเรียนปกติที่มีต่อเด็กออทิสติก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชภัทร ศรีนฤวรรณ⁽²⁸⁾ แม้จะเป็นการศึกษาในชั้นเรียนอนุบาล แต่ในงานวิจัยนี้สอดคล้องเรื่องเด็กปกติที่เล่นกับเด็กออทิสติก เนื่องจากเด็กออทิสติกมีลักษณะหน้าตา น่ารักเหมือนเด็กปกติ และมีท่าที่เป็นมิตร เช่น ยิ้ม ยอมร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ส่วนเด็กที่ไม่เล่นกับเด็กออทิสติกเนื่องจากปัญหาพฤติกรรมในตัวเด็กออทิสติก เช่น อยู่ไม่นิ่ง พูดไม่รู้เรื่อง กระตุกตนเอง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แม้ผลการวิจัยจะจำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มเข้าหา กลุ่มที่ไม่เข้าหา และกลุ่มไม่ตอบสนองที่แสดงความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับการแสดงออกดังที่อภิปรายข้างต้น แต่ในนักเรียนบางรายก็อาจจะมีแนวคิดที่ไม่สอดคล้องกับแนวโน้มพฤติกรรม เช่น ในนักเรียนผู้ให้ข้อมูลที่เข้าหาบางรายมีเจตคติด้านการตัดสินคุณค่าแบบไม่มีผล หรือในเด็กชายกลุ่มที่มีแนวโน้มพฤติกรรม ถอยห่างหรือตอบสนองเชิงลบ แต่มีเจตคติเชิงบวก เช่น “ผมก็ให้เค้าเล่นได้นะ..” (ID: S4) นอกจากนี้ ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมด้านเจตคติในนักเรียน เช่น การได้รับแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จากบิดามารดา หรือครูจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนผู้ให้ข้อมูลมีเจตคติทั้งความคิดและพฤติกรรมเชิงบวกมากขึ้น แตกต่างจากงานวิจัยของ Jane F. Morton⁽³⁹⁾ ซึ่งพบว่านักเรียนที่ได้รับข้อมูลจากบุคคล

ใกล้ตัวเช่นบิดามารดาหรือครูจะมีเจตคติทั้งความคิดและพฤติกรรมเชิงบวกน้อยกว่าการได้รับข้อมูลจากบุคคลภายนอกซึ่งมีคุณวุฒิสูงกว่า เช่น แพทย์

อีกปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในระดับประถมศึกษา คือ พัฒนาการในวัยของนักเรียนผู้ให้ข้อมูลอยู่ในช่วง 7-12 ปี ดังทฤษฎีพัฒนาการของ Erikson นักเรียนผู้ให้ข้อมูลจะอยู่ในวัยเรียนถือเป็นวัยที่ต้องพัฒนาด้านวิริยะอุตสาหะ (Industry) ในการเรียน รวมทั้งการทำกิจกรรมทั้งด้านวิชาการและกิจกรรมทางสังคมต่างๆ⁽¹⁸⁾ ในงานวิจัยนี้พบว่าการได้เป็นเพื่อนกับเด็กออทิสติกเรียนร่วมนั้นเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะทางสังคมดังกล่าว ดังที่ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งจะรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จในการช่วยเหลือดูแลเพื่อน จากเมื่อก่อนยังไม่ได้ตั้งใจดูแลช่วยเหลือ หรือไม่คิดว่าตนเองจะทำได้ ส่วนหนึ่งเกิดจากการทำกิจกรรมต่างๆได้สำเร็จและเป็นประโยชน์ เช่น คอยช่วยครูตามงานเพื่อนคนอื่น ช่วยแฉ่งงาน หรือช่วยสอนเพื่อน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kelle M. Laushey และ L. Juane Heflin⁽²⁹⁾ ที่กลุ่มตัวอย่างจะอยู่ในชั้นอนุบาลหรือวัยเด็กที่มีบทบาทเป็นผู้ช่วยครูในการฝึกสอนซึ่งต่างจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งมิได้มอบหมายหน้าที่ดังกล่าวก็ตาม หรือแม้แต่ในนักเรียนที่เป็นกลุ่มถอยห่าง กลุ่มไม่ตอบสนอง นักเรียนก็เริ่มมีเจตคติและท่าทีที่ดีขึ้นกว่าในช่วงแรกเมื่อได้ลองทำกิจกรรมบางอย่างในพื้นที่ใกล้กันหรือกลุ่มเดียวกัน ดังที่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียนเข้าหากกล่าวว่า “อยากบอกว่าน่าจะเปลี่ยนให้ผู้ชายมาดูแล...จะได้เข้าใจมากขึ้นว่าเป็นยังไง เพราะหนูก็เคยกลัวเค้า (นักเรียนออทิสติก) มาก่อน” (ID: S9) และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนติสิทธิ์ ปฐมกาลบุตร⁽⁴⁰⁾ เกี่ยวกับปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ในเด็กออทิสติกจะเพิ่มขึ้นเมื่อได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนร่วม ดังที่ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งกล่าวว่า “ตอนนี้แบบว่าเออ เค้าเล่นกับเรามากขึ้น เค้ามีอารมณ์เวลาเล่นมากขึ้น แสดงออกทางสีหน้ามากขึ้น...ในปัจจุบันนี้ของเค้าคะ เมื่อเทียบกับเมื่อก่อนคือเค้าโตขึ้นจริงๆ ทั้งเรื่องแบบว่าการฟังเรา และการปฏิบัติคะ” (ID: T1)

ข้อค้นพบดังกล่าวยังสอดคล้องงานวิจัยที่กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนร่วมของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างใน ญัฐฤทธา ไพศาลสมบัติ, 2543)⁽⁴¹⁾ ว่าการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะช่วยทั้งด้านการเรียน ด้านครอบครัว และที่สำคัญที่สุดคือด้านการเปลี่ยนเจตคติทั้งในเด็กปกติและผู้ปกครองของเด็กปกติจากเดิมที่มีแนวคิดเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแบบที่สังคมทั่วไปคิดและเชื่อว่าเป็นกลุ่มคนที่แตกต่างจากตนเอง และเป็นกลุ่มคนที่อยู่ห่างจากสังคมปกติ แต่ในความจริงในทุกสังคมย่อมมีทั้งบุคคลปกติและบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้น เด็กต้องเรียนรู้ที่จะเข้าใจ ยอมรับ และช่วยเหลือนักเรียนออทิสติกหรือนักเรียนกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษให้มากขึ้น ซึ่งในพื้นที่ศึกษานั้น พื้นฐานทางเศรษฐฐานะในครอบครัวของนักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนมากอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง ดังที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า “เพราะว่าในโลกปัจจุบัน มันก็ไม่ได้มีแต่ชีวิตที่สวยหรู อย่างแนวพระบรมราชโบายของในหลวงที่บอกว่า ‘...รับเด็กตามศักยภาพ (อัตภาพ)’ คืออยากจะให้เจ้านายได้เห็นความที่หลากหลายทั้งที่เป็นเด็กปกติ เด็กพิเศษ เนี่ยจะได้ช่วยเหลือ เค้าได้เห็นแต่ถ้ากับชีวิตที่ถูกปิดมาหมดเลย ไม่เคยเห็นสิ่งเหล่านี้ ไปถึงที่อื่นอาจจะมองด้วยความแปลกแยก อาจจะรังเกียจอะไรไปเลยก็ได้ โดยพื้นฐานเค้า สภาพแวดล้อมสภาพ

ครอบครัวเค้าอาจจะไม่เจอ พอมาเจอ..(เด็กออทิสติก)...ไม่ได้มอง...เป็นตัวตลก แต่ถ้าเป็นวิชาทักษะพื้นฐานที่ว่า (เด็กออทิสติก) ก็โอเคนะ ให้เค้าได้เห็นได้เรียนรู้ หรือเด็กอื่นเค้าจะได้มองเห็นพัฒนาการของ (เด็กออทิสติก) เนี่ยเป็นยังไง คืออาจจะไม่ได้คิดไปไกลว่าพัฒนาการเค้าดีนะ แต่เห็นว่าเพื่อนเราโตแล้วเป็นยังไง” (ID: T4)

ด้วยวัยของนักเรียนผู้ให้ข้อมูลกำลังจะเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนต้น จึงควรพิจารณาถึงคุณลักษณะ หรือเจตคติด้านบวกที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายอยู่ เพื่อรักษาคุณลักษณะดังกล่าวไว้ให้คงอยู่ แล้วพัฒนานักเรียนต่อไปจนกระทั่งเติบโตขึ้น ซึ่งนอกจากจะเป็นการเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) แล้ว ยังช่วยพัฒนาเรื่องคุณธรรม ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นไปพร้อมกันด้วย ดังที่ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งกล่าวว่า “ทางด้านจริยเนี่ย ได้ในส่วนที่เค้าต้องช่วยเหลือคนที่เค้าต้องยกว่าคนที่ทำให้ไม่รู้ตัวหรือว่าเค้าทำอะไร คือที่เข้าไปเพราะสงสารเพื่อน เพื่อนมีปมด้วย คนที่จะเข้ามาดูแลตรงนี้ก็ต้องมีความเข้าใจ เข้าใจในตัวคนมากกว่าคนอื่น บางคนจะเป็นคนขี้สงสาร...เหมือนเป็นลักษณะนิสัยของเด็กคนนั้นด้วย” (ID: T3) ส่วนความรู้สึกเชิงลบบางอย่าง เช่น รู้สึกเสียใจ รู้สึกผิด หรือโกรธที่เพื่อนนักเรียนออทิสติกไม่ตอบสนองหรือมีพฤติกรรมที่ควบคุมไม่ได้ ดังนั้น บทบาทของผู้ใหญ่เช่นครู ผู้ปกครองควรทำความเข้าใจว่าเพื่อนออทิสติกแสดงออกคืออาการ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับโรค ซึ่งสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเด็กออทิสติกให้แก่กลุ่มที่ไม่เข้าใจและกลุ่มไม่สนองพฤติกรรมได้ด้วย โดยเฉพาะความเข้าใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือดูแลเพื่อนนักเรียนออทิสติกจะไม่กระทบต่อชีวิตประจำวัน การเรียนหรือการทำกิจกรรมของตนเอง แต่เป็นโอกาสที่จะแสดงออกต่อเพื่อนในทางที่เหมาะสม เช่น แม้นักเรียนจะไม่สามารถเข้าไปช่วยเหลือนักเรียนออทิสติกโดยตรง แต่การไม่ล้อเลียนในบางพฤติกรรมที่ควบคุมไม่ได้ของเด็กออทิสติก หรือเพิกเฉยในเรื่องที่เป็นอันตรายแก่เด็กออทิสติกเป็นสิ่งที่นักเรียนทำได้ ดังจะเห็นได้จากกลุ่มนักเรียนที่เข้าหามีได้มีพัฒนาการถดถอยเพราะการเป็นเพื่อนดูแลนักเรียนออทิสติก เหตุหนึ่งเนื่องจากด้วยความที่พฤติกรรมและอาการของเด็กออทิสติกอยู่ในระดับปานกลางถึงรุนแรง จึงยังต้องมีผู้ใหญ่เช่นครู การศึกษาพิเศษคอยดูแลอยู่ ประกอบกับการเรียนในชั้นเรียนร่วมเป็นการเรียนร่วมบางเวลา มักเป็นวิชาที่เน้นการทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนๆ มากกว่าเรียนเนื้อหาวิชาการ

จากปัจจัยต่างๆ ที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า ถึงแม้จะมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ดังเช่นนักเรียนออทิสติกเข้ามาเรียนร่วมบางเวลาในชั้นเรียนปกติ ซึ่งมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ต่างๆ เช่น การกระตุ้นตนเอง หรือไม่พูด ไม่สื่อสารกับผู้อื่นนั้น แต่ไม่ใช่นักเรียนปกติทุกคนที่ถอยห่างหรือมีแต่ความคิดเชิงลบเสมอไป ยังมีนักเรียนที่เข้าใจ เข้าหา คอยช่วยเหลือดูแล หรือแม้กระทั่งนักเรียนที่ไม่ตอบสนองต่อนักเรียนออทิสติกเรียนร่วม สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าการเรียนร่วมไม่ได้ส่งผลเสียต่อนักเรียนทั้งหมด สิ่งเหล่านี้ครู ผู้ปกครองจะมีบทบาทสำคัญที่ช่วยพัฒนาศักยภาพที่มีในนักเรียนปกติ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจที่ถูกต้อง ส่งผลให้การพัฒนาเจตคติเป็นไปในทางดีเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการให้เหมาะสมกับช่วงวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตในสังคมเดียวกับกลุ่มบุคคลที่มีความแตกต่างกันได้ต่อไป

ข้อจำกัดในการแปลผลการวิจัยหรือการนำไปใช้

1. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีรูปแบบการจัดการเรียนร่วมบางเวลาสำหรับเด็กออทิสติกในระดับปานกลางถึงรุนแรงในโรงเรียนเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแบบเจาะจงเพียงโรงเรียนเดียว และมีได้คัดเลือกเด็กออทิสติกตามระดับความรุนแรงของโรค จึงทำให้บุคลากรต่างๆ ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ ฯลฯ มีความรู้ความเข้าใจและแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกันไป

2. ผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่ครูการศึกษาพิเศษในพื้นที่ศึกษาและเป็นผู้เก็บข้อมูลทั้งการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ด้วย ประกอบกับมีประสบการณ์น้อยในเรื่องการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งแม้จะมีการตรวจสอบและระมัดระวังเกี่ยวกับอคติที่อาจจะเกิดขึ้นในการวิจัยเป็นระยะแล้ว ยังพยายามลดข้อจำกัดนี้โดยการอาศัยนักวิจัยพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพช่วยหาคำปรึกษาและร่วมวิเคราะห์ข้อมูล แต่อาจมีข้อจำกัดและข้อผิดพลาดในการแปลผลรวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลได้

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค่อนข้างจำกัดสำหรับการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ภายใต้สถานการณ์ธรรมชาติในกลุ่มที่เป็นนักเรียนในชั้นเรียนปกติ ซึ่งผู้วิจัยมิได้บังคับให้เด็กตอบ อาจทำให้จำนวนข้อมูลที่ได้มาค่อนข้างน้อย และไม่เพียงพอในการนำไปใช้อ้างอิงถึงกลุ่มประชากรทั้งหมดได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ถึงแม้ผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่ กลุ่มเด็กนักเรียนและครู และเก็บข้อมูลหลากหลายวิธี ได้แก่ การสังเกตและการสัมภาษณ์ เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือซึ่งกันและกัน แต่อย่างไรก็ดียังมีประเด็นที่ควรปรับปรุงในการศึกษาต่อไป ได้แก่

1. ควรปรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เช่น แบบบันทึกการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม หรือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการให้เหมาะสมกับหัวข้อวิจัย พื้นที่ศึกษา ตลอดจนผู้ให้ข้อมูลที่มีความแตกต่างกันในช่วงวัยและประสบการณ์

2. อาจเพิ่มกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เช่น ผู้ปกครอง ผู้บริหาร นักจิตวิทยา แพทย์หรือนักวิชาชีพอื่นๆ ตามความเหมาะสมในบริบทที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมในแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้ข้อมูลชัดเจนและครอบคลุมรอบด้านยิ่งขึ้น

3. การขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมเด็กพิเศษกลุ่มอื่นๆ หรือโรงเรียนที่มีระบบการรับนักเรียนเรียนร่วมแตกต่างกัน เช่น ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา หรือโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่คัดเลือกเด็กออทิสติกขั้นไม่รุนแรงเข้าเรียน เป็นต้น

4. การผสมผสานแบบวิจัยอื่นร่วมด้วย เช่น การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสืบค้นปัญหาในวงกว้างหรือในประชากรขนาดใหญ่ขึ้นและสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนเชิงนโยบายของหน่วยงานในระดับที่กว้างขึ้น เพื่อจัดบริการทางการแพทย์หรือเพื่อจัดโครงการส่งเสริมด้านสุขภาพจิตศึกษา (Psychoeducation) ทั้งในเด็กปกติและเด็กออทิสติกต่อไป

สรุป

เจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิดเห็น ความเชื่อเกี่ยวกับโรคออทิสติก ด้านอารมณ์ตอบสนองทั้งบวก ลบ และไม่มีผล ด้านแนวโน้มพฤติกรรม ซึ่งมีทั้งเข้าหา ถอยห่าง และไม่ตอบสนองพฤติกรรม ซึ่งงานวิจัยนี้จะเป็นงานวิจัยที่อธิบายเจตคติในอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจและนำไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเพื่อนในชั้นเรียนปกติของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในอนาคต



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายการอ้างอิง

1. World Conference on Education for All: Meeting Basic Learning Needs (1990 : Jomtien T. Meeting Basic Learning Needs : A New Vision for the 1990 New York: UNICEF House; 1990.
2. _____ . รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2554. กรุงเทพฯ: กลุ่มพลังวิชาการเพื่ออนาคต; 2554.
3. ไทยโพสต์. เด็กป่วยออทิสติกพุ่ง 1.5 หมื่นราย [cited 20 ก.ค. 2556]. Available from: <http://www.thaipost.net/news/090713/76119>.
4. ปณัสยา นั้รัก. ความรู้ความเข้าใจ ทักษะชีวิต และความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อเด็กออทิสติกของเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นเรียนที่มีโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน: วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2550.
5. ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์; 2546.
6. Fishbein M, & Ajzen, I. Belief, Attitude, Intention, and Behavior: An Introduction to Theory and Research. Reading, MA: Addison-Wesley; 1975.
7. ผดุง อารยะวิญญู. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ: พี-เอ-อาร์ต แอนด์ พรินท์ติ้ง จำกัด; 2543.
8. McGuire W.J. Personality and Susceptibility to Social Influence. Handbook of Personality Theory and Research. Chicago: Rand McNally; 1968.
9. ภัคนิพิชญ์ ภู่นิม. การศึกษาเจตคติต่อการเรียนร่วมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของนักเรียนปกติจากการใช้โปรแกรมส่งเสริมเจตคติทางบวก: ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2553.
10. อรพิม วิสารทานนท์. ทักษะชีวิตและความต้องการของครอบครัวที่มีต่อเด็กออทิสติก: ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2552.
11. Haddock and Maio. The relationship between implicit attitudes and behavior: some lessons from the past, and directions for the future Contemporary perspectives on the Psychology of Attitudes. Hove: Psychology Press; 2004.
12. ชัยวัฒน์ อัยปาอาจ. ผลของการใช้แนวการสอนแนะให้รู้คิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2: วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2552.

13. Leo Kanner. Autistic disturbances of affective contact 2007 [cited 20 Oct., 2013]. Available from: neurodiversity.com/library_Kanner_1943.pdf.
14. เพ็ญแข ลิ่มศิลา. การวินิจฉัยโรคออทิสซึม. สมุทรปราการ: ช.แสงงามการพิมพ์; 2540.
15. อุมภาพร ตรังคสมบัติ. ช่วยเหลือออทิสติก. กรุงเทพฯ: ชันต้าการพิมพ์; 2550.
16. Society A. About autism: Causes 2012 [cited 28 Dec., 2012]. Available from: <http://www.autism-society.org/about-autism/causes>
17. Centers for Disease Control and Prevention. Autism Spectrum Disorder: Data and statistics 2012 [cited 28 Dec., 2012]. Available from: www.cdc.gov/ncbddd/autism/data.html
18. วินัดดา ปิยะศิลป์ พนม เกตุมาน (บรรณาธิการ). ตำราจิตเวชเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ชมรมจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น; 2545.
19. _____ . แถลงการณ์รณรงค์ออทิสติกไทย 2013 2556 [cited 26 ก.ย. 2556]. Available from: <http://www.awareness.autisticthai.com/index.php?name=news&file=readnews&id=13>.
20. Johnson center for child&Health development. DSM-V: whatchange may mean? [cited 30 Dec., 2013]. Available from: www.autism.com/index.php2news_dsmV
21. American Psychiatric Association. Autistic Spectrum Disorder 2013 [cited 30 Dec., 2013]. Available from: <http://www.dsm5.org/Documents/Autism%20Spectrum%20Disorder%20Fact%20Sheet.pdf>
22. วารีย์ ธีระจิตร. การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2545.
23. ภูฟ้า เสวกพันธ์. การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2555.
24. Christine Howe. Peer groups and children's development. Chichester, U.K: Wiley-Blackwell; 2010.
25. Maureen Ziegler& Amy Matthews. Peer to peer Support Programing for Students with Autism Spectrum Disorder 2010 [cited 21 Sep., 2012]. Available from: <http://autism.educ.msu.edu/conference%20presentations/peer%20to%20peer%20Support.pdf>
26. กนกพร เจริญฤทธิ์. การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมต่อการจัดโครงการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2546.
27. วัฒนาрі อัมมวรรณ. พฤติกรรมปรับตัวในพี่ของเด็กกลุ่มอาการออทิสติก: สาขาวิชาพัฒนการมนุษย์ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล; 2552.

28. ณิชากัทธ ศรีนฤวรรณ. ความสามารถทางสังคมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติแบบเต็มเวลา: วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2548.
29. Kelle M. Laushey & L. Juane Heflin. Enhancing Social Skills of Kindergarten Children with Autism Through the Training of Multiple Peers as Tutors. *Journal of Autism and Developmental Disorders*. 2000;Vol. 30,No. 3:183-93.
30. Harper L.V. & McCluskey K.S. Teacher - child and child - child interactions in inclusive preschool settings: Do adults inhibit peer interactions? *Early childhood Research Quarterly*. 2003.
31. Nicole L. et al. College students' attitudes toward peers with high functioning autism [cited 20 Oct., 2013]. Available from: faculty.sites.uci.edu/jjgargus/files/2013/04/attitudes.pdf
32. ชาย โปธิสิตา. ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง; 2554.
33. ทวีศักดิ์ นพเกษร. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเล่ม 1: คู่มือปฏิบัติการวิจัยประยุกต์ เพื่อพัฒนาคนองค์กร ชุมชน สังคม. นครราชสีมา: โชคเจริญมาร์เก็ตติ้ง; 2551.
34. ทวีศักดิ์ นพเกษร. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเล่ม 2: คู่มือปฏิบัติการวิจัยประยุกต์ เพื่อพัฒนาคนองค์กร ชุมชน สังคม. นครราชสีมา: อินดี้อาร์ต; 2555.
35. ศิริพร จิรวัดน์กุล. การวิจัยเชิงคุณภาพด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์; 2553.
36. สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และ กรรณิการ์ สุขเกษม. วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ: การวิจัยปัญหาปัจจุบันและการวิจัยอนาคตไกล. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดดา; 2551.
37. สุรางค์ จันทวานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551.
38. มาโนช หล่อตระกูล ธนิตา หิรัญเทพ นิดา ลี้มสุวรรณ (บรรณาธิการ). ตำราพหุกรรมศาสตร์ทางการแพทย์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล; 2555.
39. Jane F. Morton JMC. Information source affect peers' initial attitudes toward autism. *Research in developmental Disabilities* 2008;29:189-201.
40. เนติสิทธิ์ ปฐมกาลบุตร. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมให้เด็กออทิสติกในระดับประถมศึกษา: วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2548.
41. ญัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาล ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5: วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2543.



ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY



ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อัมพล สุอำพัน
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ชัยชนะ นิ่มนวล
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงรัศมีน กัลยาศิริ
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ
วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ข
แบบสังเกตการณ์และแบบสัมภาษณ์



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการกึ่งโครงสร้าง

(Semistructured In-depth Interview Form)

ตัวอย่างแนวคำถาม (Interview guide) : ศึกษาในกลุ่มครูผู้เกี่ยวข้องกับชั้นเรียนร่วม

- 1) **ความคิดเห็น/ความเชื่อเกี่ยวกับเด็กออทิสติก**
 ตัวอย่าง “เด็ก (ออทิสติก) มีลักษณะตามความเข้าใจของครูเป็นยังไงบ้าง”
 “คิดว่าสาเหตุ (ของออทิสติก) เกิดจากอะไร”
 ฯลฯ
- 2) **ผลกระทบของเด็กออทิสติกต่อผู้อื่นหรือสังคม**
 ตัวอย่าง “เมื่อมีเด็ก (ออทิสติก) ในสังคมแล้วเกิดปัญหา หรือเกิดผลอย่างไรบ้าง”
 “การที่ร.ร.มีเด็ก (ออทิสติก) เข้ามาเรียนร่วมแล้วเกิดอะไรขึ้นบ้าง”
 ฯลฯ
- 3) **การประเมินคุณค่าและแนวโน้มพฤติกรรมของเพื่อนนักเรียนออทิสติก**
 ตัวอย่าง “คิดว่าเด็กคนนี้(เพื่อนนักเรียนเรียนร่วม)เป็นยังไงบ้าง/รู้สึกยังไงกับเด็กคนนี้”
 “เห็นนักเรียนคนนี้ช่วยเหลือเพื่อนตลอดเลย คิดว่าเขาเป็นยังไง”
 “คิดยังไงกับนักเรียนกลุ่มนี้เวลาที่อยู่กับ (เพื่อนนักเรียนเรียนร่วม)”
 “เวลาที่ (เด็กออทิสติกเรียนร่วม) แสดงอาการไม่เหมาะสมแล้ว มีความรู้สึก
 ยังไงบ้าง”
 “มีวิธีการจัดการชั้นเรียนยังไงบ้างเวลาที่ (เพื่อนนักเรียนเรียนร่วม) แสดงอาการ
 หรือพฤติกรรมไม่เหมาะสม หรือรบกวนชั้นเรียน”
 ฯลฯ

แบบสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมกึ่งโครงสร้าง
(Semistructured Participant Observation Form)

วันที่บันทึก..... เวลา สถานที่.....
กิจกรรม/วิชาที่สอน..... ชั้นป.

ลำดับที่	ลักษณะพฤติกรรมของเด็กเรียนร่วม	พฤติกรรม/ท่าที่ตอบสนองของเพื่อนนักเรียนปกติ			พฤติกรรม/ท่าที่ตอบสนองของครูในชั้นเรียน		
		เข้าหา/ร่วมมือ (เชิงบวก)	ปฏิเสธ/ถอยห่าง (เชิงลบ)	ไม่ตอบสนอง	เข้าหา/ร่วมมือ (เชิงบวก)	ปฏิเสธ/ถอยห่าง (เชิงลบ)	ไม่ตอบสนอง
.....						

บันทึกเพิ่มเติม

.....


.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
ข้อมูลคำอธิบายและเอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 04-10/4.0</p> <p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย</p> <p style="text-align: center;">(Information sheet for research participant)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 1/4</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ชื่อ โครงการวิจัย "เจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนบางคนที่เรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา"

ผู้วิจัย

ชื่อ น.ส. ขวัญใจ อธิปัญญาวงศ์
 ที่อยู่ 26/38 ซ.พิชญนันท์ 15 ถ. ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
 เบอร์โทรศัพท์ (ที่ทำงาน) 02-280-4830 ต่อ 3202 (มือถือ) 086-391-8902

เรียน ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทุกท่าน

บุคลากรของท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้เนื่องจากบุคลากรของท่านเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงกับนักเรียนบางคนที่ยังเรียนร่วมบางเวลา ก่อนที่ท่านจะตัดสินใจเข้าร่วมในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ขอให้ท่านอ่านเอกสารฉบับนี้อย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ท่านได้ทราบถึงเหตุผลและรายละเอียดของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ เพิ่มเติม กรุณาซักถามจากผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สามารถตอบคำถามและให้ความกระจ่างแก่ท่านได้

ท่านและบุคลากรของท่านสามารถขอคำแนะนำในการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จากครอบครัว เพื่อน หรือแพทย์ประจำตัวได้ ท่านมีเวลาอย่างเพียงพอในการตัดสินใจโดยอิสระ ถ้าท่านตัดสินใจแล้วว่าให้บุคลากรของท่านเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ขอให้ท่านลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมของโครงการวิจัยนี้

เหตุผลความเป็นมา


ในปัจจุบันประเทศไทยมีการจัดการศึกษาเรียนร่วมในสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งพบว่าระบบการเรียนร่วมในสถานศึกษา นอกจากครูการศึกษาพิเศษ หรือครูในสถานศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่เรียนร่วมแล้ว กลุ่มเพื่อนในชั้นเรียนปกติก็มีความสำคัญในการช่วยให้เด็กเรียนร่วมสามารถปรับตัวในสังคมได้ดีขึ้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับเจตคติที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนนักเรียนเรียนร่วมบางเวลา เพื่อประโยชน์ในการวางแผนช่วยเหลือดูแลนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์หลักจากการศึกษาในครั้งนี้คือ เพื่อพรรณนาเจตคติต่อการเป็นเพื่อนนักเรียนกับนักเรียนบางคนที่ยังเรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา จำนวนผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย ประมาณ 30 คน

วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

หลังจากท่านให้ความยินยอมที่ให้บุคลากรของท่านจะเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Unstructured interview) ซึ่งจะเป็นการสนทนาตามธรรมชาติ ตามสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ณ ขณะนั้น และวิธีการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยจะสังเกตการณ์ขณะที่มีการเรียนการสอน

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 04-10/4.0</p> <p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย</p> <p style="text-align: center;">(Information sheet for research participant) หน้า 2/4</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

หรือการทำกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ผู้วิจัยทำหน้าที่ดูแลนักเรียนเรียนร่วม/ครูประกบคานปกคิดูแลแล้ว

ความรับผิดชอบของอาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ ผู้ทำวิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ในการอนุญาตให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และสังเกตด้วยวิธีดังกล่าวข้างต้น โดยจะขอให้บุคลากรของท่านปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ทำวิจัยอย่างเคร่งครัด รวมทั้งแจ้งความคิดปกติต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคลากรของท่านระหว่างที่เข้าร่วมในโครงการวิจัยให้ผู้วิจัยได้รับทราบ

ความเสี่ยงที่อาจได้รับ

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการวิจัยถือเป็นความเสี่ยงเพียงเล็กน้อย (Minimal risk) คือ อาจทำให้เกิดความไม่สะดวก เสียเวลาได้ไม่มากนัก กุณณาแจ้งผู้ทำวิจัยในกรณีที่พบความไม่สะดวกดังกล่าวข้างต้น หากมีปัญหาคืออื่นใดเกิดขึ้นระหว่างที่อยู่ในโครงการวิจัย ขอให้ท่านรายงานให้ผู้ทำวิจัยทราบโดยเร็ว

ความเสี่ยงที่ไม่ทราบแน่นอน

หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ เกี่ยวกับเวลา ความไม่สะดวก หรือความเสี่ยงอื่นใดที่อาจได้รับจากการเข้าร่วมในโครงการวิจัย ท่านและบุคลากรของท่านสามารถสอบถามจากผู้ทำวิจัยได้ตลอดเวลา

หากมีปัญหาคือใดๆ ที่กระทบต่อความสะดวกสบายของบุคลากรของท่านในระหว่างที่เข้าร่วมในโครงการวิจัย ผู้ทำวิจัยจะแจ้งให้ท่านทราบทันที เพื่อให้ท่านและบุคลากรของท่านตัดสินใจว่าจะอยู่ในโครงการวิจัยต่อไปหรือจะขอถอนตัวออกจากโครงการวิจัย

ประโยชน์ที่อาจได้รับ


อาสาสมัครจะไม่ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมวิจัย แต่การเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้เป็นประโยชน์ในด้านข้อมูล องค์ความรู้เพื่อใช้ในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนเรียนร่วมบางเวลา รวมทั้งเป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปพัฒนางานวิจัย และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับนักเรียนเรียนร่วมต่อไป

ข้อปฏิบัติของท่านขณะที่ร่วมในโครงการวิจัย

ขอให้ท่านแจ้งให้ผู้ทำวิจัยทราบ หากมีความไม่สะดวกสบาย หรือมีการบกรบคนต่อบุคลากรท่านระหว่างที่ร่วมในโครงการวิจัย

อันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมในโครงการวิจัยและความรับผิดชอบของผู้ทำวิจัย/ผู้สนับสนุนการวิจัย

ถึงแม้ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการวิจัยถือเป็นความเสี่ยงเพียงเล็กน้อย แต่หากมีอันตรายที่เกิดขึ้นจากการวิจัย บุคลากรของท่านจะได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมจากผู้วิจัยทันที และการลงนามในเอกสารให้ความยินยอม ไม่ได้หมายความว่าท่านได้สละสิทธิ์ทางกฎหมายคานปกคิที่ท่านพึงมี

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 04-10/4.0</p> <p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย</p> <p style="text-align: center;">(Information sheet for research participant)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 3/4</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ในกรณีที่บุตรหลานของท่านได้รับอันตรายใด ๆ หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่วข้องกับโครงการวิจัย ท่านสามารถติดต่อกับผู้ทำวิจัยคือ น.ส. ชขวัญใจ อธิปัญญาวงศ์ ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

ค่าใช้จ่ายของบุตรหลานของท่านในการเข้าร่วมการวิจัย

บุตรหลานท่านสามารถเข้าร่วมการวิจัยโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้นจากการวิจัยในครั้งนี้

การเข้าร่วมและการสิ้นสุดการเข้าร่วมโครงการวิจัย

การเข้าร่วมในโครงการวิจัยครั้งนี้เป็นไปโดยความสมัครใจ หากท่าน หรือบุตรหลานของท่านไม่สมัครใจจะเข้าร่วมการศึกษาแล้ว บุตรหลานของท่านสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลา การขอลงตัวออกจากโครงการวิจัยจะไม่มีผลต่อการเรียนการสอนของบุตรหลานของท่านแต่อย่างใด

การปกป้องรักษาข้อมูลความลับของอาสาสมัคร


ข้อมูลที่จะนำไปสู่การเปิดเผยตัวบุตรหลานของท่าน จะได้รับการปกปิดและจะไม่เปิดเผยแก่สาธารณชน ในกรณีที่ผลการวิจัยได้รับการตีพิมพ์ ชื่อและที่อยู่ของบุตรหลานของท่านจะต้องได้รับการปกปิดอยู่เสมอ โดยจะใช้เฉพาะรหัสประจำโครงการวิจัยของบุตรหลาน

จากการลงนามยินยอมของท่าน ผู้ทำวิจัยและผู้สนับสนุนการวิจัยสามารถเข้าไปตรวจสอบบันทึกข้อมูลของท่านได้แม้จะสิ้นสุดโครงการวิจัยแล้วก็ตาม หากท่านต้องการยกเลิกการให้สิทธิ์ดังกล่าว ท่านสามารถแจ้ง หรือเขียนบันทึกขอยกเลิกการให้คำยินยอม โดยส่งไปที่ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 02-256-4346, 02-256-4298 ในเวลาราชการ หากท่านขอยกเลิกการให้คำยินยอมหลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว ข้อมูลส่วนตัวของบุตรหลานของท่านจะไม่ถูกบันทึกเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามข้อมูลอื่น ๆ ของบุตรหลานของท่านอาจถูกนำมาใช้เพื่อประเมินผลการวิจัย และจะไม่สามารถกลับมาเข้าร่วมโครงการนี้ได้อีก ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้เพื่อการวิจัยไม่ได้ถูกบันทึก

สิทธิของผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

ในฐานะที่บุตรหลานของท่านเป็นผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย บุตรหลานของท่านจะมีสิทธิ์ดังต่อไปนี้

1. บุตรหลานของท่านจะได้รับทราบถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. บุตรหลานของท่านจะได้รับการอธิบายเกี่ยวกับระเบียบวิธีการของการวิจัยครั้งนี้
3. บุตรหลานของท่านจะได้รับการอธิบายถึงความเสี่ยงและความไม่สบายที่จะได้รับจากการวิจัย
4. บุตรหลานของท่านจะได้รับการอธิบายถึงประโยชน์ที่ท่านอาจจะได้รับจากการวิจัย
5. บุตรหลานของท่านจะมีโอกาสได้ซักถามเกี่ยวกับงานวิจัยหรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
6. บุตรหลานของท่านจะได้รับทราบว่ากรยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ท่านสามารถถอนตัวจากโครงการเมื่อไรก็ได้ โดยผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยสามารถถอนตัวจากโครงการโดยไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้น
7. บุตรหลานของท่านจะได้รับเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยและสำเนาเอกสารใบยินยอมที่มีทั้งลายเซ็นและวันที่


 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 04-10/4.0</p> <p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย</p> <p style="text-align: center;">(Information sheet for research participant)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 4/4</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

8. บุคลากรของท่านมีสิทธิ์ในการตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมในโครงการวิจัยหรือไม่ก็ได้ โดยปราศจากการใช้อิทธิพล บังคับข่มขู่ หรือการหลอกลวง

หากบุคลากรของท่านไม่ได้รับการชดเชยอันควรต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยตรงจากการวิจัย หรือไม่ได้รับการปฏิบัติตามที่ปรากฏในเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในการวิจัย ท่านสามารถร้องเรียนได้ที่ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตึกอำนวยการ ชั้น 3 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม 4 ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 0-2256-4455 ต่อ 14, 15 ในเวลาราชการ

ขอขอบคุณในการร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

.....

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 04-10/4.0</p> <p style="text-align: center;">เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย</p> <p style="text-align: center;">(Information sheet for research participant)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 1/4</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ชื่อโครงการวิจัย "เจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนบางคนที่เรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา"

ผู้วิจัย

ชื่อ น.ส. ขวัญใจ อธิปัญญาวงศ์
 ที่อยู่ 26/38 ซ.พิชญนันท์ 15 ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
 เบอร์โทรศัพท์ (ที่ทำงาน) 02-280-4830 ค้อ 3202 (มือถือ) 086-391-8902

เรียน ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทุกท่าน

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้เนื่องจากท่านเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงกับนักเรียนเรียนร่วมบางเวลา และเพื่อนของนักเรียนเรียนร่วมบางเวลา ก่อนที่ท่านจะตัดสินใจเข้าร่วมในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ขอให้ท่านอ่านเอกสารฉบับนี้อย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ท่านได้ทราบถึงเหตุผลและรายละเอียดของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ เพิ่มเติม กรุณาซักถามจากผู้วิจัยซึ่งจะเป็นผู้สามารถตอบคำถามและให้ความกระจ่างแก่ท่านได้

ท่านสามารถขอคำแนะนำในการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จากครอบครัว เพื่อน หรือแพทย์ประจำตัวของท่านได้ ท่านมีเวลาอย่างเพียงพอในการตัดสินใจโดยอิสระ ถ้าท่านตัดสินใจแล้วว่าเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ขอให้ท่านลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมของโครงการวิจัยนี้

เหตุผลความเป็นมา


ในปัจจุบันประเทศไทยมีการจัดการศึกษาเรียนร่วมในสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งพบว่าระบบการเรียนร่วมในสถานศึกษา นอกจากครูการศึกษาพิเศษ หรือครูในสถานศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่เรียนร่วมแล้ว กลุ่มเพื่อนในชั้นเรียนปกติก็มีความสำคัญในการช่วยให้เด็กเรียนร่วมสามารถปรับตัวในสังคมได้ดีขึ้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับเจตคติที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนนักเรียนเรียนร่วมบางเวลา เพื่อประโยชน์การวางแผนช่วยเหลือดูแลนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์หลักจากการศึกษาในครั้งนี้คือ เพื่อพรรณนาเจตคติต่อการเป็นเพื่อนนักเรียนกับนักเรียนบางคนที่เรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา จำนวนผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย ประมาณ 30 คน

วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

หลังจากท่านให้ความยินยอมที่จะเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) คือการสนทนา และ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเพื่อนนักเรียนที่เรียนร่วมบางเวลา และนักเรียนที่เรียนร่วมบางเวลา ตามวันเวลาที่ท่านสะดวกในการให้ข้อมูลภายในเดือนมิถุนายน-พฤศจิกายน 2556 ซึ่งผู้วิจัยจะนัดหมายประมาณ 1-2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 30 นาที และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) คือผู้วิจัยจะสังเกตนักเรียนขณะที่ท่านจัดการเรียนการสอนหรือการทำกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และเป็นช่วงเวลาที่ผู้วิจัยทำหน้าที่ดูแลและเป็นครูประจบนักเรียนเรียนร่วมตามปกติ ดังนั้น ท่านสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ โดยไม่ต้องเตรียมการใดๆเป็นพิเศษให้แก่ผู้วิจัย

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 04-10/4.0</p> <p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย</p> <p style="text-align: center;">(Information sheet for research participant) หน้า 2/4</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ความรับผิดชอบของอาสาสมัครผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ ผู้ทำวิจัยใคร่ขอความความร่วมมือจากท่าน โดยจะขอให้ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ทำวิจัยอย่างเคร่งครัด รวมทั้งแจ้งความคิดปดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับท่านระหว่างที่ท่านเข้าร่วมในโครงการวิจัยให้ผู้ทำวิจัยได้รับทราบ

ความเสี่ยงที่อาจได้รับ

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการวิจัยถือเป็นความเสี่ยงเพียงเล็กน้อย (Minimal risk) คือ อาจทำให้เกิดความไม่สะดวก เสียเวลาได้ไม่มากนักน้อย กรุณาแจ้งผู้ทำวิจัยในกรณีที่พบความไม่สะดวกดังกล่าวข้างต้น หรืออาการอื่น ๆ ที่พบร่วมด้วย ระหว่างที่อยู่ใน โครงการวิจัย ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับท่านที่เกิดขึ้นจากการวิจัยดังกล่าว ขอให้ท่านรายงานให้ผู้ทำวิจัยทราบโดยเร็ว

ความเสี่ยงที่ไม่ทราบแน่นอน

หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ เกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจได้รับจากการเข้าร่วมใน โครงการวิจัย ท่านสามารถสอบถามจาก ผู้ทำวิจัยได้ตลอดเวลา

หากมีปัญหาใดๆ ที่กระทบต่อความสะดวกสบายของท่าน ในระหว่างที่เข้าร่วมใน โครงการวิจัย ผู้ทำวิจัยจะแจ้งให้ท่านทราบทันที เพื่อให้ท่านตัดสินใจว่าจะอยู่ใน โครงการวิจัยต่อไปหรือจะขอลอนตัวออกจากโครงการวิจัย

ประโยชน์ที่อาจได้รับ

อาสาสมัครจะไม่ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมวิจัย แต่การเข้าร่วมใน โครงการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในด้านข้อมูล องค์ความรู้เพื่อใช้ในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนเรียนร่วมบางเวลา รวมทั้งเป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปพัฒนางานวิจัย และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับนักเรียนเรียนร่วมต่อไป

ข้อปฏิบัติของท่านขณะเข้าร่วมโครงการวิจัย


ขอให้ท่านปฏิบัติดังนี้

- ขอให้ท่านให้ข้อมูลแก่ผู้ทำวิจัยด้วยความสัตย์จริง
- ขอให้ท่านแจ้งให้ผู้ทำวิจัยทราบความคิดปดที่เกิดขึ้นระหว่างที่ท่านร่วมใน โครงการวิจัย

อันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการวิจัยและความรับผิดชอบของผู้ทำวิจัย/ผู้สนับสนุนการวิจัย

หากพบอันตรายที่เกิดขึ้นจากการวิจัย ท่านจะ ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมจากผู้วิจัยทันที และการลงนามในเอกสารให้ความยินยอม ไม่ได้หมายความว่าท่านได้สละสิทธิ์ทางกฎหมายคดปดที่ท่านพึงมี

ในกรณีที่ท่านได้รับอันตรายใด ๆ หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับ โครงการวิจัย ท่านสามารถติดต่อกับ ผู้ทำวิจัยคือ น.ส. ขวัญใจ อธิปัญญาวงศ์ ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 04-10/4.0</p> <p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย</p> <p style="text-align: center;">(Information sheet for research participant)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 3/4</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ค่าใช้จ่ายของท่านในการเข้าร่วมการวิจัย

ท่านสามารถเข้าร่วมการวิจัยโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้นจากการวิจัยในครั้งนี้

การเข้าร่วมและการสิ้นสุดการเข้าร่วมโครงการวิจัย

การเข้าร่วมในโครงการวิจัยครั้งนี้เป็นไปโดยความสมัครใจ หากท่านไม่สมัครใจจะเข้าร่วมการศึกษาแล้ว ท่านสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลา การขอลงตัวออกจากโครงการวิจัยจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

การปกป้องรักษาข้อมูลความลับของอาสาสมัคร


ข้อมูลที่อาจนำไปสู่การเปิดเผยตัวท่าน จะได้รับการปกปิดและจะไม่เปิดเผยแก่สาธารณชน ในกรณีที่ผลการวิจัยได้รับการตีพิมพ์ ชื่อและที่อยู่ของท่านจะต้องได้รับการปกปิดอยู่เสมอ โดยจะใช้เฉพาะรหัสประจำโครงการวิจัยของท่าน

จากการลงนามยินยอมของท่านผู้ทำวิจัย และผู้สนับสนุนการวิจัยสามารถเข้าไปตรวจสอบบันทึกข้อมูลทางการแพทย์ของท่านได้แม้จะสิ้นสุดโครงการวิจัยแล้วก็ตาม หากท่านต้องการยกเลิกการให้สิทธิ์ดังกล่าว ท่านสามารถแจ้งหรือเขียนบันทึกขอยกเลิกการให้คำยินยอม โดยส่งไปที่ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 02-256-4346, 02-256-4298 ในเวลาราชการ หากท่านขอยกเลิกการให้คำยินยอมหลังจากที่ท่านได้เข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว ข้อมูลส่วนตัวของท่านจะไม่ถูกบันทึกเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ข้อมูลอื่น ๆ ของท่านอาจถูกนำมาใช้เพื่อประเมินผลการวิจัย และท่านจะไม่สามารถกลับมาเข้าร่วมในโครงการนี้ได้อีก ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลของท่านที่จำเป็นสำหรับใช้เพื่อการวิจัยไม่ได้ถูกบันทึก

สิทธิของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย ท่านจะมีสิทธิ์ดังต่อไปนี้


1. ท่านจะได้รับทราบถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. ท่านจะได้รับการอธิบายเกี่ยวกับระเบียบวิธีการของการวิจัยครั้งนี้
3. ท่านจะได้รับการอธิบายถึงความเสี่ยงและความไม่สบายที่จะได้รับจากการวิจัย
4. ท่านจะได้รับการอธิบายถึงประโยชน์ที่ท่านอาจจะได้รับจากการวิจัย
5. ท่านจะมีโอกาสได้ซักถามเกี่ยวกับงานวิจัยหรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
6. ท่านจะได้รับทราบว่าการยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ท่านสามารถขอลงตัวจากโครงการเมื่อไรก็ได้ โดยผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยสามารถขอลงตัวจากโครงการโดยไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้น
7. ท่านจะได้รับเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยและสำเนาเอกสารยินยอมที่มีทั้งลายเซ็นและวันที่
8. ท่านมีสิทธิ์ในการตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมในโครงการวิจัยหรือไม่ก็ได้ โดยปราศจากการใช้อิทธิพลบังคับข่มขู่ หรือการหลอกลวง

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 04-10/4.0</p> <p>เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย</p> <p style="text-align: center;">(Information sheet for research participant)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 4/4</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

หากท่านไม่ได้รับการชดเชยอันควรต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการวิจัย หรือท่านไม่ได้รับการปฏิบัติตามที่ปรากฏในเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในการวิจัย ท่านสามารถร้องเรียนได้ที่ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตึกอำนวยการ ชั้น 3 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม 4 ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 0-2256-4455 ต่อ 14, 15 ในเวลาราชการ

ขอขอบคุณในการร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

.....

 <p style="text-align: center;">คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	AF 05-10/4.0 เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย สำหรับอาสาสมัครเด็กอายุ 10 - 12 ปี หน้า 1/2
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

การวิจัยเรื่อง : เจดคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนบางคนที่เรียนร่วมบางเวลาใน โรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หนูชื่อที่อยู่
.....ได้อ่าน
รายละเอียดจากเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยที่แนบมาฉบับวันที่ และยินยอมเข้าร่วม
ในโครงการวิจัยโดยสมัครใจ

หนูได้รับสำเนาเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมใน โครงการวิจัยที่หนูได้ลงนาม และ วันที่ พร้อมด้วยเอกสาร
ข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย ทั้งนี้ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้

หนูได้อ่านเอกสารและปรึกษากับครู ผู้ปกครอง หรือญาติในส่วนตัวหนูไม่เข้าใจ และต้องการผู้เพิ่มเติมจนมีความ
เข้าใจอย่างถี่ถ้วน โดยผู้เก็บข้อมูลได้ตอบคำถามต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจไม่ปิดบังซ่อนเร้นจนหนูพอใจ


หนูได้อ่านและทำความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับ โครงการวิจัย หนูมีความเข้าใจในผลประโยชน์และผลเสียที่อาจได้รับ
จากการเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้และมีสิทธิ์ที่จะถอนตัวออกจากโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อการเรียน
ในภายหลัง

หนูทราบจากผู้เก็บข้อมูลว่าจะไม่มีการเก็บข้อมูลใด ๆ ของหนูเพิ่มเติม หลังจากทีหนูขอยกเลิกการเข้าร่วม
โครงการวิจัยและต้องการให้ทำลายเอกสารและ/หรือ ตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบทั้งหมดที่สามารถสืบค้นถึงตัวหนูได้

.....ลงนามอาสาสมัครเด็กอายุ 10-12 ปี

(.....) ชื่อของอาสาสมัครเด็กตัวบรรจง

วันที่เดือน.....พ.ศ.....


 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 05-10/4.0</p> <p style="text-align: center;">เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย</p> <p style="text-align: center;">สำหรับอาสาสมัครเด็กอายุ 10 – 12 ปี หน้า 2/2</p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

หนู ยินยอม
 ไม่ยินยอม

ข้าพเจ้าได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย หรืออาการ ไม่พึงประสงค์หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด ให้ผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยคามนามข้างต้นได้ทราบและมีความเข้าใจดีแล้ว พร้อมลงนามลงในเอกสารแสดงความยินยอมด้วยความเต็มใจ

.....ลงนามผู้ทำวิจัย
(.....) ชื่อผู้ทำวิจัย ตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

.....ลงนามพยาน
(.....) ชื่อพยาน ตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 06-10/4.0</p> <p style="text-align: center;">เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย สำหรับผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง (Informed Consent Form) หน้า 1/2</p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

โครงการวิจัยเรื่อง "เจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนบางคนที่เรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดาระดับประถมศึกษา"

วันที่ให้ความยินยอม วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....(ชื่อ-นามสกุล ผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง) ที่อยู่.....

ซึ่งมีความสัมพันธ์เป็นของ ค.ช./ค.ญ./นาย/นาง/นางสาว.....

(ชื่อ-นามสกุล ของผู้เข้าร่วมการวิจัย) ได้อ่านรายละเอียดจากเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยที่แนบมาฉบับวันที่..... แล้วข้าพเจ้ายินยอมให้ ค.ช./ค.ญ./นาย/นาง/นางสาว.....

.....(ชื่อ-นามสกุล ของผู้เข้าร่วมการวิจัย) เข้าร่วมในโครงการวิจัยโดยสมัครใจ

ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยที่ข้าพเจ้าได้ลงนาม และ วันที่ พร้อมด้วยเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย ทั้งนี้ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมในการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าและผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระยะเวลาของการทำวิจัย วิธีการวิจัย อันตรายหรือที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด ข้าพเจ้าและผู้เข้าร่วมการวิจัยมีเวลาและโอกาสเพียงพอในการซักถามข้อสงสัยทั้งหมดจนมีความเข้าใจอย่างดีแล้ว โดยผู้วิจัยได้ตอบคำถามต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าและผู้เข้าร่วมการวิจัย สงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่มีบังคับขอร้งเงินจนาข้าพเจ้าและผู้เข้าร่วมการวิจัยพอใจ

ข้าพเจ้าและผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยได้รับทราบจากผู้วิจัยว่าหากเกิดอันตรายใด ๆ จากการวิจัยดังกล่าว ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย


ข้าพเจ้าเข้าใจถึงสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัย เมื่อใดก็ได้โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผลและการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลต่อการเรียนการสอนหรือสิทธิอื่นๆ ที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะพึงได้รับต่อไป

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะเมื่อได้รับการยินยอมจากข้าพเจ้าเท่านั้น บุคคลอื่น ในนามของบริษัทผู้สนับสนุนการวิจัย คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน อาจจะได้รับอนุญาตให้เข้ามาตรวจสอบและประมวลข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัย ทั้งนี้จะต้องกระทำไปเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเท่านั้น โดยการตกลงที่จะเข้าร่วมการศึกษานี้ข้าพเจ้าได้ให้ความยินยอมที่จะให้มีการตรวจสอบข้อมูลของผู้เข้าร่วมการวิจัยได้

ผู้วิจัยรับรองว่าจะไม่มีการเก็บข้อมูลใด ๆ ของผู้เข้าร่วมการวิจัย เพิ่มเติม หลังจากที่ข้าพเจ้าขอยกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยและต้องการให้ทำลายเอกสารและ/หรือตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบทั้งหมดที่สามารถสืบค้นถึงตัวผู้เข้าร่วมการวิจัย

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ข้าพเจ้าและ ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิที่จะตรวจสอบหรือแก้ไขข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัย และสามารถยกเลิกการให้สิทธิในการใช้ข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ โดยต้องแจ้งให้ผู้วิจัยรับทราบ

ข้าพเจ้าได้ตระหนักว่าข้อมูลในการวิจัยรวมถึงข้อมูลทางการแพทย์ที่ไม่มีการเปิดเผยชื่อของผู้เข้าร่วมการวิจัย จะผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูลในรูปแบบบันทึกและในคอมพิวเตอร์ การตรวจสอบ การวิเคราะห์ และการรายงานข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ ในอนาคต เท่านั้น

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 06-10/4.0</p> <p style="text-align: center;">เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย สำหรับผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง (Informed Consent Form) หน้า 2/2</p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้น และมีความเข้าใจดีทุกประการแล้ว ยินดีให้ ค.ช./ค.ญ./นาย/นาง/นางสาว
.....(ชื่อ-นามสกุล ของผู้เข้าร่วมวิจัย) เข้าร่วมใน โครงการวิจัยด้วยความเต็มใจ
จึงได้ลงนามในเอกสารใบยินยอมนี้

.....ลงนามผู้แทน โดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง

(.....) ชื่อผู้แทน โดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง(ตัวบรรจง)

.....ความสัมพันธ์ของผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครองกับผู้เข้าร่วม

การวิจัย

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า ยินยอม
 ไม่ยินยอม

ให้เก็บตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากของค.ช./ค.ญ./นาย/นาง/นางสาว.....
(ชื่อ-นามสกุล ของผู้เข้าร่วมวิจัย)ไว้เพื่อการวิจัยในอนาคต

.....ลงนามผู้แทน โดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง

(.....) ชื่อผู้แทน โดยชอบธรรม/ผู้ปกครอง(ตัวบรรจง)

.....ความสัมพันธ์ของผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครองกับผู้เข้าร่วม

การวิจัย

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย อาการไม่พึงประสงค์ หรือความเสี่ยงที่อาจ
เกิดขึ้นจากการวิจัย หรือจากยาที่ใช้รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด ให้ผู้แทน โดยชอบธรรม/
ผู้ปกครองของผู้เข้าร่วมการวิจัยตามนามข้างต้นได้ทราบและมีความเข้าใจดีแล้ว พร้อมลงนามลงในเอกสารแสดงความ
ยินยอมด้วยความเต็มใจ

.....ลงนามผู้ทำวิจัย


(.....) ชื่อผู้ทำวิจัย ตัวบรรจง

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

.....ลงนามพยาน

(.....) ชื่อพยาน ตัวบรรจง

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 05-10/4.0</p> <p style="text-align: center;">เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย (Informed consent form)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 1/2</p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

การวิจัยเรื่อง "เจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนบางคนที่เรียนร่วมบางเวลาใน โรงเรียนจิตรลดาระดับประถมศึกษา"

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....ที่อยู่.....
.....ได้อ่านรายละเอียดจาก
เอกสารข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วม โครงการวิจัยที่แนบมาฉบับวันที่..... และข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วม
โครงการวิจัยโดยสมัครใจ

ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมใน โครงการวิจัยที่ข้าพเจ้าได้ลงนาม และ วันที่ พร้อมด้วย
เอกสารข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย ทั้งนี้ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจาก
ผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระยะเวลาของการทำวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย หรืออาการที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย หรือ
จากยาที่ใช้ รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัย และแนวทางการรักษาโดยวิธีอื่นอย่างละเอียด ข้าพเจ้ามีเวลาและ โอกาส
เพียงพอในการซักถามข้อสงสัยจนมีความเข้าใจอย่างถี่ถ้วน โดยผู้วิจัยได้ตอบคำถามต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบังซ่อน
เร้นจนข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้ารับทราบจากผู้วิจัยว่าหากเกิดอันตรายใด ๆ จากการวิจัยดังกล่าว ข้าพเจ้าจะได้รับการรักษาพยาบาล โดยไม่
เสียค่าใช้จ่าย


ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกเข้าร่วมใน โครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผล และการบอกเลิกการ
เข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลต่อการรักษาโรคหรือสิทธิอื่น ๆ ที่ข้าพเจ้าจะพึงได้รับต่อไป

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะเมื่อได้รับการยินยอมจาก
ข้าพเจ้าเท่านั้น บุคคลอื่นในนามของบริษัทผู้สนับสนุนการวิจัย คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน อาจได้รับ
อนุญาตให้เข้ามาตรวจสอบและประมวลข้อมูลของข้าพเจ้า ทั้งนี้จะต้องกระทำไปเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
ของข้อมูลเท่านั้น โดยการตกลงที่จะเข้าร่วมการศึกษานี้ข้าพเจ้าได้ให้คำยินยอมที่จะให้มีการตรวจสอบข้อมูลประวัติทาง
การแพทย์ของข้าพเจ้าได้

ผู้วิจัยรับรองว่าจะไม่มีการเก็บข้อมูลใด ๆ เพิ่มเติม หลังจากที่ข้าพเจ้าขอยกเลิกการเข้าร่วม โครงการวิจัยและ
ต้องการให้ทำลายเอกสารและ/หรือ ตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบทั้งหมดที่สามารถสืบค้นถึงตัวข้าพเจ้าได้

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะตรวจสอบหรือแก้ไขข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าและสามารถยกเลิกการให้สิทธิ
ในการใช้ข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าได้ โดยต้องแจ้งให้ผู้วิจัยรับทราบ

ข้าพเจ้าได้ตระหนักว่าข้อมูลในการวิจัยรวมถึงข้อมูลทางการแพทย์ของข้าพเจ้าที่ไม่มีการเปิดเผยชื่อ จะผ่าน
กระบวนการต่าง ๆ เช่น การเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกและในคอมพิวเตอร์ การตรวจสอบ การวิเคราะห์
และการรายงานข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการ รวมทั้งการใช้ข้อมูลทางการแพทย์ในอนาคตหรือการวิจัยทางด้านเภสัช
ภัณฑ์ เท่านั้น

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 05-10/4.0</p> <p style="text-align: center;">เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย (Informed consent form)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 2/2</p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นและมีความเข้าใจดีทุกประการแล้ว ยินดีเข้าร่วมในการวิจัยด้วยความเต็มใจ จึงได้ลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมนี้

.....ลงนามผู้ให้ความยินยอม
(.....) ชื่อผู้ยินยอมตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า ยินยอม
 ไม่ยินยอม


ให้เก็บตัวอย่างชีวภาพที่เหลือไว้เพื่อการวิจัยในอนาคต

.....ลงนามผู้ให้ความยินยอม
(.....) ชื่อผู้ยินยอมตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย หรืออาการ ไม่พึงประสงค์หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย หรือจากยาที่ใช้ รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด ให้ผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยตามนามข้างต้นได้ทราบและมีความเข้าใจดีแล้ว พร้อมลงนามลงในเอกสารแสดงความยินยอมด้วยความเต็มใจ

.....ลงนามผู้ทำวิจัย
(.....) ชื่อผู้ทำวิจัย ตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

.....ลงนามพยาน
(.....) ชื่อพยาน ตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

 <p>คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p style="text-align: right;">AF 05-10/4.0</p> <p style="text-align: center;">เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย (Informed consent form)</p> <p style="text-align: right;">หน้า 2/2</p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นและมีความเข้าใจดีทุกประการแล้ว ยินดีเข้าร่วมในการวิจัยด้วยความเต็มใจ จึงได้ลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมนี้

.....ลงนามผู้ให้ความยินยอม
(.....) ชื่อผู้ยินยอมตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า ยินยอม
 ไม่ยินยอม


ให้เก็บตัวอย่างชีวภาพที่เหลือไว้เพื่อการวิจัยในอนาคต

.....ลงนามผู้ให้ความยินยอม
(.....) ชื่อผู้ยินยอมตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย หรืออาการ ไม่พึงประสงค์หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย หรือจากยาที่ใช้ รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด ให้ผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยตามนามข้างต้นได้ทราบและมีความเข้าใจดีแล้ว พร้อมลงนามลงในเอกสารแสดงความยินยอมด้วยความเต็มใจ

.....ลงนามผู้ทำวิจัย
(.....) ชื่อผู้ทำวิจัย ตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....

.....ลงนามพยาน
(.....) ชื่อพยาน ตัวบรรจง
วันที่เดือน.....พ.ศ.....



ภาคผนวก ง
ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

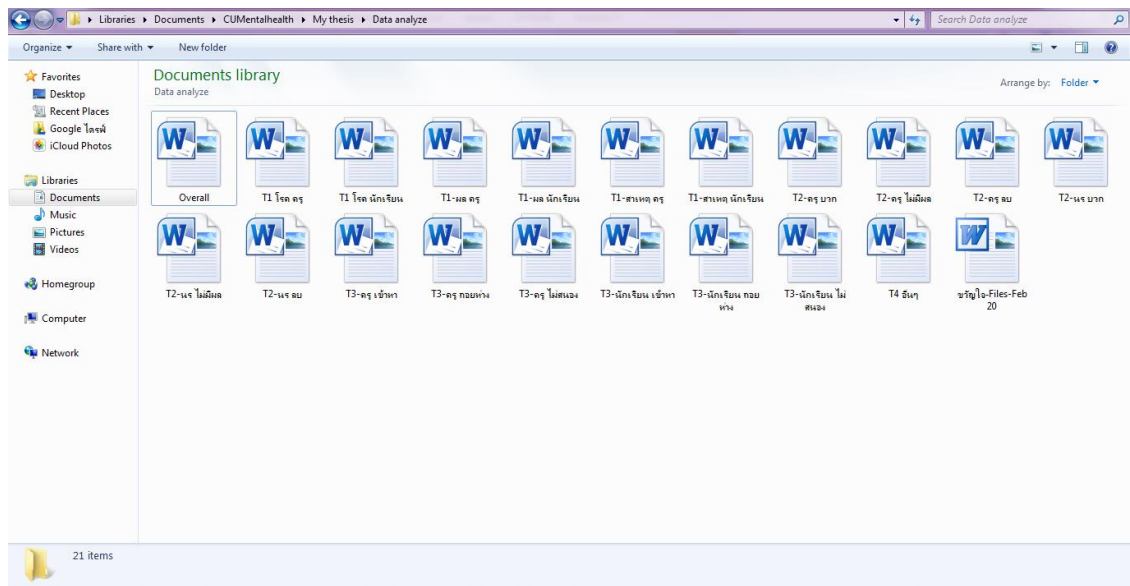
ตัวอย่างประเด็นจากวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ 1

กรอบแนวคิด	ประเด็นรอง	ประเด็นย่อย	ผู้ให้ข้อมูล (ID)
1.ความคิดเห็น ความเชื่อ	โรคอหิวาตกโรค	-แตกต่างจากเด็กประเภทอื่น	S
		-มีประสาทสัมผัสแตกต่าง	S
-อยู่ไม่นิ่ง		T&S	
-ปัญหาทางอารมณ์		S	
-บกพร่องทางการพูด-สื่อสาร		T&S	
-ทำตามคำสั่งง่ายๆ		S	
-ความสนใจ/ความสามารถเฉพาะด้าน		T&S	
-บกพร่องทางการเรียนรู้		T&S	
-“ไม่สบตา ไม่พาทิ ไม่ขึ้นนิ้ว”		T	
-บกพร่องทางสติปัญญา		T	
-กระตุ้นตนเอง/ทำซ้ำ/ยึดติด		T	
-ควบคุมตนเองไม่ได้		T	
-หน้าตาเหมือนเด็กปกติ		T	
-ปัญหาทางสังคม		T	
สาเหตุ		-พ่อแม่อายุมาก	S
		-พันธุกรรม	T&S
		-ได้รับอุบัติเหตุ	S
	-ความผิดปกติระหว่างคลอด	S	
	-“กรรม”	S	
ผลกระทบ	-ไม่ทราบสาเหตุ	S	
	-พบพัฒนาการผิดปกติ	T	
	-ได้รับสารเคมี	T	
	-รบกวนผู้อื่น	T&S	
	-มีพัฒนาการดีขึ้น	T	
	-ขาดการมีส่วนร่วม	T	
-ต้องดูแลใกล้ชิด	T		
-คนทั่วไปไม่เข้าใจ	T		

การกำหนด Files สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ประเด็น	สาระสำคัญ	บุคคลที่อ้างอิง	Code/ชื่อ File
1	ความคิดความเชื่อ		
	1.1 โโรค	นักเรียน	T1-โรค นักเรียน
		ครู	T1-โรค ครู
	1.2 สาเหตุ	นักเรียน	T1-สาเหตุ นักเรียน
		ครู	T1- สาเหตุ ครู
	1.3 ผลกระทบต่อผู้อื่น	นักเรียน	T1-ผล นักเรียน
		ครู	T1- ผล ครู
2	การประเมินคุณค่า		
	2.1 การประเมินอารมณ์การ ตอบสนองต่อนักเรียนอหิสติกของ นักเรียนที่เป็นเพื่อน	นักเรียน	T2-นร บวก T2-นร ลบ T2-นร ไม่มีผล
	2.2 การประเมินอารมณ์การ ตอบสนองต่อนักเรียนอหิสติกของ คนที่เป็นครู	ครู	T2-ครู บวก T2-ครู ลบ T2-ครู ไม่มีผล
3	แนวโน้มพฤติกรรม		
	3.1 เข้าหา	นักเรียน	T3-นร เข้าหา
		ครู	T3-ครู เข้าหา
	3.2 ถอยห่าง	นักเรียน	T3-นร ถอยห่าง
		ครู	T3-ครู ถอยห่าง
	3.3 ไม่ตอบสนอง	นักเรียน	T3-นร ไม่สนอง
		ครู	T3-ครู ไม่สนอง
4	ข้อค้นพบใหม่		

ตัวอย่าง การจัดระบบ file ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ใน MS Word



ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นางสาวขวัญใจ นามสกุล อธิปัญญาวงศ์

วัน เดือน ปีเกิด 2 มกราคม พ.ศ. 2529 ณ จังหวัดนนทบุรี

พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา (มนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์) วิชาเอกภาษาไทย และวิชาเอกการศึกษาพิเศษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน ทำงานในตำแหน่งครูการศึกษาพิเศษ ฝ่ายส่งเสริมพัฒนาการตามศักยภาพของนักเรียนและนักศึกษา (สศน.) ระดับประถมศึกษา โรงเรียนจิตรลดา และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2555



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY